

ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ

Sekce provozní

Směrnice SP

DOHLED NAD ŘÍZENÍM ZMĚN U POSKYTOVATELŮ SLUŽEB A U ORGANIZACÍ PRO VÝCVIK ŘÍDÍCÍCH LETOVÉHO PROVOZU

ZÁKLADNÍ POŽADAVKY PRO ROZHODOVÁNÍ
O ZAVÁDĚNÍ ZMĚN POSKYTOVATELI SLUŽEB A ORGANIZACEMI PRO VÝCVIK
A POSTUPY PŘEZKUMU ARGUMENTU A SCHVALOVÁNÍ NAVRHOVANÝCH ZMĚN ÚCL

CAA/S-SP-009-2/2019

Č. j.: 010217-19-701

V Praze dne: 14. 9. 2020

Verze: 3. vydání

Schválil (podpis):

Datum účinnosti: 15. října 2020

Předkladatel: Ing. Josef Kopp
ředitel ONS

Ing. Vítězslav Hezký
ředitel sekce provozní

Účinnost směrnice, změn a oprav

Verze	Datum účinnosti	Změnil(-a)	
		Datum	Příjmení/podpis
1. vydání	2. 1. 2020	17. 5. 2019	zpracováno
2. vydání	2. 1. 2020	1. 11. 2019	Josef Kopp
3. vydání	15. 10. 2020	14. 9. 2020	Josef Kopp

2. vydání (1. 11. 2019):

- na str. 18 v článku 2.3 – doplňuje činnost ÚCL při schvalování postupů poskytovatelů služeb pro řízení zavádění změn jejich funkčních systémů;
- na str. 19 v článku 2.4 – doplňuje vazbu na postup prokázání zajištění bezpečnosti SW, upřesněný směrnicí ÚCL č. CAA/S-SP-002-1/2016 (Metodický materiál k prokazování zajištění bezpečnosti SW) ve smyslu Rozhodnutí výkonného ředitele EASA 2019/022/R z 29. 10. 2019.
- na str. 57-58 v článku 7.6 – doplňuje postupy koordinace ÚCL s příslušnými úřady při přezkumu změn funkčních systémů s dopadem na přeshraniční poskytování LNS (CBO);
- na str. 60 v článku 9.1 – doplňuje cíle auditů ÚCL v rámci dohledu nad změnami funkčního systému ve smyslu AMC1 ATM/ANS.AR.C.010(a);
- na str. 78 v přechodných a závěrečných ustanoveních – doplňuje upřesnění přechodného období mezi 2. 1. 2020 a 31. 3. 2020 s ohledem na implementaci již dříve schválených změn.

3. vydání (14. 9. 2020):

- na str. 17 v čl. 1.2 doplňuje rozsah o „termíny“;
- na str. 19 v čl. 2.3 – upřesňuje schvalované části postupu poskytovatelů služeb pro řízení změn FS;
- na str. 20 v čl. 2.4 aktualizuje odkaz na směrnici ÚCL;
- na str. 22 v čl. 3.2.1 upravuje zavedení statusu změny (ACT, CNL, END, RUT);

- na str. 22 v čl. 3.2.2 c) upravuje použití v rámci označení verze změny nepřetržité vzestupné řady čísel s přírůstkem 1;
- na str. 22 v čl. 3.2.2 d) upravuje zavedení statusu změny (ACT, CNL, END);
- na str. 22 v čl. 3.3.2 e) upravuje zavedení typu změny (RUT, STD, NON-STD);
- na str. 22 v čl. 3.2.2 g) upřesňuje stručný popis změny
- na str. 22 v čl. 3.2.2 i) upřesňuje předpokládané dopady změny
- na str. 23 v čl. 3.2.2 p) doplňuje rozhodnutí o přezkumu o možnost „TBD“
- na str. 24 v čl. 3.2.3 upravuje formát tabulky ve vztahu k zavedení statusu změny
- na str. 24 v čl. 3.2.4 upravuje formát ID změny (CBC)
- na str. 26 v čl. 3.3.1 g) zavádí kategorii rutinních změn
- na str. 27 v čl. 3.3.2 e) a f) upravuje požadavky v rámci zahraniční koordinace změn
- na str. 27 v čl. 3.3.2 g) zavádí kategorii rutinních změn
- na str. 44 v čl. 7.1.2 upravuje plán přezkumu argumentu jako volitelný (nepovinný)
- na str. 45 v čl. 7.1.3 upravuje plán přezkumu argumentu jako volitelný (nepovinný)
- na str. 58 v čl. 7.6.2 upravuje koordinační postupy ÚCL v případě změn funkčních systémů s přívlastkem CBO
- na str. 62 v čl. 9.1 doplňuje předmět auditu o seznam rutinních změn funkčního systému
- na str. 64 v čl. 10.1 aktualizuje odkaz na směrnici ÚCL
- na str. 65 v čl. 10.2.2. upravuje plán přezkumu argumentu jako volitelný (nepovinný)
- na str. 66 v čl. 10.3 aktualizuje odkazy na směrnice ÚCL
- na str. 67 v čl. 11.1 b) upravuje možnost úpravy termínu zavedení změny v souvislosti s odložením rozhodnutí o provedení přezkumu argumentu změny
- na str. 71 v čl. 3.1 opravuje původní textu do správného znění
- na str. 72 v čl. 3.3 doplňuje vysvětlující poznámku pod tabulkou
- na str. 73 v čl. 4.2 doplňuje bod (2) řešící neúplnost doručeného oznámení
- na str. 74 v čl. 4.4 upravuje bod (3) řešící postup ÚCL v případě vadné kategorizace změny
- na str. 77 v čl. 2.2 doplňuje dva další body do povinností TO
- na str. 77 v čl. 2.3 upravuje notifikaci změny TO
- na str. 78 v čl. 2.4 doplňuje postup pro změny bez předchozího souhlasu
- na str. 80 v čl. 3.3.2 upravuje další pravidla postupu ÚCL
- na str. 80 v čl. 4.1 doplňuje požadavky pro evidenci změn u TO
- na str. 82 aktualizuje přechodná a závěrečná ustanovení
- na str. 92 v Příloze 6 aktualizuje odkaz na směrnici ÚCL
- na str. 94 doplňuje přílohu číslo 7 o poradní materiál pro posouzení úrovně koordinace změn s přívlastkem CBO se zahraničními NSA

Obsah

Kontrolní seznam stran	3
Účinnost směrnice, změn a oprav	4
Použité zkratky a definice	11
ÚVOD	15
A. Určení dokumentu	15
B. Členění směrnice s ohledem na požadavky regulace	15
C. Platnost dokumentu	16
HLAVA 1	17
ZMĚNY FUNKČNÍHO SYSTÉMU	17
1. Cíle a určení Hlavy 1 směrnice	17
1.1. Tato část směrnice upřesňuje	17
1.2. Tato část směrnice definuje	17
2. Řízení změn funkčního systému.....	17
2.1. Postupy poskytovatelů služeb a ÚCL	17
2.2. Postupy pro řízení zavádění změn funkčních systémů	18
2.3. Schválení postupů pro řízení zavádění změn funkčních systémů	19
2.4. Vysvětlení některých souvislostí.....	19
3. Oznamování změn funkčních systémů	21
3.1. Stanovení pravidel pro oznamování změn funkčních systémů	21
3.2. Stanovení rozsahu a formy předkládaných informací a dokumentů	21
3.2.1. Rozsah oznamovaných změn	21
3.2.2. Obsah oznámení	22
3.2.3. Forma oznámení.....	24
3.2.4. Identifikátor změny.....	24
3.2.5. Postup oznámení plánované změny ostatním poskytovatelům služeb, leteckým organizacím a uživatelům poskytované služby	25
3.3. Závazné termíny oznamování změn FS.....	25
3.3.1. Poskytovatelé služeb	25
3.3.2. ÚCL.....	26
3.4. Evidence oznámení a evidence změn FS	28
4. Kritéria pro rozhodování o přezkumu změn	29
5. Rozhodnutí ÚCL o provedení přezkumu argumentu změny FS	31

5.1.	Proces rozhodnutí ÚCL o provedení přezkumu argumentu	31
5.2.	Určení hodnotitele provádějícího přezkum	32
5.3.	Konzultace	32
5.3.1.	Konzultace ÚCL před rozhodnutím o přezkumu	32
5.3.2.	Konzultace hodnotitele a kontaktní osoby poskytovatele	32
6.	Podání žádosti o přezkum	33
6.1.	Podání žádosti o přezkum platnosti argumentu oznámené změny a o jeho schválení	33
6.2.	Rozsah předkládaných dokumentů při podání žádosti o přezkum platnosti argumentu změny a jeho schválení	33
6.2.1.	Obecně	33
6.2.2.	Kontrola dokumentace	34
6.2.3.	Požadavky na rozsah dokumentace	34
6.2.4.	Předpisová základna	42
6.3.	Závazné termíny pro předkládání žádostí o přezkum argumentů	43
6.3.1.	Podání žádosti o přezkum argumentů změny a o jejich schválení	43
6.3.2.	Kalkulace doby pro správní řízení	43
7.	Přezkum argumentu změny FS	44
7.1.	Postup a rozsah přezkumu argumentu změny	44
7.1.1.	Obecně	44
7.1.2.	Plán přezkumu argumentu změny	44
7.1.3.	Limitní bod pro schválení argumentu změny	45
7.2.	Přezkoumání studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti)	45
7.2.1.	Studie bezpečnosti (Studie na podporu bezpečnosti)	45
7.2.2.	Způsob a cíl přezkoumání studie	46
7.2.3.	Expertní posouzení	46
7.2.4.	Konzultace a součinnost v rámci odboru navigačních služeb ÚCL	47
7.2.5.	Postup přezkoumání studie na podporu bezpečnosti	47
7.2.6.	Postup přezkoumání studie bezpečnosti	49
7.3.	Stanovení dalších podmínek provozní bezpečnosti	55
7.4.	Další pravidla	55
7.5.	Změny funkčních systémů s dopadem na FAB CE (FAB-R)	56
7.5.1.	Obecně	56
7.5.2.	Postup v případě FAB-R	56
7.6.	Změny funkčních systémů s dopadem na přeshraniční poskytování LNS a s dopadem na poskytovatele služeb nebo letecké podniky jiného státu (CBO, CBC)	57
7.6.1.	Obecně	57

7.6.2. Koordinační postupy ÚCL.....	58
7.6.3. Postup v případě notifikace změny s indexem CBC	58
7.6.4. Další postupy	59
8. Schvalování argumentů změn funkčních systémů.....	60
8.1. Obecně	60
8.2. Forma schválení argumentu změny FS.....	60
8.3. Forma neschválení argumentu změny FS.....	60
8.4. Odvolání se proti Rozhodnutí nebo Usnesení ÚCL	61
8.5. Vydání rozhodnutí.....	61
9. Audity provozní bezpečnosti realizovaných změn	62
9.1. Obecně	62
9.2. Plánování a příprava auditů realizovaných změn FS	62
9.3. Mimořádné audity realizace změn funkčních systémů.....	63
9.4. Výstupy z auditů realizovaných změn FS.....	63
10. Požadavky na vedení a archivaci dokumentace ÚCL	64
10.1. Obecně	64
10.2. Rozsah vedené dokumentace	64
10.2.1. Notifikace	64
10.2.2. Přezkum argumentu změny FS	64
10.2.3. Závěrečná zpráva	65
10.3. Výstupy z auditů realizovaných změn FS.....	66
11. Výjimky a odchylky využívané poskytovateli služeb	67
11.1. Zvláštní případy	67
11.2. Odchylky	67
HLAVA 2.....	69
ZMĚNY OBECNÉ	69
1. Cíle a určení hlavy 2 směrnice.....	69
1.1. Tato část směrnice upřesňuje	69
1.2. Tato část směrnice definuje.....	69
2. Řízení změn (ATM/ANS.AR.C.025 b) c))	69
2.1. Notifikace změn poskytovateli služeb.....	69
2.2. Schvalování změn poskytovateli služeb (ATM/ANS.AR.C.025 b))	70
2.3. Postup umožňující provést změny bez schválení (ATM/ANS.AR.C.025 c))	70

3. Postupy řízení změny u poskytovatele služeb	71
3.1. Postupy a záznamy	71
3.2. Identifikátor změny.....	71
3.3. Forma oznámení.....	71
4. Postupy dohledu ÚCL nad řízením změn	72
4.1. Přijatá Oznámení	73
4.2. Změny, které vyžadují předchozí schválení	73
4.3. Další požadavky na ÚCL v rámci řízení ke změně, která vyžaduje předchozí souhlas	74
4.4. Změny, které nevyžadují předchozí schválení	74
4.5. Průběžný dohled nad změnami, které nevyžadují předchozí schválení	74
HLAVA 3	76
ZMĚNY V ORGANIZACI PRO VÝCVIK ATCO - TO	76
1. Cíle a určení hlavy 3 směrnice	76
1.1. Tato část směrnice upřesňuje	76
1.2. Tato část směrnice definuje.....	76
2. Řízení změn	76
2.1. Postupy TO a ÚCL.....	76
2.2. Postupy pro řízení zavádění změn	76
2.3. Notifikace změn TO (dle ATCO.OR.B.015(e), AMC1 ATCO.OR.B.015)	77
2.4. Postup pro změny bez předchozího souhlasu	78
3. Vyžadování souhlasu se změnou	78
3.1. Stanovení požadavků ke schválení změny v TO	78
3.2. Rozsah předkládaných dokumentů při podání žádosti.....	79
3.3. Závazné termíny předkládání žádostí a postup ÚCL	79
3.3.1. Organizace pro výcvik jsou povinny	79
3.3.2. Postup ÚCL	80
4. Evidence změn	80
4.1. Evidence změn u TO	80
4.2. Evidence změn TO u ÚCL	81
PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	82
PŘÍLOHY	83
Příloha č. 3 - Schéma procesu dohledu ÚCL nad změnami FS	84
Příloha č. 4 - Poradní materiál pro hodnotitele argumentů změn FS	85

Příloha č. 5 - Oblasti zvýšeného zájmu a další doporučení pro hodnotitele změn FS	90
Příloha č. 6 - Poradní materiál pro hodnotitele změny obecné	92
1) Příklady změn vyžadující předchozí schválení	92
2) Příklady změn nevyžadující předchozí schválení:	93
Příloha č. 7 - Poradní materiál pro posouzení úrovně koordinace změn s příznakem CBC (CBO).....	94
A. Proces filtrování změn	94
B. Sjednaná pravidla filtrování se zahraničními NSA:	94
DODATKY	96
POZNÁMKY	97

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

Použité zkratky a definice

Zkratka	Význam /ČJ/	Význam /AJ/
ACT	Aktivní	Active
AIC	Letecký oběžník	Air Information Circular
AIP	Letecká informační příručka	Aeronautical Information Publication
AIS	Letecká informační služba	Aeronautical Information Service
ALoS	Přijatelná úroveň bezpečnosti	Acceptable Level of Safety
AMC	Pracoviště uspořádání vzdušného prostoru	Air Space Management Cell
AMC	Přijatelné způsoby průkazu (shody)	Acceptable Means of Compliance
ANS	Letové navigační služby	Air Navigation Services
ANSP	Poskytovatel letových navigačních služeb	Air Navigation Services Provider
ARO	Ohlašovna letových provozních služeb	Air Reporting Office
ASM	Management vzdušného prostoru	Air Space Management
ATC	Řízení letového provozu	Air Traffic Control
ATCO	Řídící letového provozu	Air Traffic Controller Officer
ATFM	Management toku letového provozu	Air Traffic Flow Management
ATM	Uspořádání letového provozu	Air Traffic Management
ATS	Letové provozní služby	Air Traffic Services
ATSEP	Technický a inženýrský personál	Air Traffic Safety Electronics Personnel
ATSP	Poskytovatel letových provozních služeb	Air Traffic Services Provider
CBC	Přes-hraniční změna funkčního systému	Cross Border Change
CBO	Přes-hraniční poskytování letových navigačních služeb	Cross-border Operation
CNL	Zrušeno	Cancel
CNS	Komunikace, navigace a sledování	Communication, Navigation and Surveillance
CS	Specifikace Společenství (EU)	Community Specification
ČR	Česká republika	---
DoC	Prohlášení o shodě (složky)	Declaration of Conformity
DoV	Prohlášení o verifikaci (systému)	Declaration of Verification
DS	Datová schránka	---
DSU	Prohlášení o vhodnosti k použití (složky)	Declaration of Suitability for Use
EAM	Poradní materiál EUROCONTROL	EUROCONTROL Advisory Material
EASA	Evropská agentura pro bezpečnost letectví	European Aviation Safety Agency
EATMN	Evropská síť řízení letového provozu	European ATM Network

Zkratka	Význam /ČJ/	Význam /AJ/
EC	Evropská Komise	European Commission
ED	Dokument vydaný agenturou EUROCAE	EUROCAE Document
END	Ukončeno	End
EK	Evropská Komise	European Commission
EN	Evropská norma	---
ER	Základní požadavek	Essential Requirement
ESARR	Bezpečnostní předpisy EUROCONTROL	EUROCONTROL Safety Regulatory Requirement
EU/ES	Evropská unie/ Evropské společenství	European Union/ European Community
EUROCAE	---	European Organisation for Civil Aviation Equipment
EUROCONTROL	---	European Organisation for the Safety of Air Navigation
FAB	Funkční blok vzdušného prostoru	Functional Airspace Block
FAB CE	Funkční blok vzdušného prostoru střední Evropy	Functional Airspace Block Central Europe
FAB-R	Změna funkčního systému s dopadem na blok vzdušného prostoru	Functional Airspace Block Related Change
FIR	Letová informační oblast	Flight Information Region
FHA	Posouzení nebezpečí	Functional Hazard Assessment
FS	Funkční systém	Functional system
GUI	Poradní materiál	Guidelines
ICAO	Mezinárodní organizace pro civilní letectví	International Civil Aviation Organisation
ID	Identifikátor	Identification
ILS	Systém pro přesné přiblížení a přistání	Instrument Landing System
IR	Prováděcí pravidlo	Implementing Rule
ISDS	Integrovaný systém datových schránek	---
JAA	Sdružené letecké úřady	Joint Aviation Authorities
JAR	Letecké regulační požadavky vydané Sdruženými leteckými úřady	Joint Aviation Requirements
LIS	Letecká informační služba	Air Information Service
LNS	Letové navigační služby	Air Navigation Services
LoA	Písemný souhlas, dohoda	Letter of Agreement
LP	Letové postupy	Flight Procedures
LPA	Limitní bod pro schválení změny	Limit Point of Acceptance
LPS	Letové provozní služby	Air Traffic Services
LS	Letecké služby	Aeronautical services
LPZ	Letecké pozemní zařízení	---

Zkratka	Význam /ČJ/	Význam /AJ/
MET	Meteorologický	Meteorological
METSP	Poskytovatel leteckých meteorologických služeb	Meteorological Service Provider
MDS	Ministerstvo dopravy a spojů	---
MoC	Prostředky prokázání shody / Způsoby průkazu	Means of compliance
MS	Členský stát	Member State
NSA	Vnitrostátní dozorový orgán (v ČR určené funkce vykonává ÚCL)	National Supervisory Authority
NSA CC	Koordinační výbor představitelů vnitrostátních dozorových orgánů FAB CE	National Supervisory Authority Coordination Committee
NSA CC CHWG	Pracovní skupina NSA CC pro hodnocení změn ATM a interoperability	NSA CC Working Group on Assessment of ATM changes and Interoperability
NV	Nařízení vlády	---
ODO	Oddělení dohledu (ÚCL)	---
OI	Oddělení interoperability (ÚCL)	---
ONS	Odbor navigačních služeb (ÚCL)	---
OPZ	Osvědčení provozní způsobilosti	---
PSSA	Předběžné posouzení bezpečnosti systému	Preliminary System Safety Assessment
RUT	Rutinní	Routine
SAM	Metodika hodnocení bezpečnosti	Safety Assessment Methodology
SARPs	Standardy a doporučené postupy (ICAO)	Standards and Recommended Practices (ICAO)
SERA	---	Standardised European Rules of the Air
SFHA	Posouzení nebezpečí systému	System Functional Hazard Assessment
SID/STAR	Standardní přístrojový odlet / Standardní přístrojový přílet	Standard Instrument Departure / Standard Instrument Arrival
SLA	Koordinační dohoda na úrovni služeb	Service Level Agreement
SP	Sekce provozní	---
SMS	Systém řízení bezpečnosti	Safety Management System
SRC	---	Safety Regulatory Commission
SSA	Hodnocení bezpečnosti systému	System Safety Assessment
SSP	Státní program provozní bezpečnosti	State Safety Programme
SW	---	Software
TF	Soubor technické dokumentace	Technical File
ÚCL (CAA)	Úřad pro civilní letectví	Civil Aviation Authority
UIR	Horní letová informační oblast	Upper Flight Information Region
UTP	Plán výcviku stanoviště	Unit Training Plan
VCS	Hlasový komunikační systém	Voice Communication System

Definice

Pro účely této směrnice se použijí definice stanovené v článku 2, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 (ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1070/2009), v čl. 2 a v příloze 1 prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373, v čl. 4, nařízení Komise (EU) 2015/340 a v čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139.

Rovněž se použijí tyto definice:

- a) **Letecké pozemní zařízení (LPZ)** se rozumí technické zařízení, které je umístěné na zemi a slouží k zajištění leteckého provozu. Jednotlivé kategorie LPZ jsou definovány v příloze 1A vyhlášky MDS č. 108/1997 Sb.
- b) **Instalace LPZ** pro účely tohoto dokumentu znamená soubor činností, prováděných za účelem zabudování LPZ na místo určené do nového objektu nebo do stávající soustavy. Provádí se podle schváleného projektu instalace nebo podle jiné dokumentace.
- c) **Oprava LPZ** pro účely tohoto dokumentu znamená soubor činností, prováděných po poruše k obnovení způsobilosti (provozní schopnosti) LPZ.
 - i. Standardní oprava je prováděna na základě postupů, definovaných v průvodní technické dokumentaci LPZ (většinou výrobcem).
 - ii. Nestandardní oprava je prováděna na základě postupů, které nejsou stanoveny v průvodní technické dokumentaci. Provádí se podle dokumentace k tomuto účelu zpracované.
- d) **Údržba LPZ** pro účely tohoto dokumentu znamená soubor činností, prováděných za účelem udržení LPZ v provozuschopném stavu. Provádění je stanoveno v průvodní technické dokumentaci a to včetně časových intervalů.
- e) **Modifikace LPZ** pro účely tohoto dokumentu znamená soubor činností, prováděných s cílem úpravy jednotlivého LPZ oproti stavu, jímž bylo LPZ definováno v době, kdy mu byl vydán doklad o způsobilosti. Provedení modifikace se nezaznamenává do výrobní dokumentace LPZ a vztahuje se jen na konkrétní LPZ anebo jeho část. Záznam o modifikaci je proveden v patřičné průvodní dokumentaci, jež je součástí souboru technické dokumentace (TF) dotčeného systému.
- f) **Konstrukční změna LPZ** pro účely tohoto dokumentu znamená soubor činností, prováděných s cílem úpravy typové řady LPZ oproti stavu, jímž bylo LPZ definováno ve výrobní dokumentaci schváleného typu. Konstrukční změna se zaznamenává do výrobní dokumentace schváleného LPZ, čímž je výrobní dokumentace aktualizována a vztahuje se na všechna LPZ, vyráběná po schválení změny, pokud není jinak stanoveno (např. implementace i na LPZ dříve vyrobená). Záznam o konstrukční změně dříve vyrobených LPZ je proveden v patřičné části průvodní dokumentace, jež je součástí souboru technické dokumentace (TF) dotčeného systému.
- g) **Úřad** pro účely tohoto dokumentu znamená Úřad pro civilní letectví.

ÚVOD

A. Určení dokumentu

Tento dokument upřesňuje požadavky pro dohled nad jakoukoliv změnou, které jsou stanoveny přímo použitelnými nařízeními EU

- **PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2017/373** ze dne 1. března 2017, kterým se stanoví společné požadavky na poskytovatele služeb v oblasti uspořádání letového provozu / letových navigačních služeb a jiných funkcí sítě uspořádání letového provozu a dohled nad nimi, zrušují nařízení (ES) č. 482/2008, prováděcí nařízení (EU) č. 1034/2011, (EU) č. 1035/2011 a (EU) 2016/1377 a mění nařízení (EU) č. 677/2011,
- **NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2015/340** ze dne 20. února 2015, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se průkazů způsobilosti a osvědčení řídicích letového provozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008, kterým se mění prováděcí nařízení Komise (EU) č. 923/2012 a kterým se zrušuje nařízení Komise (EU) č. 805/2011.

Tento dokument také upřesňuje některé souvislosti s ohledem na plnění požadavků pro zajištění interoperability systémů a složek evropské sítě řízení letového provozu, které jsou stanoveny přímo použitelným nařízením EU

- **NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2018/1139** ze dne 4. července 2018 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví, kterým se mění nařízení (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EU) č. 996/2010, (EU) č. 376/2014 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/30/EU a 2014/53/EU a kterým se zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nařízení Rady (EHS) č. 3922/91.

Tento dokument má za cíl rovněž vyhovět dotčeným ustanovením základních harmonizovaných dokumentů a směrnic ÚCL, aplikovaným v průběhu certifikačních procesů u poskytovatelů služeb, nebo souvisejících s povolováním provozního využití leteckých pozemních zařízení, nebo se zaváděním provozních, nebo letových postupů (LP) na základě národních, v ČR platných, normativních dokumentů a právních předpisů.

B. Členění směrnice s ohledem na požadavky regulace

- **HLAVA 1** této směrnice řeší
 - Postupy poskytovatelů služeb dle prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373 (článek ATM/ANS.OR.B.010 - Postupy řízení změn) pro řízení, posuzování a v nezbytném případě zmírňování dopadu změn jejich funkčních systémů.
 - Postupy ÚCL dle prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373 (článek ATM/ANS.AR.C.025 – Změny), pro dohled nad změnami oznamovanými dle ustanovení ATM/ANS.OR.A.045.

- **HLAVA 2** této směrnice řeší
 - Postupy poskytovatelů služeb dle prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373 (článek ATM/ANS.OR.A.040 – Změny - obecné) s ohledem na změny v poskytování služby, systému řízení a/nebo systému řízení bezpečnosti poskytovatele služeb, která nemá vliv na funkční systém.
 - Postupy ÚCL dle prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373 (článek ATM/ANS.AR.C.025 – Změny), pro dohled nad změnami oznamovanými dle ustanovení ATM/ANS.OR.A.040.
- **HLAVA 3** této směrnice řeší
 - Postupy organizací pro výcvik dle nařízení Komise (EU) 2015/340 (článek ATCO.OR.B.015 - Změny v organizaci pro výcvik) s ohledem na změny, které mají vliv na osvědčení nebo podmínky schválení organizace pro výcvik nebo kterýkoli důležitý prvek systémů řízení organizace pro výcvik.
 - Postupy ÚCL dle nařízení Komise (EU) 2015/340 (články ATCO.AR.E.001 c) a ATCO.AR.E.010 - Změny v organizacích pro výcvik) pro dohled nad změnami oznamovanými dle ustanovení ATCO.OR.B.015.

C. Platnost dokumentu

Tento dokument je závaznou směrnicí Úřadu pro civilní letectví a stanovuje základní zásady pro aplikaci postupů ÚCL v rámci dohledu nad změnami u poskytovatelů služeb a organizací pro výcvik řídicích letového provozu.

Tato směrnice je závazná pro všechny poskytovatele služeb a organizace pro výcvik řídicích letového provozu, kteří poskytují služby či výcvik v České republice a jsou certifikováni a dozorováni ÚCL. Dokument uvádí a popisuje základní požadavky, jejichž plnění je nezbytné pro schválení vnitřních postupů organizací, resp. poskytovatelů služeb a organizací pro výcvik, při rozhodování o zavádění svých změn.

Účelem tohoto dokumentu je zajistit jednotnou implementaci ustanovení nařízeních Komise (EU), s náležitým ohledem na související národní a mezinárodní předpisy.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

HLAVA 1

ZMĚNY FUNKČNÍHO SYSTÉMU

1. Cíle a určení Hlavy 1 směrnice

1.1. Tato část směrnice upřesňuje

- požadované postupy oznamování plánovaných změn funkčních systémů poskytovateli služeb na ÚCL,
- základní zásady a požadavky pro řízení, posuzování a pro zmírňování dopadu změn funkčních systémů poskytovateli služeb,
- základní zásady pro rozhodování ÚCL o provedení přezkumu argumentů zaváděných změn funkčních systémů, které jsou oznamovány poskytovateli služeb,
- postupy inspektorů ÚCL pro přezkum argumentů navrhovaných změn a související schvalovací proces,
- požadavky na evidenci změn funkčních systémů u poskytovatelů služeb,
- odpovědnosti a povinnosti ÚCL v rámci procesu dohledu nad řízením změn funkčních systémů.

1.2. Tato část směrnice definuje

- dohodnutá kritéria pro rozhodování ÚCL o provedení přezkumu argumentů zaváděných změn funkčních systémů, které jsou oznamovány poskytovateli služeb,
- termíny, formu a obsah povinné notifikace o zavádění plánovaných změn funkčních systémů,
- požadavky na formu, rozsah a obsah předkládané dokladové dokumentace poskytovateli služeb pro přezkum argumentů, zaváděných změn funkčních systémů, které jsou oznamovány poskytovateli služeb
- činnosti ÚCL v rámci procesu dohledu nad provozní bezpečností změn funkčních systémů.

2. Řízení změn funkčního systému

2.1. Postupy poskytovatelů služeb a ÚCL

Postupy poskytovatelů služeb i ÚCL ve vztahu k řízení, oznamování, zmírňování dopadu plánovaných změn funkčního systému, stejně jako postupy dohledu ÚCL ve smyslu přezkumu a schvalování argumentů musí být v souladu s následujícími články prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373 a souvisejícími způsoby průkazu (AMC), popř. se schválenými alternativními způsoby průkazu (AltMOC).

- Příloha II, část A, čl. ATM/ANS.AR.A.005,

- Příloha II, část C, čl. ATM/ANS.AR.C.005, 015, 025, 030, 035, 040,
- Příloha III, část A, čl. ATM/ANS.OR.A.040, 045,
- Příloha III, část B, čl. ATM/ANS.OR.B.005, 010,
- Příloha III, část C, čl. ATM/ANS.OR.C.005,
- Příloha IV, část A, čl. ATS.OR.200, 205, 210.

2.2. Postupy pro řízení zavádění změn funkčních systémů

Prováděcí nařízení Komise (EU). 2017/373 stanovuje svým ustanovením ATM/ANS.OR.B.010 (Postupy řízení změn) povinnost právnickým a fyzickým osobám (dále jen poskytovatel služeb), které poskytují služby v oblasti uspořádání letového provozu a letových navigačních služeb („ATM/ANS“) či zajišťují jiné funkce sítě uspořádání letového provozu („funkce sítě ATM“) pro všeobecný letový provoz, využívat k řízení, posuzování a v nezbytném případě zmírňování dopadu změn svých funkčních systémů pouze postupů schválených dotčeným příslušným úřadem. V případě ČR se příslušným úřadem rozumí Úřad pro civilní letectví (ÚCL).

Žádosti o schválení postupů podávají poskytovatelé služeb na podatelnu ÚCL v souladu s odst. (4) §37 zákona č. 500/2004 Sb. (správní řád). Žádost se podává spolu s návrhem postupu, který je předmětem rozhodnutí o schválení. Pokud jsou postupy poskytovatele služeb k řízení, posuzování a ke zmírňování dopadu změn jeho funkčních systémů součástí rozsáhlejší dokumentace nebo více dokumentů, je požadováno tyto postupy přesně specifikovat a vymežit.

Poskytovatelé služeb nepoužijí postupy k řízení, posuzování a ke zmírňování dopadu změn svého funkčních systémů, pokud nebudou schváleny ÚCL.

Schválení ÚCL podléhají také změny již schválených postupů k řízení, posuzování a ke zmírňování dopadu změn funkčních systémů. Žádosti o jejich schválení jsou předkládány stejným způsobem jako žádosti o schválení nového postupu.

Nejsou-li schválené postupy vhodné pro konkrétní změnu, poskytovatel služeb požádá ÚCL o výjimku, aby se mohl od schválených postupů odchýlit dle čl. 11 Hlavy 1 této směrnice. Odchylku poskytovatel služeb nepoužije, dokud není schválena příslušným úřadem.

Některé změny funkčního systému FS mohou vyplývat z nutnosti provést okamžitou reakci na bezpečnostní problém, a proto jejich zavedení by nemělo být zdrženo do doby, dokud nebudou obdržena vyjádření ÚCL, že změna nebude přezkoumávána nebo že změna byla přezkoumána s určitým výsledkem. Tyto situace mohou nastat z důvodu naléhavých nepředvídatelných okolností, které pokud by nebyly korigovány, vedly k okamžitému nebezpečnému stavu, jako např. v případě přítomnosti vulkanického popela apod.

S ohledem na výše uvedené ÚCL požaduje, aby poskytovatelé služeb do postupů k řízení, posuzování a ke zmírňování dopadu změn svých funkčních systémů zapracovali postup pro zajištění okamžité reakce na bezpečnostní problém. Tento postup, tzv. FAST TRACK, musí obsahovat minimálně vymezení jeho použitelnosti, práva a odpovědnosti k rozhodnutí o jeho aplikaci, stejně jako odpovědnosti za zavedení změny funkčního systému tímto postupem (pokud se mění), způsoby zadokumentování, pořízení důkazní dokumentace a následného oznámení ÚCL. Postup FAST TRACK i jeho změny podléhají schválení ÚCL.

Uplatňované principy dohledu nad provozní bezpečností změn funkčních systémů v žádném případě nesnižují požadavky na bezpečnost poskytovaných služeb. Jejich aplikací jsou vytvářeny předpoklady plnění výše uvedených nařízení EU a národních předpisů.

2.3. Schválení postupů pro řízení zavádění změn funkčních systémů

Při schvalování postupů řízení změn funkčních systémů podle ATM/ANS.OR.B.010 pověřený inspektor ÚCL provede minimálně následující činnosti (AMC1 ATM/ANS.AR.C.030(b)):

- (1) zkontroluje, zda postupy používané poskytovatelem služeb k řízení změn pokrývají rozsah a životní cyklus změny, jak je definován v ATM/ANS.OR.C.005 (a) (1) nebo ATS.OR.205 (a) (1);
- (2) při přezkoumání obsahu postupů, úprav a/nebo odchylek uvedených v ATM/ANS.AR.C.030 (a) využije matici shody poskytnutou poskytovatelem služeb (viz AMC1 ATM/ANS.OR.B.010 (a)).; v rámci této činnosti musí inspektor zkontrolovat, zda matice shody pokrývá všechny výše uvedené požadavky;
- (3) zkontroluje, zda postupy obsahují závazná ustanovení, vyžadující přijetí opatření, a aby byly předloženy všechny požadované důkazy prokazující shodu s požadavky stanovenými v ATM/ANS.OR.A.045, ATM/ANS.OR.C.005, ATS.OR.205 a ATS.OR.210;
- (4) zkontroluje, zda postupy identifikují role, povinnosti a odpovědnosti poskytovatele služeb v procesech řízení změn;
- (5) zkontroluje, zda tyto postupy uvádějí, že není povoleno používat nové, upravené nebo odchylné postupy řízení změn, dokud nejsou schváleny; a
- (6) zkontroluje, zda postupy uvádějí, že žádná změna vybraná pro přezkoumání nesmí být zavedena do provozního používání před schválením ÚCL.

Inspektor rovněž prověří, zda postupy řízení změn funkčních systémů zohledňují zajištění bezpečnosti SW, jako nedílné součásti procesu řízení změn funkčního systému ve smyslu Rozhodnutí výkonného ředitele EASA 2019/022/R z 29. 10. 2019. K tomu inspektor využívá Metodický materiál k prokazování zajištění bezpečnosti SW (Směrnice č. CAA/S-SP-002-x/2016).

Schvalování postupu pro řízení změn inspektory ÚCL je zaměřen na postupy řízení změn a nikoli na část řízení projektu těchto postupů, které nejsou vyžadovány právními předpisy, a to i přesto, že mohou být užitečné pro hladký průběh projektu zabývajícího se změnou. ÚCL proto nemusí schválit všechny části postupu. Schválené části by měly být identifikovány v Rozhodnutí ÚCL o schválení postupu (viz AMC1 ATM / ANS.AR.B.015 (a) (8)) a tímto sděleny dotčenému poskytovateli služeb.

ÚCL reaguje na oznámení poskytovatele služeb o změně uvedené v ATM/ANS.OR.A.045 (a) bez zbytečného odkladu.

2.4. Vysvětlení některých souvislostí

Plnění požadavků tohoto dokumentu nezbavuje poskytovatele služeb povinnosti splnění požadavků některých dalších ustanovení souvisejících právních předpisů (národních i EU) a směrnic ÚCL, které souvisejí se zaváděním změn systémů a které požadavky zde uvedené

mohou dále konkretizovat nebo rozvíjet a jejichž plnění je kontrolováno dle jiných závazných předpisů anebo směrnic.

Naopak závazné plnění požadavků a souvisejících postupů jiných dokumentů může být považováno za související podmínku k naplnění požadavků stanovených touto směrnicí. Jedná se zejména o plnění směrnice SP „Požadavky na dokumentaci pro systémy / složky (základní požadavky pro uznání způsobilosti LPZ k použití v civilním letectví)“, CAA/S-SP-016-x/2019. Současně je v tomto dokumentu odkazováno na směrnici SP „Postup inspektora SP při provádění auditů u poskytovatelů LNS“, ÚCL/S-SP-010-x/2019, kterou se pracovníci odboru navigačních služeb SP/ÚCL řídí při provádění regulačních auditů a inspekci u poskytovatelů služeb a tedy i při kontrole naplňování ustanovení této směrnice.

Podmínky k uznání způsobilosti LPZ, které upravují postup k naplnění ustanovení zák. č. 49/1997 Sb., § 16 zůstávají tímto dokumentem nedotčeny.

Při prokazování zajištění bezpečnosti SW, jako nedílné součásti procesu řízení změn funkčního systému, ve smyslu Rozhodnutí výkonného ředitele EASA 2019/022/R z 29. 10. 2019, je využíván Metodický materiál ÚCL k prokazování zajištění bezpečnosti SW (směrnice ÚCL č. CAA/S-SP-002-x/2016).

Při přezkumu oznámené změny, ale také při auditech prováděných inspektory ÚCL u poskytovatelů služeb, mohou auditoři v rámci prověřování účinné aplikace zdokumentovaných procesů zajištění bezpečnosti softwaru provádět posouzení důkazů a argumentů předložených k zajištění bezpečnosti softwaru. V této souvislosti by poskytovatel služeb měl zajistit přístup ÚCL k systému správy konfigurace (ve smyslu ATM/ANS.OR.A.050 k PNK (EU) 2017/373), který může vyžadovat ověření:

- 1) souladu všech důkazů; a
- 2) že všechny důkazy jsou odvozeny od známé verze softwaru (tj. všechny důkazy a argumenty jsou skutečně k dispozici a lze je vysledovat bez dvojznačnosti ke spustitelné verzi).

K tomu by měl dotčený poskytovatel služeb zahrnout do svých dodavatelských vztahů odpovídající práva pro ÚCL k provádění auditů a inspekci u jeho smluvních stran.

Z výše uvedeného současně vyplývá důraz na odpovědnost, kompetentnost a profesionální erudici pracovníků poskytovatele služeb v rámci plánování, přípravy, koordinaci, testování a vlastního provedení změny s ohledem na celý životní cyklus funkčního systému.

Činnosti spojené s realizací dohledu nad provozní bezpečností změn funkčních systémů u poskytovatelů služeb jsou prováděny v působnosti Odboru navigačních služeb Sekce provozní ÚCL.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

3. Oznamování změn funkčních systémů

3.1. Stanovení pravidel pro oznamování změn funkčních systémů

Oznámení úřadu prováděné poskytovateli služeb v souladu s ustanovením ATM/ANS.OR.A.040 nařízení EU 2017/373 se řídí v ČR následujícími pravidly:

- změny funkčního systému nebo změny, které mají vliv na funkční systém, se oznamují dle čl. 2 Hlavy 1 této směrnice,
- změny v poskytování služby, systému řízení a/nebo systému řízení bezpečnosti poskytovatele služeb, které nemají vliv na funkční systém, se oznamují dle Hlavy 2, této směrnice,
- V případě, že navrhovaná změna funkčního systému má současně vliv na poskytování služby, systém řízení a/nebo na systém řízení bezpečnosti poskytovatele služeb, postupuje poskytovatel služeb dle Hlavy 1 této směrnice s doplněním této skutečnosti v popisu změny.

3.2. Stanovení rozsahu a formy předkládaných informací a dokumentů

3.2.1. Rozsah oznamovaných změn

Poskyvatelé služeb jsou povinni uvědomit ÚCL o všech plánovaných změnách funkčního systému. Povinnost oznamování změn se vztahuje na všechny plánované změny funkčního systému, které jsou známy v době předložení oznámení a ke kterým jsou již v této době dostupné informace uvedené v čl. 3.2.2 této směrnice.

Provedení oznámení, resp. předložení aktualizované tabulky¹ oznámení, je považováno za formální naplnění oznamovací povinnosti poskytovatele služeb (formální notifikace) ve smyslu článku ATM/ANS.OR.A.045 (a)(1) prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373.

Rozhodnutí o přezkumu platnosti argumentu změny prováděné ÚCL dle čl. ATM/ANS.AR.C.035 prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373 (viz čl. 5 této směrnice) je založeno ve většině případů na informacích, které jsou obsahem oznámení, či na informacích doplněných poskytovatelem služeb na žádost úřadu. Včasné a přesné oznámení usnadňuje komunikaci mezi poskytovatelem služeb a ÚCL, a tím maximalizuje pravděpodobnost zavedení změny včas a podle původního harmonogramu, pokud se ÚCL rozhodne pro přezkoumání platnosti argumentu změny.

Poté, co poskytovatel služeb oznámí plánovanou změnu je povinen informovat ÚCL kdykoli, když se podstatně² změní informace poskytnuté v původním oznámení nebo když dojde ke změně informací, kterými bylo doplněno oznámení, a které umožní ÚCL rozhodnout, zda je nebo není třeba argument změny přezkoumat.

Tyto změněné (modifikované) informace se oznamují formou aktualizace tabulky v novém oznámení.

¹ Viz článek 3.2.4 této směrnice

² *Podstatně* znamená, že změněné informace mohou mít vliv na rozhodnutí ÚCL o přezkumu platnosti argumentu změny nebo na jeho základní parametr (předmět, rozsah, lokalita, plánovaný termín zavedení, kontaktní osoba apod.)

Pokud se poskytovatel služeb rozhodne již notifikovanou změnu nezavádět, oznámí toto v co nejkratším termínu ÚCL. Oznámení musí v tomto případě obsahovat minimálně identifikátor změny a verzi oznámené změny, jejíž zavedení bylo zrušeno. Přitom v tabulce oznámení bude ve sloupci „Status změny“ uvedeno „CNL“.

Po zavedení změny provede poskytovatel poslední oznámení k dotčené změně, kde je ve sloupci „Status změny“ uvedeno „END“ a ve sloupci „Termín plánovaného zavedení změny“ je uveden skutečný termín zavedení.

Požadovaný obsah oznámení je uveden v čl. 3.2.2 a forma oznámení v čl. 3.2.3 této směrnice.

3.2.2. Obsah oznámení

Oznámení realizované v prvním kroku dle článku 3.2.1 obsahuje minimálně tyto informace:

- a) **Název organizace provádějící notifikaci změny** – plný obchodní název, včetně IČO.
- b) **Identifikátor změny** – jedná se o jednoznačnou identifikaci změny a související dokumentace dle čl. 3.2.4 této směrnice.
- c) **Verze oznámené změny** – verze 1 označuje první (počáteční) oznámení, následující verze (2, 3, 4, ... označují modifikace původního oznámení, a to nepřerušovanou vzestupnou řadou čísel s přírůstkem 1 pro každou novou verzi).
- d) **Status změny** – uvádí se
 - **ACT** – změna je aktivní
 - **CNL** – změna byla zrušena bez jejího zavedení
 - **END** – změna byla zavedena a v příštím oznámení již nebude uváděna
- e) **Typ změny**
 - **RUT** – rutinní změna dle čl. 3.3.1 g) hlavy 1 této směrnice
 - **STD** – standardní změna FS, která není vedena jako rutinní
 - **NON-STD** – nestandardní změna FS využívající postupu dle čl. 11.2 hlavy 1 této směrnice.
- f) **Název změny** – informace umožňující jednodušší odkazování na oznámenou změnu v rámci běžné komunikace.
- g) **Stručný popis změny**, včetně upřesnění
 - účelu a důvodů pro zavedení změny,
 - nových (upravených) funkcí zavedených změnou,
 - hrubé identifikace dotčených systémů a složek či vzdušného prostoru,
 - popř. další doplňující informace vhodné pro bližší určení změny.
- h) **Seznam dotčených lokalit**, stanovišť, středisek v souladu (uvádějí se názvy, resp. schválené zkratky, dle organizačního řádu poskytovatele služeb),
- i) **Předpokládané dopady změny** – krátký popis předpokládaného dopadu změny. Poskytovatelé ATS uvádějí např. výsledek předběžného posouzení bezpečnosti, pokud je dostupný, zejména ve smyslu škodlivých účinků změny, tj. účinků rizik spojených s bezpečnostními riziky. Pro jiné poskytovatele služeb, než jsou poskytovatelé ATS, by měly být důsledky vyjádřeny dle toho, jaké aspekty výkonu služby jsou touto změnou ovlivněny, resp., které výkonnostní parametry služby mohou být změnou dotčeny.

- j) **Seznam organizací** (poskytovatelů služeb a ostatních leteckých organizací a provozovatelů), na které může mít změna dopad.
- k) **Indikátor závažnosti změny** – uvádí se jeden z následujících indikátorů závažnosti, založený na předběžném posouzení možných dopadů změny
- **0** - změna nemá dopad na provozní bezpečnost ani závažně³ neovlivňuje podporu provozní bezpečnosti;
 - **1** - změna má dopad na provozní bezpečnost nebo závažně ovlivňuje podporu provozní bezpečnosti.
- l) **Kontaktní pracovník** – uvádí se jméno, příjmení, funkce, emailová adresa a telefonní kontakty na pracovníka odpovědného za zavedení změny, který je současně oprávněn jednat v této věci jménem organizace s ÚCL.
- m) **Subjekt (organizace) odpovědný za vypracování prvotního posouzení bezpečnosti změny**, uvádí se volným textem pod tabulkou pouze v případě, pokud je rozdílný od organizace zavádějící změnu (viz bod a).
- n) **Termín plánovaného zavedení změny** – uvádí se termín plánovaného zavedení změny poskytovatelem ve formátu „dd.mm.rrrr“.
- o) **Datum podání prvního oznámení dané změny.**
- p) **Přezkum (A/N/TBD)** – uvádí se výsledek provedení posouzení dané změny organizací předkládající oznámení ve vztahu k definovaným kritériím, uvedeným v čl. 4, této směrnice. Výsledkem může být:
- **ANO** – ÚCL provádí přezkum argumentů dle čl. 7 a zavedení změny podléhá schválení argumentů úřadem dle čl. 8 Hlavy 1 této směrnice. Oznamovatel současně uvede všechna dotčená kritéria dle tabulky v čl. 4, která tento výsledek podporují.
 - **NE** – ÚCL neprovádí přezkum argumentů dle čl. 7 a zavedení změny nepodléhá schválení argumentů úřadem dle čl. 8 Hlavy 1 této směrnice.
 - **TBD** – uvádí se v případě modifikace již dříve oznámené změny, která byla v minulosti oznámena v termínu větším než 6 měsíců před datem plánovaného zavedení či zajištění publikace v AIP a ÚCL rozhodnutí o provedení přezkumu písemně odložil na dobu nejpozději 6 měsíců před plánovaným termínem zavedení změny či publikací změny v AIP.
- q) **Relevance k DoV** – oznamovatel uvede, pokud taková situace nastane, seznam všech **Prohlášení o ověření systému**, která jsou oznamovanou změnou, jakkoliv dotčena⁴.

ÚCL je oprávněn si od poskytovatele služeb vyžádat další informace nutné na podporu rozhodnutí, zda přezkoumat oznámenou změnu funkčního systému či nikoliv.

Volitelně mohou být k oznámení doplněny další dokumenty upřesňující rozsah, způsob nebo širší kontext nebo okolnosti zavedení plánované změny (např. doklad o oznámení změny ostatním poskytovatelům služeb a ostatním leteckým organizacím, na které může mít změna dopad, záznamy z koordinačních jednání, pokud se uskutečnila apod.).

³ Poskytovatelé jiných služeb než letových provozních služeb si ve svých postupech pro řízení změn stanoví indikátor závažnosti změn ve smyslu dopadu na rozhraní s uživateli poskytované služby (poskytovatelé letových provozních služeb, uživatelé vzdušného prostoru apod.)

⁴ Změna funkčního systému vyvolává změnu DoV nebo jeho TF.

Nedostupnost některých požadovaných informací může mít dopad na včasnost rozhodnutí ÚCL o přezkumu platnosti argumentu změny a v konečném důsledku na termín zavedení změny.

3.2.3. Forma oznámení

Oznámení je předkládáno formou vyplněné tabulky, dle níže uvedeného formátu.

Úřad pro civilní letectví K letišti 1149/23 160 08 Praha 6		ODBOR NAVIGAČNÍCH SLUŽEB SEKCE PROVOZNÍ		E-mailová adresa: podatelna@caa.cz										
				Telefonní číslo: +420225422715										
OZNÁMENÍ ZMĚN FUNKČNÍHO SYSTÉMU														
dle PNK (EU) 2017/373														
Název poskytovatele letových navigačních služeb (např. Řízení letového provozu ČR s.p.)														
Adresa:		ICO:	Osoba, která oznámení předkládá a která je oprávněna poskytovatelem služeb toto činit:		Datum zaslání oznámení:									
Celkový počet oznamovaných plánovaných změn (nových i aktualizovaných oznámení)					X									
ID změny	Verze oznámené změny	Status změny (ACT/CNL/END)	Typ změny (RUT/STD/NON-STD)	Název změny (definuje oznamovatel)	Stručný popis změny, (včetně upřesnění dle 2.2.3. e)	Seznam dotčených lokalit	Indikátor závažnosti změny (0 – 1)	Předpokládané dopady změny na služby	Seznam organizací, na které může mít změna dopad	Termín plánovaného zavedení (dd.mm.rrrr)	Datum podání prvního oznámení dané změny	Kontaktní pracovník	Přezkum (A/N/TBD+ seznam čísel)	Seznam dotčených DoV (pokud je aplikovatelné)
										dd.mm.rr	dd.mm.rr			

Je-li to vhodné, je možné některé informace týkající se stručného popisu konkrétní změny uvést v samostatné příloze, předkládané společně s oznámením.

3.2.4. Identifikátor změny

X / YYYY / ANSP / MS / FAB–R / CBC

X – pořadové číslo změny oznamované konkrétním ANSP v kalendářním roce,

YYYY – kalendářní rok,

ANSP – identifikátor poskytovatele služeb (např. RLP ČR, s.p., LV a.s., AI, a.s., apod.),

MS – identifikátor členského státu FAB CE (např. CZ),

FAB–R - identifikátor pro „FAB CE related changes“ (uvádí se pouze v případě, že se změna dotýká funkčního systému FAB CE),

CBC - identifikátor pro změnu FS s vlivem na přeshraniční poskytování LNS (uvádí se pouze v případě, že má změna funkčního systému po zavedení přímý vliv na

přeshraniční poskytování LNS) nebo pro změnu s vlivem na poskytovatele ANS anebo letecký podnik (např. provozovatele letiště) jiného státu.

Identifikátor se uvádí při oznámení změny ve sloupci „ID změny“ a při každém oznámení na ÚCL, týkajícího se oznámené změny.

3.2.5. Postup oznámení plánované změny ostatním poskytovatelům služeb, leteckým organizacím a uživatelům poskytované služby

Poskytovatel služeb zavede postup, podle kterého bude oznamovat plánované změny funkčního systému všem jemu známým poskytovatelům služeb, na které může mít změna dopad.

Poskytovatel informuje letecké organizace, které mohou být ovlivněny zaváděnou změnou. Toto provede individuálně nebo cestou vhodné (profesní) organizace zastřešující tyto organizace či provozovatele nebo publikováním detailů plánované změny cestou LIS (např. formou AIC). Mezi letecké organizace s možným dopadem plánované změny lze zařadit např. provozovatele letišť, provozovatele letadel, výrobce letecké techniky a leteckých pozemních zařízení, organizace provádějící údržbu, regulátory na úrovni EU, Vzdušné síly AČR, Leteckou službu PČR apod.

Uživatelé služby poskytované funkčním systémem, jež je předmětem změny, kteří mohou být touto změnou ovlivněni, a současně kteří nejsou dotčenému poskytovateli služeb dostatečně známi, mohou být notifikováni cestou pro tyto účely určené webové stránky poskytovatele služeb. Zde se mohou uživatelé služby pravidelně seznamovat s plánovanými změnami poskytovatele.

Pokud dojde ke změně notifikovaných informací, které specifikují možný dopad změny, poskytovatel služeb provede jejich aktualizaci či nové oznámení. Postup oznámení plánované změny ostatním poskytovatelům služeb, leteckým organizacím a uživatelům poskytované služby je součástí schvalovaných postupů dle čl. 2.1 této směrnice.

3.3. Závazné termíny oznamování změn FS

3.3.1. Poskytovatelé služeb

Poskytovatelé služeb oznamují plánované změny funkčního systému dle čl. 3.2.1 této směrnice takto:

- a) **nejpozději 60 dnů před plánovaným termínem zavedení změny nebo před posledním možným termínem schválení publikace změny v AIP ČR** (podle toho, co nastane dříve) zasílají aktualizované oznámení všech plánovaných změn funkčních systémů ve formě tabulky oznamovaných změn (viz část 3.2 této směrnice). Oznámení jsou takto aktualizována každou formální notifikací.
- b) Poskytovatelé, kteří oznamují větší počty změn nebo upřesňují již podaná oznámení plánovaných změn funkčního systému, se vyzývají, aby slučovali svá oznámení a oznamovali tak souhrnná oznámení maximálně jedenkrát za týden.

- c) Oznámení zasílají poskytovatelé služeb na adresu podatelny ÚCL (podatelna@caa.cz). S ohledem na skutečnost, že tato oznámení nejsou podanými žádostmi ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb. (Správní řád), není požadováno jejich dodatečné písemné potvrzení či potvrzení v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Poskytovatelé služeb oznámí ÚCL emailovou adresu, ze které budou oznámení o plánovaných změnách funkčních systémů na úřad zaslána.
- d) Poskytovatelé obdrží obratem automatické potvrzení podatelny ÚCL o zasláném oznámení.
- e) Pokud poskytovatelé služeb neobdrží do 10 pracovních dnů od odeslání oznámení rozhodnutí ÚCL o provedení přezkumu argumentu změny, má se za to, že ÚCL toto nebude v rámci oznámené změny provádět a poskytovatel služby je oprávněn, za podmínky dodržení schváleného postupu pro řízení změn FS, dotčenou změnu funkčního systému zavést bez souhlasu ÚCL.⁵
- f) V případě, že oznámení není úplné s ohledem na čl. 3.2.2, nebo v případě, že ÚCL požaduje doplnění dodatečných informací, počítá se doba dle odstavce e) až po doručení chybějících či doplňujících informací.
- g) V případě rutinních změn může být oznámení pro ÚCL učiněno souhrnně v krátké době⁶ po jejich zavedení, v pravidelných časových intervalech (např. 1x za 2 týdny), dohodnutých mezi poskytovatelem služeb a ÚCL. Poskytovatel služeb musí pro tyto specifické případy úzce spolupracovat s ÚCL a dohodnout specifikaci těchto typů změn, které ÚCL nemusí přezkoumat. Typová specifikace rutinní změny a postup pro takovéto změny je součástí postupů řízení změn poskytovatele (viz. ATM/ANS.OR.B.010), které podléhají schválení ÚCL. Podmínkou pro zařazení změny do této kategorie je mimo rutinní znaky popsané v typové specifikaci také indikátor závažnosti v hodnotě „0“. Seznam takových změn FS musí být u poskytovatele služeb zdokumentován a formalizován. V důsledku toho může být tento seznam předmětem prověření ÚCL v rámci prováděných auditů.

3.3.2. ÚCL

ÚCL postupuje v případě oznámení plánovaných změn takto:

- a) ÚCL zavede obdržené informace z oznámení do svého registru (databáze) a provede jejich posouzení. Pokud nemá ÚCL připomínek k předloženým informacím a ani nevyžaduje jejich doplnění, a současně pokud se rozhodne, na základě uplatnění postupu uvedeného v čl. 5, neprovádět přezkum argumentu, potom postupuje podle čl. 9. V tomto případě se poskytovateli, který oznámení zaslal, dále nic nepotvrzuje (potvrzení podatelny bylo zasláno automaticky) a je uplatněna tzv. procedura tichého souhlasu se zavedením notifikované změny funkčního systému.
- b) V případě, že se ÚCL rozhodne provádět přezkum argumentů změny spojených s novým funkčním systémem nebo se změnou stávajícího funkčního systému podle

⁵ Pro uplatnění tohoto postupu je požadováno, aby ho i PS měl uveden ve svých postupech.

⁶ Maximálně do 10 pracovních dnů.

postupu uvedeného v čl. 5, formálně oznámí tuto skutečnost oznamovateli **do 10 pracovních dnů od obdržení notifikace**.

- c) V případě, že oznámená změna FS má uveden termín zavedení změny nebo termín zajištění její publikace v AIP (podle toho co nastane dříve a co je uvedeno v notifikaci změny) více než 6 měsíců po termínu prvního oznámení (ačkoliv poskytnuté informace jsou úplné dle čl. 3.2.2, mohou být současně natolik obecné, že není vhodné v této fázi rozhodnout, neboť ani poskytovatel nemá v této době ještě k dispozici detailnější informace), může ÚCL rozhodnutí o přezkumu písemně odložit na dobu nejpozději 6 měsíců před termínem zavedení změny nebo před termínem zajištění její publikace v AIP (podle toho co nastane dříve a jak je uvedeno v oznámení poskytovatele služeb). ÚCL odložení svého rozhodnutí oznámí **do 10 pracovních dnů od obdržení notifikace** (toto nevylučuje dodatečné vyžádání doplnění informací, pokud tato potřeba vyvstane). Odložené rozhodnutí upřesní ÚCL nejpozději 6 měsíců před termínem zavedení změny nebo před termínem zajištění její publikace v AIP.
- d) V případě, že oznámení není úplné s ohledem na čl. 3.2.2, anebo v případě, že ÚCL požaduje doplnění dodatečných informací, ÚCL vyžádá doplnění informací nejpozději **do 10 pracovních dnů od obdržení notifikace** (toto nevylučuje dodatečné vyžádání doplnění informací, pokud tato potřeba vyvstane).
- e) ÚCL informuje v co nejkratší době⁷ příslušné úřady vykonávající dozor nad dotčenými poskytovateli služeb v případech, kdy oznámení plánované změny obsahuje identifikátor pro změnu FS s vlivem na poskytovatele služeb anebo letecké podniky jiného státu, popř. s vlivem na přeshraniční poskytování LNS (CBC, popř. CBO) nebo identifikátor pro „FAB CE related changes“. Předání informace, včetně informace o rozhodnutí ÚCL o provedení / neprovedení přezkumu argumentu změny, zajišťuje vedoucí OI cestou koordinátora FAB, popř. manažera rozvoje odboru navigačních služeb ÚCL v souladu s č. 7.5 a 7.6 hlavy 1 této směrnice.
- f) V případě, kdy ÚCL obdrží od příslušného úřadu jiného státu (popř. od vojenského dozorového orgánu)⁸ oznámení o plánovaných změnách FS, jež se týkají poskytovatelů služeb, nad nimiž tyto jiné příslušné úřady vykonávají dozor, vedoucí OI (nebo jím pověřený státní zaměstnanec) porovná tyto informace s již obdrženými informacemi v evidenci ÚCL. Pokud nebyl stejný případ změny FS oznámen již dotčeným poskytovatelem služeb (nad kterým ÚCL vykonává dozor), vedoucí OI jej informuje o změně, která může ovlivnit jeho funkční systém, v co nejkratší době. V případě obdržení zahraniční notifikace změny provede vedoucí OI posouzení změny a rozhodne o zapojení ÚCL do přezkumu změny dle čl. 5.1, čl. 7.5 a čl. 7.6 hlavy 1 této směrnice a **do 5 pracovních dnů** od přijetí zahraniční notifikace zajistí odeslání oznámení k NSA, od kterého obdržel notifikaci (postup dle čl. 7.5 a čl. 7.6) a následně nejpozději **do 10 pracovních dnů** také dotčenému poskytovateli služeb pod jeho dohledem (včetně jména a kontaktu hodnotitele, pokud bylo rozhodnuto o provedení přezkumu).

⁷ Po provedeném rozhodnutí ÚCL o provedení / neprovedení přezkumu argumentu změny a/nebo ujasnění možnosti dopadů změny na ostatní poskytovatele služeb a letecké organizace s iniciátorem změny.

⁸ Koordinaci a výměnu informací s příslušnými úřady jiných států zajišťuje koordinátor FAB ve spolupráci s manažerem rozvoje ONS. Koordinaci s dozorovým orgánem MO zajišťuje manažer rozvoje ONS.

- g) V případě oznámení rutinní změny funkčního systému dle čl. 3.3.1 g) je tato zavedena do databáze a současně je vedoucím OI (nebo jím pověřeným státním zaměstnancem) na základě obdržených informací posouzena oprávněnost zařazení změny do této kategorie (provádí se porovnáním popisu změny s typovým seznamem rutinních změn poskytovatele). V případě souhlasu se zařazením změny je tato začleněna do souboru změn, které mohou být předmětem kontroly v rámci auditní činnosti u dotčeného poskytovatele. V případě nesouhlasu se zařazením změny do kategorie rutinních změn dle čl. 3.3.1 g) o tomto vedoucí OI (nebo jím pověřeným státním zaměstnancem) informuje co nejdříve poskytovatele úředním dopisem (cestou ředitele odboru) a dále postupuje jako v případě zjištění neshody s plněním společných požadavků na poskytovatele služeb dle prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373 (ATM/ANS.AR.C.050).

3.4. Evidence oznámení a evidence změn FS

Poskytovatelé služeb jsou povinni vést evidenci všech plánovaných a realizovaných změn funkčních systémů. Současně jsou povinni evidovat a uchovávat dokladovou dokumentaci po celou dobu životního cyklu změny s cílem sledování trendů a vlivu okolního prostředí na stanovenou úroveň bezpečnosti (podpory bezpečnosti).

Součástí postupů pro řízení zavádění změn funkčních systémů poskytovatelů služeb, které jsou schvalovány ÚCL, je metodologie, jakým způsobem jsou identifikovány změny funkčního systému, resp. co do těchto změn spadá a co (např. od jaké úrovně, či jinak definičně stanoveno) již není nutné notifikovat, neboť se nejedná o plánovanou změnu funkčního systému, ale o provozní využití vlastností, funkcí a schválené provozní konfigurace funkčního systému.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

4. Kritéria pro rozhodování o přezkumu změn

Kritéria pro hodnocení změn určují, zda bude plánovaná změna funkčního systému předmětem přezkumu argumentu změny a jejich schválení ze strany ÚCL.

Pokud je kombinace pravděpodobnosti, že je argument pro poskytovatele služeb složitý nebo neznámý, a závažnosti možných důsledků změny významná, ÚCL provede přezkum vždy.

Závažnost je daná indikátorem závažnosti změny v čl. 3.2.2. odstavci i), který indikuje, že závažnosti možných důsledků změny významná. Tabulka kritérií se vyplňuje pouze u změn, u kterých byl indikátor závažnosti stanoven hodnotou 1.

Pravděpodobnost, že je argument pro poskytovatele služeb složitý nebo neznámý, je definována kritérii 1 – 6 v následující tabulce.

ID	Kritérium	Stav
1	Změna funkčního systému vyžaduje posouzení a zmírnění rizika či stanovení kritérií bezpečnosti či kritérií na podporu bezpečnosti u více než dvou poskytovatelů služeb. <i>(pravděpodobnost, že argument bude pro poskytovatele služeb složitý, je významná)</i>	☐
2	Změna se týká přes-hraničního poskytování letových navigačních služeb (CBO) a současně má nebo může mít negativní vliv na výkonnost poskytovaných letových navigačních služeb v rámci přeshraničních oblastí anebo by mohla po zavedení ovlivnit schopnost příslušného poskytovatele letových navigačních služeb poskytovat služby v těchto oblastech. <i>(pravděpodobnost, že argument bude pro poskytovatele služeb složitý anebo neznámý, je významná)</i>	☐
3	Změna je prováděna v rámci mezinárodního projektu ⁹ (včetně FAB CE) a je zaváděna společně s poskytovatelem, který spadá pod jiný příslušný úřad. <i>(pravděpodobnost, že argument bude pro poskytovatele služeb složitý anebo neznámý, je významná)</i>	☐
4	Změna se přímo týká ¹⁰ stran, které nejsou certifikovanými poskytovateli letových navigačních služeb, nebo stran, se kterými nemá poskytovatel uzavřenou LoA, Safety LoA ¹¹ nebo SLA, které by pokrývaly rozsah změny. <i>(pravděpodobnost, že argument bude pro poskytovatele služeb neznámý, je významná)</i>	☐
5	Jedná se o zavedení typově nové změny funkčního systému (technické a/nebo provozní), kdy poskytovatel služeb ještě nikdy v minulosti nepředložil podobně postavený argument bezpečnosti ÚCL k přezkumu. Pozn.: Jako indikátor může sloužit například, že změna FS vyžaduje nový výcvik ATCO a/nebo změna FS vyžaduje nový výcvik ATSEP. <i>(pravděpodobnost, že argument bude pro poskytovatele služeb neznámý, je významná)</i>	☐

⁹ Neplatí pro případy, kdy se k jistému datu mění v celé Evropě/na celém světě, např. formát FPL apod. = toto nejsou společné projekty.

¹⁰ „Přímo týká“ znamená, že

- uvažovaná zainteresovaná strana může mít přímý dopad na služby poskytovatele a
- na uvažované zainteresované straně spočívá jistá část rizika souvisejícího se změnou.

¹¹ „Safety LoA“ definuje rozhraní pro oblasti šetření událostí a hodnocení provozní bezpečnosti změn FS včetně postupů pro vzájemné oznamování těchto změn.

6	Změna vyžaduje vydání nové letecké normy nebo změnu stávající anebo vyžaduje udělení výjimek z letecké normy či stanovení specifických podmínek/pravidel Úřadem, který je k tomu zmocněn. <i>(pravděpodobnost, že argument bude pro poskytovatele služeb neznámý a/nebo složitý, je významná)</i>	☐
7	Rozhodnutí o provedení přezkumu argumentu změny je provedeno ÚCL na základě náhodného výběru. Toto kritérium výběru není uváděno v oznámení dle čl. 2.2.3 pod položkou n).	

Kritéria spolu s indikátorem závažnosti musí přinejmenším zaručit, že je oznámená změna přezkoumána vždy, pokud je kombinace pravděpodobnosti, že je argument pro poskytovatele služeb složitý nebo neznámý, a závažnosti možných důsledků změny významná.

Některé změny nemusí být nutně přezkoumány i za předpokladu, že se týkají provozní bezpečnosti v případech, kdy jsou poskytovatelem považovány za rutinní či známé, protože byly důsledně posouzeny a jejich zavedení se v minulosti již osvědčilo. V těchto případech má ÚCL dostatečnou jistotu, že poskytovatel služeb zajistí požadovanou úroveň provozní bezpečnosti a/nebo podpory bezpečnosti.

Pokud ÚCL rozhodne, že je nutné provést přezkum na základě dalších kritérií založených na riziku (mimo kritéria uvedená v tabulce), tato kritéria musí být konkrétní, platná a dokumentovaná. Dokumentují se ve spisu k dané změně FS (ATM/ANS.AR.C.035c) a oznamují se poskytovateli služby.

Při rozhodování o přezkumu na základě dalších kritérií může být také zohledněna vysoká kompetence či naopak nižší vyspělost poskytovatele služeb.

Kritérium 7 slouží k náhodnému ověření procesu řízení změn u poskytovatelů služeb.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

5. Rozhodnutí ÚCL o provedení přezkumu argumentu změny FS

Po obdržení oznámení nebo po obdržení pozměněných informací v souladu s čl. 3.2.1 (resp. v souladu s čl. ATM/ANS.OR.A.045 písm. a) podbodem 1) a písm. b)) ÚCL rozhodne o tom, zda změnu přezkoumá, či nikoli.

5.1. Proces rozhodnutí ÚCL o provedení přezkumu argumentu

Za realizaci procesu rozhodnutí je odpovědný vedoucí OI (nebo jím pověřený státní zaměstnanec), který provede posouzení notifikovaných informací s ohledem na požadavky stanovené v čl. 3.2 a 3.3 Hlavy 1 této směrnice a zavede je do databáze (viz čl. 3.3.2)

V případě, že je nezbytné odložit rozhodnutí o provedení přezkumu dle čl. 3.3.2 písmena c) hlavy 1 této směrnice, vedoucí OI toto projedná s ředitelem ONS (popř. i s vedoucím ODO). V případě souhlasu ředitele ONS, předloží vedoucí OI ve workflow oznámení o odložení rozhodnutí řediteli odboru, který je po formálním schválení odešle cestou ISDS poskytovateli služeb, a to nejpozději v termínu podle čl. 3.3.2 písmena c).

Vedoucí OI je odpovědný za zajištění provedení rozhodnutí o přezkumu argumentu a jeho oznámení dotčenému poskytovateli služeb i v případech, kdy bylo rozhodnutí odloženo podle čl. 3.3.2 písmena c), a to nejpozději v termínu 6 měsíců před datem zavedení změny nebo před datem zajištění její publikace v AIP (podle toho co nastane dříve a co je uvedeno v oznámení poskytovatele služeb).

V případě změny notifikované zahraničním NSA se postupuje podle čl. 3.3.2 písmena e) a písmena f), a také podle čl. 7.5 anebo čl. 7.6 hlavy 1 této směrnice.

Vedoucí OI provede dále posouzení notifikovaných informací ve vztahu ke konkrétním, platným a dokumentovaným kritériím uvedeným v tabulce v čl. 4 Hlavy 1 této směrnice. Výsledek posouzení, či již v jeho průběhu, konzultuje vedoucí OI s představenými ostatních organizačních útvarů odboru navigačních služeb. Ve spolupráci s ostatními představenými odboru také připraví rozhodnutí, zda dotčenou změnu přezkoumat či nikoliv. Výsledek zaznamená do databáze ONS a rozhodnutí o přezkumu argumentu pro konkrétní změnu/změny oznámí dotčenému poskytovateli služeb formálním dopisem cestou ředitele ONS s využitím ISDS v termínu dle čl. 3.3.2 b) a na žádost poskytne poskytovateli služeb související odůvodnění.

V případě, že vedoucí OI zjistí, že je zapotřebí vyžádat od poskytovatele služeb další informace nutné na podporu tohoto rozhodnutí, vyžádá je dle čl. 3.3.2 (d) cestou ředitele ONS s využitím ISDS.

V případě, že bylo již dříve rozhodnuto o provedení / neprovedení přezkumu argumentu u konkrétní změny FS, vedoucí OI po obdržení notifikace od poskytovatele služeb o pozměněných či doplněných informacích v souladu s bodem ATM/ANS.OR.A.045 písm. b) posoudí nově notifikované informace a rozhodne o tom, zda opětovně spustí proces vedoucí k revizi rozhodnutí o přezkumu argumentu této změny či nikoliv.

V případě rozsáhlých změn nebo nejasností z hlediska působnosti nebo kompetencí mezi jednotlivými organizačními útvary odboru rozhoduje o dalším postupu ředitel odboru.

5.2. Určení hodnotitele provádějícího přezkum

Ke každé oznámené změně, která podléhá přezkumu, je určen hodnotitel. Hodnotitelem je pracovník odboru navigačních služeb s patřičnou kvalifikací. V případě rozsáhlých změn může být určeno pro jednu změnu více hodnotitelů, z nichž musí být jeden určen jako vedoucí hodnotitel, který je odpovědný za organizaci přezkumu a za celkový výsledek přezkumu argumentu změny. Hodnotitele navrhuje představený toho organizačního útvaru, kterému přezkum argumentu změny přináleží z hlediska jeho působnosti. Svůj návrh oznamuje vedoucímu OI na jeho žádost, který zavede přidělení hodnotitele (hodnotitelů) do evidence oznámených změn a současně do stanoviska ÚCL pro oznamovatele (viz čl. 3.3.2 a čl. 5.1).

Představení organizačních útvarů jsou povinni v co nejkratším termínu seznámit se stanoviskem ÚCL k předloženému oznámení ty své podřízené, kterých se přezkum změny týká.

Formálně je přezkum konkrétní změny přidělován určenému hodnotiteli (vedoucímu hodnotiteli) po obdržení žádosti organizace o provedení přezkumu argumentu změny a jeho schválení, cestou elektronického přidělování úkolů v rámci pracovních prostorů inspektorů odboru navigačních služeb v DMS (Workflow) ÚCL.

Po provedeném přezkumu je hodnotitel povinen oznámit tuto skutečnost vedoucímu OI, který zajistí realizaci záznamu o provedení přezkumu a schválení/neschválení argumentu změny do evidence oznámených změn, včetně odkazu na čj., pod kterým byl výsledek přezkumu sdělen organizaci.

5.3. Konzultace

5.3.1. Konzultace ÚCL před rozhodnutím o přezkumu

V případě vhodnosti organizuje vedoucí OI nebo jím pověřený pracovník koordinační schůzku se zástupci oznamovatele (poskytovatele služeb či více poskytovatelů služeb), a/nebo koordinační porady dotčených inspektorů v rámci odboru navigačních služeb. V případě rozsáhlých změn nebo nejasností z hlediska působnosti nebo kompetencí mezi jednotlivými organizačními útvary odboru rozhoduje o dalším postupu ředitel odboru.

V případě potřeby poskytne ÚCL na žádost poskytovatele služeb konzultaci ve věci notifikace a rozhodnutí o provedení přezkumu konkrétního případu plánované změny funkčního systému. O poskytnutí konzultace rozhoduje vedoucí OI. Poskytnutí konzultace nezavazuje organizaci povinnosti splnění požadavků uvedených v této Hlavě směrnice.

5.3.2. Konzultace hodnotitele a kontaktní osoby poskytovatele

V případě vhodnosti organizuje přidělený hodnotitel koordinační schůzky a konzultace s kontaktním zaměstnancem oznamovatele (poskytovatele služeb či více poskytovatelů služeb) za účelem monitoringu řízení zavádění dané změny FS u poskytovatele služeb.

Je-li to vhodné, zúčastňuje se dále hodnotitel projektových, koordinačních a hodnotících jednání u dotčených poskytovatelů služeb, provozovatelů letišť či jiných organizací jako pozorovatel s cílem pochopení rozsahu a vazeb dané změny FS.

V případě potřeby organizuje hodnotitel v rámci ÚCL odborné schůzky s cílem získání potřebných odborných stanovisek či rad.

Na žádost poskytovatele služeb může hodnotitel zajistit poskytnutí odborné konzultace zaměstnanců ÚCL ve věci dané změny FS.

6. Podání žádosti o přezkum

6.1. Podání žádosti o přezkum platnosti argumentu oznámené změny a o jeho schválení

Pokud změna funkčního systému podléhá přezkumu ze strany ÚCL v souladu s ustanovením ATM/ANS.AR.C.035 prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373, poskytovatel služeb:

- a) podá na podatelnu ÚCL žádost o přezkum platnosti a schválení argumentu změny, vypracovaného poskytovatelem služeb v souladu s ustanovením ATM/ANS.OR.C.005 anebo s ustanovením ATS.OR.205 výše uvedeného nařízení;
- b) povolí, aby do běžného provozu byly uvedeny pouze ty části změny, pro něž byl tento argument schválen ÚCL.

Podání žádosti o přezkum platnosti argumentu změny funkčního systému a jeho schválení může být součástí jiné žádosti, nebo může obsahovat jinou žádost např. žádost o vydání Osvědčení provozní způsobilosti LPZ apod. V žádosti se uvádí požadovaná činnost ÚCL anebo souběh požadovaných činností (schválení, akceptace, vydání formalizovaného dokumentu apod.). Obdobně jiná žádost, např. žádost o vydání nebo změnu Osvědčení provozní způsobilosti LPZ, žádost o akceptaci Prohlášení ES o ověření systému apod., může být podána společně s žádostí o přezkum platnosti argumentu změny funkčního systému a jeho schválení.

Rozsah předkládaných dokumentů při podání žádosti je uveden v následujícím článku, popř. upřesněn nebo doplněn v dotčených závazných postupech (směrnících) ÚCL.

6.2. Rozsah předkládaných dokumentů při podání žádosti o přezkum platnosti argumentu změny a jeho schválení

6.2.1. Obecně

Tento článek definuje požadovaný rozsah předkládaných dokumentů při podání žádosti dle čl. 6.1 této směrnice. Plněním tohoto článku nejsou dotčeny požadavky jiných závazných postupů (směrníc) ÚCL pro předkládání dokladové dokumentace. V případě předložení požadované dokumentace v rámci plnění jiného závazného postupu ÚCL (např. podle směrnice SP „Požadavky na dokumentaci pro systémy / složky“¹², apod.) již není požadováno její opětovné předložení dle ustanovení této směrnice. Předložení dotčené dokumentace lze nahradit odkazem na již dříve nebo současně předloženou dokumentaci za předpokladu, že

¹² Dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139, v platném znění.

rozsah a aktuální stav předkládané dokumentace odpovídá požadavku této směrnice a pokud nebylo ÚCL stanoveno jinak.

6.2.2. Kontrola dokumentace

Kontrola dokumentace je nedílnou součástí procesů v rámci dozoru nad provozní bezpečností změn funkčních systémů. Dokumentace, předkládaná žadatelem v rámci správního řízení, resp. jako součást formálního podání na ÚCL, musí být aktuální a postihovat činnosti, procesy a kontext, které jsou v přímém či nepřímém vztahu k předmětné změně funkčního systému, pro kterou je požadováno schválení argumentu změny od ÚCL.

V rámci přezkumu argumentu změny je požadováno předložení kompletní dokumentace ve finální podobě, aby bylo možno před schválením argumentu změny zjistit její dopad na poskytované služby v rámci provozního využívání funkčního systému a činností a vazeb s ním souvisejících v daném kontextu.

Členění dokumentace, její úrovně či jednotná forma nejsou striktně předepsány. Pro bezproblémový průběh přezkumu argumentu změny je však požadováno zachovávat určitou strukturu dokumentace, viz níže.

Dokumentaci, která je vyžadována ze strany ÚCL, je možno zařadit do několika úrovní. Za dokumentaci ve smyslu úplnosti, přesnosti a aktuálnosti vždy odpovídá poskytovatel služeb, který ji buď přímo zpracovává, nebo následně udržuje.

6.2.3. Požadavky na rozsah dokumentace¹³

Žadatel je povinen předložit dokumentaci v tomto rozsahu:

1. Identifikace poskytovatele, včetně kontaktní osoby.
2. Identifikace změny.
3. Identifikace dotčené předpisové základny.
4. Identifikace dotčených postupů a směrnic poskytovatele.
5. Dokumentované posouzení podpory bezpečnosti a zajištění změn funkčního systému dle ustanovení ATM/ANS.OR.C.005 prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373 ve formě **STUDIE NA PODPORU BEZPEČNOSTI** (AMC1 ATM/ANS.OR.C.005 (a) (2)), vypracované a předkládané poskytovateli jiných než letových provozních služeb (NON-ATS), které zahrnuje minimálně:
 - A. **Posouzení podpory bezpečnosti**, pokrývající celkový rozsah změny, daný kontext, ve kterém je služba poskytována (čl. ATM/ANS.OR.C.005 (a), (1)) a současně ujištění, že služba bude i nadále poskytována v souladu se všemi použitelnými požadavky PNK (EU) 2017/373 a v daném kontextu (ATM/ANS.OR.C.005 (a), (2)).
 - B. **Úplný, dokumentovaný a platný argument změny**, jehož prostřednictvím poskytne poskytovatel služeb dostatečně důvěryhodné ujištění, že se služba bude soustavně chovat pouze tak, jak je uvedeno v daném kontextu.

¹³ Rozsah může být na základě rozhodnutí ÚCL upraven dle charakteru změny.

Toto ujištění musí být založeno na posouzení podpory bezpečnosti, zahrnující:

- (1) **přesný popis rozsahu změny**, tj. zařízení, procedurální a lidské prvky, rozhraní a interakce, životní cyklus změny, plánované degradační režimy apod.;
- (2) **specifikaci služby a její změny** (ve smyslu AMC3 ATM/ANS.OR.C.005 (a)(2)), kde poskytovatel služby prokazuje, že při určování změn ve specifikaci služby, které vyplývají ze změny funkčního systému, zajistil, aby:
 - a. vlastnosti určené pro službu bylo možné pozorovat a měřit buď přímo, nebo nepřímo s úrovní jistoty požadovanou argumentem;
 - b. specifikace změněné služby musí zahrnovat vše, co se v dané službě změnilo, když je provozovaná v rámci deklarovaného provozního kontextu;
- (3) **provozní kontext změny** (ve smyslu AMC4 ATM/ANS.OR.C.005 (a) (2)), kde poskytovatel služby prokazuje, že při určování provozního kontextu změny zajistil, aby:
 - a. bylo možné prokázat, že specifikace provozního kontextu platí pro všechny okolnosti a prostředí, ve kterých má být dotčená služba určena k provozu;
 - b. provozní kontext je specifikován úplně a uspořádaně;
 - c. specifikace provozního kontextu je vnitřně konzistentní;
 - d. byl specifikován tak, aby jeho dodržování bylo pozorovatelné a měřitelné buď přímo, nebo nepřímo s úrovní jistoty požadovanou argumentem;
- (4) **ověřování** (ve smyslu AMC1 ATM/ANS.OR.C.005 (b) (1)), kterým poskytovatel služeb prokazuje, že činnosti procesu hodnocení podpory bezpečnosti zahrnují ověření, že:
 - a. v celém procesu hodnocení je zohledněn úplný rozsah změny, tj. jsou identifikovány všechny prvky funkčního systému nebo provozního prostředí, které změna změnila nebo ovlivnila, a nezměněné prvky, které na změněných prvcích závisí a na kterých jsou změněné prvky závislé;
 - b. způsob, jakým se služba chová, splňuje požadavky na změněnou službu a neodporuje jiným regulatorním požadavkům nebo podmínkám připojeným k osvědčení poskytovatele;
 - c. specifikace způsobu chování služby a požadavků na bezpečnostní podporu jsou úplné a správné;
 - d. specifikace provozního kontextu je úplná a správná;
 - e. specifikace byla analyzována v kontextu, v němž je zamýšleno službu provozovat;
 - f. argument je úplný podle bodu 5. A) c) tohoto článku;
 - g. požadavky na podporu bezpečnosti jsou správné a úplné s ohledem na specifikaci;
 - h. implementace splňuje, se zamýšlenou úrovní důvěry, požadavky na podporu bezpečnosti a chová se pouze tak, jak je specifikováno v daném provozním kontextu;

- (5) **Specifikaci kritérií pro monitorování**, která jsou nutná k prokázání, že se služba poskytovaná změněným funkčním systémem bude nadále chovat pouze tak, jak je stanoveno v daném kontextu. V souladu s AMC1 ATM/ANS.OR.005 (b) (2)) musí být použita monitorovací kritéria vhodná k prokázání, že studie na podporu bezpečnosti je stále platná po dobu provozního použití změny, tzn. že změněné služby nadále splňují své specifikace a kritéria indikují, že předpoklady uvedené ve studii jsou platné. Monitorovací kritéria musí být taková, aby v případě, že monitorované vlastnosti či parametry změny/systému zůstanou ve stanovených mezích, potom i poskytování služby je v souladu se schválenými specifikacemi.

Tento argument je považován za úplný (AMC2 ATM/ANS.OR.005 (a)(2)), pokud ukazuje, že:

- a. posouzení podpory bezpečnosti zahrnuje specifikaci služby a specifikaci kontextu, kde:
 - (i) služba byla definována z hlediska funkčnosti, výkonnosti a forem rozhraní;
 - (ii) specifikace kontextu správně a úplně popisuje podmínky, za kterých je specifikace služby platná;
 - (iii) byla posouzena interakce částí funkčního systému v podmínkách selhání nebo poruch ve službách poskytovaných těmto součástem, pokud jde o jejich dopad na službu a v případě potřeby byly definovány degradační módy;
 - (iv) specifikace zahrnuje interakci s prostředím;
 - b. požadavky na podporu bezpečnosti jsou uplatněny na změněné prvky a na prvky ovlivněné změnou;
 - c. chování vyžadované požadavky na podporu bezpečnosti odpovídá úplnému chování vyjádřenému specifikací služby;
 - d. všechny požadavky na podporu bezpečnosti jsou sledovatelné ze specifikace služby až na úroveň architektury, na které jsou splněny;
 - e. každá součást splňuje určené požadavky na podporu bezpečnosti;
 - f. důkazy vycházejí ze známých verzí součástí a architektury a známých souborů výrobků, údajů a popisů, které byly použity při výrobě nebo ověřování těchto verzí.
6. Dokumentované posouzení bezpečnosti a zajištění změn funkčního systému dle ustanovení ATS.OR.205 nařízení EU 2017/373 ve formě **STUDIE BEZPEČNOSTI** (AMC1 ATS.OR.205 (a) (2)), vypracované a předkládané poskytovateli letových provozních služeb (ATS), které zahrnuje minimálně:
- A. **Posouzení bezpečnosti**, pokrývající celkový rozsah změny (zařízení, procedurální a lidské prvky které se mění, rozhraní a interakce, daný kontext, ve kterém je služba poskytována a současně ujištění prostřednictvím úplného, dokumentovaného a platného argumentu, že bezpečnostní kritéria identifikovaná aplikací bodu ATS.OR.210 (čl. 6.2.3

bod 6. B (2) Hlavy 1 této směrnice) jsou platná, že budou splněna a zůstanou splněna.

Poznámka:

Posouzení bezpečnosti se provádí vždy, pokud změna ovlivňuje část funkčního systému řízeného poskytovatelem letových provozních služeb, který se používá při poskytování ATS. Hodnocení bezpečnosti nebo způsob, jakým se provádí, nezávisí na tom, zda je změna výsledkem obchodního rozhodnutí nebo rozhodnutí o zvýšení bezpečnosti.

Posouzení bezpečnosti by měl provádět samotný poskytovatel letových provozních služeb. Jiná organizace jej může provést v jeho zastoupení za předpokladu, že odpovědnost za posouzení bezpečnosti zůstává u poskytovatele letových provozních služeb.

B. **Úplný, dokumentovaný a platný argument změny**, jehož prostřednictvím poskytne poskytovatel služeb dostatečnou jistotu, že jím identifikovaná bezpečnostní kritéria dle ATS.OR.210 PNK (EU) 2017/373 jsou platná, že budou splněna a zůstanou splněna (čl. ATS.OR.205 (a)(2) a (b)). Tato jistota musí být založena na posouzení bezpečnosti, zahrnující:

(1) **úplnou identifikaci nebezpečí a rizik** (ve smyslu AMC1 a AMC2 ATS.OR.205 (b)(1)), zajišťující, aby identifikace:

- a. byla zaměřena na úplné pokrytí všech podmínek, událostí nebo okolností souvisejících se změnou, které by mohly, jednotlivě nebo v kombinaci, vyvolat škodlivý účinek;
- b. byla provedena osobami vyškolenými a kompetentními pro tento úkol;
- c. obsahovala pouze nebezpečí, která jsou obecně považována za věrohodná,

a aby byla posouzena minimálně následující nebezpečí:

- a. nová nebezpečí, tzn. ta, která byla způsobena změnou týkající se:
 - (i) selhání funkčního systému;
 - (ii) normálního provozu funkčního systému;
- b. již existující nebezpečí, která jsou změnou ovlivněna a týkají se:
 - (i) stávající části funkčních systémů;
 - (ii) nebezpečí mimo funkční systém, například ty, které jsou letectví vlastní.

(2) **stanovení a zdůvodnění konkrétních a ověřitelných bezpečnostních kritérií** (ve smyslu AMC1 ATS.OR.205 (b)(2)), vyjádřených z hlediska explicitní, množstevně definované úrovně bezpečnostního rizika či jiného opatření, které se týká bezpečnostního rizika, a použitelných k určení přijatelnosti změny v souladu s bodem ATS.OR.210 PNK (EU) 2017/373, prokazující, že poskytovatel letových provozních služeb zajistil, aby:

- a. bezpečnostní kritéria podporovala analýzu rizik, která je:
 1. relativní nebo absolutní, tj. vztahuje se na:
 - (i) rozdíl v bezpečnostním riziku systému v důsledku změny (relativní); nebo

- (ii) rozdíl v bezpečnostním riziku systému a podobného systému (může být absolutní nebo relativní); a
 - (iii) bezpečnostní riziko systému po změně (absolutní);
2. objektivní, jestli je riziko vyjádřeno číselně nebo ne;
- b. bezpečnostní kritéria byla měřitelná s přiměřeným stupněm jistoty;
 - c. soubor bezpečnostních kritérií byl plně reprezentován bezpečnostními riziky, jinými opatřeními, která se týkají bezpečnostního rizika, nebo kombinací bezpečnostních rizik a těchto dalších opatření;
 - d. soubor bezpečnostních kritérií pokrýval změnu; zvolená bezpečnostní kritéria jsou v souladu s celkovými cíli bezpečnosti stanovenými poskytovatelem letových provozních služeb prostřednictvím jeho SMS a odpovídají jeho ročnímu a obchodnímu plánu a klíčovými ukazatelům výkonnosti bezpečnosti;
 - e. není-li možné bezpečnostní riziko nebo proxy s přijatelnou jistotou porovnat s jeho souvisejícími bezpečnostními kritérii, bylo toto bezpečnostní riziko omezeno a z dlouhodobého hlediska byla podniknuta opatření k řízení bezpečnosti a zajištění toho, aby celkové bezpečnostní cíle poskytovatele letových provozních služeb byly splněny.

Související požadavek ve smyslu AMC1 ATS.OR.210(a):

Pokud poskytovatel letových provozních služeb specifikuje bezpečnostní kritéria s odkazem na jiný ukazatel, který se týká bezpečnostního rizika, použije se jedno nebo více z následujících:

- a. proxy;
- b. uznávané normy a / nebo „codes of practice“¹⁴; a
- c. bezpečnostní výkonnost stávajícího funkčního systému nebo podobného systému jinde.

Související požadavek ve smyslu AMC2 ATS.OR.210(a):

Proxy pro bezpečnostní riziko, používané jako bezpečnostní kritérium pro části funkčního systému ovlivněné změnou, lze použít pouze tehdy, když:

- a. existuje oprávněný příčinný vztah mezi proxy a škodlivým účinkem, např. zvýšení / snížení způsobuje zvýšení / snížení rizika;
- b. proxy je dostatečně izolováno od jiných proxy, aby mohla být použita nezávisle; a
- c. proxy je měřitelné, kvantitativně nebo kvalitativně, s přiměřeným stupněm jistoty.

(3) analýzu rizik účinků souvisejících se změnou (ve smyslu AMC1 ATS.OR.205 (b)(3)), prokazující¹⁵, že poskytovatel letových provozních

¹⁴ Jedná se o postup platný za definovaných předpokladů, kdy v případě jeho dodržení je zajištěna přijatelná úroveň bezpečnosti (např. dodržení technické normy).

¹⁵ Prokazující na základě dokumentovaných důkazů.

služeb zajistil, aby analýza rizik byla provedená personálem vyškoleným a kompetentním k plnění tohoto úkolu a také zajistil, že:

- a. je vytvořen úplný seznam škodlivých účinků ve vztahu k identifikovaným:
 1. nebezpečím, pokud jsou bezpečnostní kritéria vyjádřena jako bezpečnostní riziko, nebo proxy, pokud jsou bezpečnostní kritéria vyjádřena pomocí proxy;
 2. nebezpečím vzniklým důsledkem implementace změny;
- b. příspěvek všech nebezpečí k riziku a proxy byly posouzeny;
- c. analýza rizik byla provedena pomocí rizika nebo proxy nebo jejich kombinací s použitím příslušných měřitelných vlastností, které souvisejí s provozním bezpečnostním rizikem;
- d. výsledky lze porovnat s bezpečnostními kritérii.

Související požadavek ve smyslu AMC2 ATS.OR.205 (b)(3):

Při provádění analýzy rizik pomocí rizika poskytovatel letových provozních služeb zajistí, aby škodlivým účinkům všech nebezpečí byla přidělena kategorie závažnosti a v případě, že existuje více než jedna kategorie závažnosti, schéma klasifikace závažnosti splňuje následující kritéria:

- a) schéma je nezávislé na příčinách nehod, které klasifikuje, tj. závažnost nejhorší nehody nezávisí na tom, zda byla způsobena poruchou zařízení nebo lidskou chybou;
- b) schéma umožňuje jedinečné zařazení každého škodlivého účinku do kategorie závažnosti;
- c) kategorie závažnosti jsou vyjádřeny jednou skalární hodnotou, a v pojmech relevantních pro oblast jejich použití;
- d) úroveň granularity (tj. rozsah kategorií) je vhodná pro oblast jejich použití;
- e) schéma je doplněno pravidly pro jednoznačné přiřazení škodlivého účinku ke kategorii závažnosti;
- f) schéma je v souladu s pohledem poskytovatelů letových provozních služeb na závažnost uvažovaných škodlivých účinků a může v sobě zahrnovat společenský pohled na závažnost takových účinků.

(4) hodnocení rizik a v případě, že je požadováno, opatření ke zmírnění rizik pro danou změnu (ve smyslu AMC1 a AMC2 ATS.OR.205 (b)(4)) tak, aby splňovala použitelná bezpečnostní kritéria a zahrnovalo;

- a) hodnocení identifikovaných nebezpečí souvisejících s oznámenou změnou, včetně možných prostředků ke zmírnění rizika, a to pomocí rizika nebo proxy nebo jejich kombinací;
- b) porovnání výsledků analýzy rizik s bezpečnostními kritérii, přičemž se zohlední nejistota při hodnocení rizik; a
- c) identifikace potřeby zmírnění rizika nebo snížení nejistoty nebo obojí.

Pokud výsledky hodnocení rizika ukazují, že bezpečnostní kritéria nemohou být splněna, měl by poskytovatel letových provozních služeb buď od této změny upustit, nebo navrhnout další prostředky pro

zmírnění rizika. Pokud je navrženo zmírnění rizika, musí poskytovatel letových provozních služeb zajistit, aby v jeho rámci byly identifikovány (AMC2 ATS.OR.205(b)(4)):

- a) všechny prvky funkčního systému, např. výcvik, postupy, které je třeba přehodnotit; a
 - b) ty části hodnocení bezpečnosti, které je nutné provést znovu, aby bylo možné prokázat, že bezpečnostní kritéria jsou plněna, a to pro každou část upravené změny.
- (5) **ověření** (ve smyslu AMC1 ATS.OR.205 (b)(5)), kterým poskytovatel letových provozních služeb prokazuje, že posouzení odpovídá rozsahu změny, a že změna splňuje bezpečnostní kritéria, a dále ověření, že:
- a) celý rozsah změny je uvažován po celou dobu procesu hodnocení, tj. jsou identifikovány všechny prvky funkčního systému nebo prostředí, které se mění, a ty nezměněné prvky, které na změněných prvcích závisí a na kterých jsou změněné prvky závislé;
 - b) způsob, jakým se služba chová, splňuje požadavky na změněnou službu a neodporuje jiným regulačním požadavkům nebo podmínkám připojeným k osvědčení poskytovatele;
 - c) specifikace způsobu chování služby je úplná a správná;
 - d) specifikace provozního kontextu je úplná a správná;
 - e) analýza rizik je úplná podle bodu (3) výše;
 - f) požadavky bezpečnosti jsou správné a odpovídají analýze rizik;
 - g) design je úplný a správný s ohledem na specifikaci a správně plní požadavky bezpečnosti;
 - h) design je ten, jenž byl analyzován; a
 - i) implementace odpovídá, se zamýšlenou úrovní důvěry, tomuto designu a chová se pouze tak, jak je specifikováno v daném provozním kontextu.
- (6) **identifikovaná a zdokumentovaná monitorovací kritéria** (ve smyslu AMC1 ATS.OR.205 (b)(6)), která mají být použita k prokázání, že studie bezpečnosti zůstává v platnosti během provozu změněného funkčního systému, a že služba poskytovaná změněným funkčním systémem bude nadále splňovat bezpečnostní kritéria. Tato monitorovací kritéria jsou specifická pro danou změnu a musí být taková, aby indikovala, že:
- a) předpoklady formulované v argumentu zůstávají platné;
 - b) kritická proxy zůstávají taková, jak je předpokládáno ve studii bezpečnosti, a nejsou nadále neznámá; a
 - c) další vlastnosti, které mohou být změnou ovlivněny, zůstávají v mezích předpokládaných studií bezpečnosti.
- Argument je považován za úplný (AMC2 ATS.OR.205 (a) (2)), pokud ukazuje, že:
- a) posouzení bezpečnosti podle bodu ATS.OR.205 (b) vytvořilo dostatečný soubor platných navzájem si neodporujících bezpečnostních kritérií;

- b) bezpečnostní požadavky jsou uplatněny na změněné prvky a na prvky ovlivněné změnou;
- c) implementované bezpečnostní požadavky splňují bezpečnostní kritéria;
- d) všechny bezpečnostní požadavky jsou sledovatelné z úrovně bezpečnostních kritérií až na úroveň architektury, na které jsou splněny;
- e) každá součást splňuje příslušné bezpečnostní požadavky;
- f) každá součást funguje tak, jak je zamýšleno, aniž by to nepříznivě ovlivnilo bezpečnost;
- g) důkaz vycházejí ze známých verzí součástí a architektury a známých souborů výrobků, údajů a popisů, které byly použity při výrobě nebo ověřování těchto verzí.

V souladu s čl. ATS.OR.210 (c) poskytovatel letových provozních služeb zaručuje, že bezpečnostní kritéria:

- (1) jsou pro danou změnu odůvodněná, přičemž se zohlední typ změny;
- (2) jsou-li splněna, je předpoklad, že funkční systém po změně bude stejně bezpečný jako před změnou nebo poskytovatel letových provozních služeb poskytne argument, který zdůvodní, že:
 - (i) jakékoli dočasné snížení bezpečnosti bude vykompenzováno budoucími zlepšeními bezpečnosti nebo
 - (ii) jakékoli trvalé snížení bezpečnosti má jiné přínosné důsledky;
- (3) pokud jsou používána společně, zajistí, že změna nevytvoří nepřijatelné riziko pro bezpečnost;
- (4) podporují zlepšení bezpečnosti, kdykoliv je to v rozumné míře proveditelné.

Je požadováno, aby splnění požadavků ATS.OR.210 (c) bylo v předkládané dokumentaci explicitně doloženo a dokumentováno.

Pokud je změna funkčního systému implementována poskytovatelem služeb, který poskytuje i jiné služby současně s poskytováním letových provozních služeb, musí být v případě, že změna zahrnuje změnu ve funkčních systémech poskytujících tyto služby, zajištěno, aby Studie bezpečnosti splňovala požadavky kladené na poskytovatele jiných než letových provozních služeb s ohledem na zpracování Studie na podporu bezpečnosti. Tento požadavek může být splněn například doplněním Studie bezpečnosti o specifikaci služby, doplněním kontextu služby apod., či připojením Studie na podporu bezpečnosti. Způsob, jak je tento soulad splněn, definuje poskytovatel ve svých postupech.

- 7. Případná identifikace potřeby změn do leteckých předpisů nebo potřeby nových standardů.
- 8. Doklad o definici a zajištění SW bezpečnosti, pokud se dotčená změna týká změny SW.

9. Doklady o zajištění proškolení provozního a technického personálu k provoznímu využití dotčené změny v rámci poskytovaných služeb.
10. Vyjádření odpovědného pracovníka provozovatele k provoznímu zavedení změny, pokud není již obsahem výše uvedených dokumentů.
11. Přechodový plán k zavedení změny, pokud není již obsahem výše uvedených dokumentů.
12. Směrnice poskytovatele služeb pro dotčená pracoviště.
13. Odkaz na platné Prohlášení ES o ověření systému¹⁶, včetně Souboru technické dokumentace (obsahující mimo jiné DSU/DoC) ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139, pokud je aplikovatelné.
14. Ostatní dokumentace předkládaná ve smyslu souvisejících postupů ÚCL (jen v případě, že je současně podávána žádost ve smyslu těchto souvisejících postupů).
15. Důkazy o splnění konkrétních požadavků bezpečnosti, uváděných v souvisejících nařízeních EU, DSU nebo DoV, pokud jejich plnění není zahrnuto v dokumentu deklarujícím bezpečnostní posouzení změny, dle platných zásad předkladatele.

Rozsah i obsah dokumentace může být odlišný od seznamu uvedeného v tomto článku na základě schváleného alternativního způsobu průkazu (AltMOC).

6.2.4. Předpisová základna

Jako předpisová základna se uvádí přesná identifikace dokumentů, podle nichž lze změnu realizovat. Předpisová základna je charakterizována úrovní dokumentů, které jsou řazeny v pořadí:

- a) nařízení EU,
- b) Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- c) vyhláška MD č. 108/1997 Sb., kterou se provádí zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- d) civilní letecké předpisy,
- e) mezinárodní a české normy,
- f) doporučení EUROCONTROL,
- g) požadavky provozovatele LPZ/poskytovatele služeb,
- h) jiné formální dokumenty vztahující se k dané změně funkčního systému.

¹⁶ Prohlášení ES o ověření systému je předmětem povinné akceptace ÚCL před uvedením systému do provozního využívání.

Jednotlivé tituly předpisové základny jsou v předkládané dokumentaci uváděny s jednoznačnou identifikací (přesně identifikovaný dokument názvem, číslem vydání, revizí atd.).

Jako součást důkazních dokladů o tom, že bezpečnostní kritéria, bezpečnostní požadavky a ostatní podmínky provozní bezpečnosti jsou splněny (včetně důkazu, že proces použitý k vytvoření argumentů splňuje regulační požadavky na provozní bezpečnost), je požadováno zařadit všechny tituly předpisové základny nebo jiné odkazované formální dokumenty, které nejsou veřejně dostupné a na něž je při prokazování výše uvedených skutečností poskytovatelem služeb odkazováno.

6.3. Závazné termíny pro předkládání žádostí o přezkum argumentů

6.3.1. Podání žádosti o přezkum argumentů změny a o jejich schválení

Poskytovatelé služeb jsou v případě oznámení ÚCL o akceptaci návrhů na provedení přezkumu argumentů změn nebo doplněného / upřesněného oznámení o provedení přezkumu argumentů změny (dle čl. ATM/ANS.AR.C.035 PNK (EU) 2017/373) povinni postupovat v souladu s čl. 6.1 této směrnice a provést formální podání na podatelnu ÚCL předložením žádosti o přezkum argumentů změny a o jejich schválení, doplněné o povinně předkládané dokumenty ve finální verzi, a to s ohledem na termínové požadavky správního řádu, **nejpozději 30 dnů před plánovaným zavedením změny nebo před posledním možným termínem schválení publikace změny v AIP ČR**, podle toho, co nastane dříve. Možné výjimky jsou popsány v čl. 11.

6.3.2. Kalkulace doby pro správní řízení

Formálním podáním žádosti na podatelnu ÚCL je žádost vyřizována z hlediska správního podle dotčených ustanovení zákona č. 500/2004 Sb. (Správní řád) v platném znění a příslušných postupů ÚCL. Proto je nutno do požadované doby schvalovacího procesu kalkulovat i dobu na podání odvolání, stanovenou tímto zákonem.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

7. Přezkum argumentu změny FS

7.1. Postup a rozsah přezkumu argumentu změny

7.1.1. Obecně

Hodnotitel provádí v rámci hodnocení změny tyto činnosti:

- a) vypracuje plán přezkumu argumentu změny (viz čl. 7.1.2),
- b) definuje limitní bod pro akceptaci (viz čl. 7.1.3),
- c) provede kontrolu úplnosti předložené dokumentace a přezkoumá studii bezpečnosti (studii na podporu bezpečnosti) a ostatní předkládanou dokumentaci (viz čl. 7.2),
- d) vypracuje zprávu, na jejímž základě bude založeno rozhodnutí ÚCL o schválení/neschválení argumentu změny (viz čl. 8),
- e) vypracuje Rozhodnutí ÚCL o schválení změny nebo o zamítnutí změny dle závěru zprávy (viz čl. 8),
- f) provede archivaci studie bezpečnosti, ostatních předložených materiálů a spisové dokumentace provedeného přezkumu argumentu změny; odešle informace pro záznam do evidence změn vedoucím OI anebo pracovníkovi OI, kterého vedoucí OI určil k vedení evidence změn (viz čl. 10).

7.1.2. Plán přezkumu argumentu změny

Ačkoliv Plán přezkumu argumentu změny není povinným dokumentem v procesu přezkumu argumentu změny, vypracovává ho hodnotitel v případech, kdy je to účelné z hlediska rozsahu změny. Plán přezkumu argumentu změny slouží jako určité vodítko pro hodnotitele v průběhu přezkumu. O zpracování plánu přezkumu rozhoduje hodnotitel.

Plán může zahrnovat příslušné koordinační dohody s kontaktním pracovníkem poskytovatele služeb, účasti na testech, poradách pracovníků podílejících se na tvorbě studie bezpečnosti, požadovaný termín zavedení změny, dohodnuté odchylky v termínech dle čl. 11 Hlavy 1 této směrnice, popř. další termíny jednání apod.

Pokud je to vhodné seznámí hodnotitel s Plánem přezkumu argumentu změny kontaktního pracovníka poskytovatele služeb, popř. zašle plán dotčené organizaci společně s oznámením o zahájení správního řízení (pokud je zasílán). Obdobně se postupuje při aktualizacích plánu přezkumu argumentu změny, které se dotčené organizace týkají. Předávání informací o plánu i o jeho změnách závisí na rozhodnutí hodnotitele.

Plán, pokud je vypracován, je zakládán a archivován spolu s ostatní dokumentací provedeného přezkumu dle čl. 10.

7.1.3. Limitní bod pro schválení argumentu změny

Limitní bod pro schválení argumentu změny (LPA) je definován jako krok v procesu implementace změny poskytovatelem služeb, za kterým podle rozhodnutí hodnotitele, nemůže poskytovatel pokračovat v zavádění změny, aniž by obdržel formální schválení argumentu změny.

LPA nemusí nutně odpovídat termínu zahájení provozního využívání změny při poskytování služeb. Jedná se o „fiktivní“ bod, kde musí být, v případě nevydání souhlasu ÚCL se zavedením změny, proces zavádění změn přerušen. Samozřejmě, jak už název napovídá, LPA je "limit", proto ÚCL může vydat své rozhodnutí o schválení argumentu změny před tímto bodem, jakmile jsou nezbytné odpovídající podmínky splněny.

Za definování LPA je odpovědný určený hodnotitel ÚCL. LPA je zpravidla formulován v rámci komunikace kontaktního pracovníka poskytovatele služeb a hodnotitele, pokud není LPA již definován jinými závaznými dokumenty nebo směrnicemi ÚCL. Finální verze LPA je předmětem akceptace hodnotitelem. Obecně je doporučováno provést k LPA konzultační jednání se zástupci poskytovatele služeb a jeho výstup zavést do plánu přezkumu argumentu změny, pokud je zpracován, nebo do spisu ke změně.

Proto, aby byl proces přezkumu argumentu změny završen v termínu před plánovaným zavedením změny je doporučováno formulování LPA pro dotčenou změnu min. 30 dnů před jejím zavedením (popř. před posledním možným termínem schválení publikace změny v AIP ČR).

Dále je třeba zajistit, aby LPA byl stanoven na základě kroků spojených s vlastním použitím změny na provozní (technické) úrovni, a nikoliv na základě kroků více méně administrativní povahy. Přitom je třeba mít na paměti, že LPA musí být umístěn tak, že se jeví jako potenciální "bariéra" pro poskytovatele, aby ÚCL mohl účinně zabránit zavedení změny, pokud by byl zjištěn v průběhu přezkumu závažný bezpečnostní problém.

S ohledem na rozsah změny může být LPA definován ve dvou krocích, definovaných splněním podmínek technické způsobilosti a následným schválením provozního využití, které je podmíněno splněním konkrétních provozních podmínek v dotčené části funkčního systému.

7.2. **Přezkoumání studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti)**

7.2.1. Studie bezpečnosti (Studie na podporu bezpečnosti)

Poskytovatel služeb, jiný než poskytovatel letových provozních služeb, je povinen s ohledem na AMC1 ATM/ANS.OR.C.005(a)(2) vypracovat studii na podporu bezpečnosti (Safety Support Case).

Poskytovatel ATS služeb je povinen s ohledem na AMC1 ATS.OR.205(a)(2) vypracovat studii bezpečnosti (Safety Case).

Posouzení bezpečnosti by mělo být prováděno samotným poskytovatelem služeb. Může však nastat případ, kdy jej provedla i jiná organizace v jeho zastoupení za předpokladu, že odpovědnost za posouzení (podpory) bezpečnosti zůstává u poskytovatele služby.

V případě, že takováto situace nastane, hodnotitel prověří, zda poskytovatel služby posoudil kompetenci takové organizace provádět bezpečnostní posouzení (výcvik, zkušenosti, nástroje) a zda byl rozsah poskytnutých informací a dat dostatečný ke splnění tohoto úkolu. Výstupy z tohoto prověření hodnotitel zohlední při přezkumu. V tomto případě je poskytovatel služeb povinen předložit na žádost ÚCL důkazy o kompetenci zpracovatele a jím poskytnutých zárukách na kvalitu zpracování studie.

7.2.2. Způsob a cíl přezkoumání studie

Hodnotitel v prvním kroku ověří úplnost předkládané dokumentace dle čl. 6.2.3. V případě, že dokumentace není úplná, vyzve poskytovatele k jejímu doplnění, pokud je to nezbytné k provedení přezkumu.

Hodnotitel dále přezkoumá předloženou studii bezpečnosti (studii na podporu bezpečnosti) a důkazní dokumentaci s cílem posouzení platnosti argumentu předloženého ve vztahu k čl. ATS.OR.205 písm. a) podbodů 2 nebo čl. ATM/ANS.OR.C.005 písm. a) podbodů 2 a příslušných AMC.

V rámci přezkoumání prověří, zda byly poskytovatelem služeb splněny požadavky čl. ATS.OR.205 (Posouzení bezpečnosti a zajištění změny funkčního systému), respektive čl. ATM/ANS.OR.C.005 (Posouzení podpory bezpečnosti a zajištění změn funkčního systému).

Během přezkumu studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti) hodnotitel ÚCL kontroluje, zda studie prokazuje, že zavedení změny lze realizovat s akceptovatelným rizikem, resp. zda bude bezpečné. Tato fáze umožňuje hodnotiteli zpracování návrhu zprávy, na jejímž základě je rozhodováno o souhlasu s navrhovaným argumentem změny, a tedy se zavedením navrhované změny.

V zásadě platí, že přezkoumání studie je nejdelší fází procesu přezkumu argumentu změny. Jakékoliv připomínky hodnotitele a všechny relevantní dokumenty pro rozhodnutí o tom, zda lze zavedení změny schválit či nikoliv, musí být evidovány a archivovány hodnotitelem dle čl. 10 Hlavy 1 této směrnice, s cílem zajistit sledovatelnost přezkumu v rámci ÚCL.

Hodnotitel je povinen při přezkumu zaznamenat do zprávy řádné provedení přezkumu všech stanovených argumentů. Tyto musí být ve zprávě explicitně vyjmenovány, včetně závěrů přezkumu.

7.2.3. Expertní posouzení

V některých případech musí hodnotitel ÚCL vyžádat expertní posouzení / podporu při přezkumu studie bezpečnosti od specialistů (odborníků) jiných odborností. Jedná se zejména o případy, kdy je identifikováno, že zavedení změny může mít vliv na palubní vybavení letadel, popř. může být předmětem studie bezpečnosti nebo mít vliv na studii bezpečnosti letových postupů posádek letadel, palubních úkonů, postupů a standardů, apod. Podobně lze vyžádat expertní posouzení v případě velkého rozsahu změny (např. týkající se FAB CE / FAB-R či CBO/CBC) nebo mezioborových vazeb při zavádění změny (letiště, letecké stavby, světelná zabezpečující zařízení, nepřerušitelné zdroje elektrického proudu,

apod.). Vyžadování expertní podpory je realizováno hodnotitelem cestou ředitele odboru, popřípadě ředitele sekce, a je zaznamenáváno do Plánu přezkumu argumentu změny. Výstup expertní podpory je evidován a archivován hodnotitelem dle čl. 10 Hlavy 1 této směrnice.

7.2.4. Konzultace a součinnost v rámci odboru navigačních služeb ÚCL

Hodnotitel využívá podle aktuálních potřeb konzultací v rámci přezkumu studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti) s ostatními specialisty odboru navigačních služeb, s cílem posouzení všech aspektů a argumentů bezpečnosti, které spadají do oblasti dohledu nad poskytováním LNS a současně nejsou v působnosti hodnotitele. Jedná se například o posouzení výcviku ATM personálu, o posouzení deklarované úrovně bezpečnosti software, způsobilosti LPZ, akceptace letových postupů apod. Plán těchto konzultací a ostatních činností v rámci součinnosti s ostatními inspektory se doporučuje rovněž zaznamenat do Plánu přezkumu argumentu změny. Pokud je výstupem těchto konzultací závazné stanovisko v rámci prováděného posouzení, zajistí hodnotitel evidenci a archivování stanoviska dle čl. 10 Hlavy 1 této směrnice.

7.2.5. Postup přezkoumání studie na podporu bezpečnosti

Při přezkoumávání studie na podporu bezpečnosti (AMC1 ATM/ANS.OR.C.005(a)(2)) používá hodnotitel tzv. „Checklist“ obsahující kontrolní otázky pro posouzení následujících oblastí a přijatelnosti argumentu:

- 1) **Rozsah změny** (ATM/ANS.OR.C.005) – posuzuje se, zda poskytovatel služby zajistil správné a úplné definování rozsahu změny, ve kterém bylo posouzení podpory bezpečnosti provedeno, a které pokrývá:
 - a) zařízení, procedurální a lidské prvky, které se mění,
 - b) rozhraní a interakce mezi prvky, které se mění, a mezi zbytkem funkčního systému,
 - c) rozhraní a interakce mezi prvky, které se mění, a kontextem, v němž má být systém provozován,
 - d) životní cyklus změny od definice po provozní využití včetně uvedení do provozu,
 - e) plánované degradační režimy.Doporučení k provedení přezkumu popisu definice a rozsahu změny jsou uvedeny v příloze č. 4.
- 2) **Úplnost argumentu** (AMC2 ATM/ANS.OR.C.005(a)(2)), který lze považovat za úplný, pokud prokazuje, že:
 - a) posouzení podpory bezpečnosti (ATM/ANS.OR.C.005 (b)) obsahuje specifikaci služby a specifikaci daného kontextu, kde:
 - (1) služba byla definována z hlediska funkčnosti, výkonnosti a forem rozhraní;
 - (2) specifikace kontextu správně a úplně popisuje podmínky, za kterých je specifikace služby platná;

- (3) byla posouzena interakce částí funkčního systému v podmínkách selhání nebo poruch ve službách poskytovaných tímto součástem, pokud jde o jejich dopad na službu a v případě potřeby byly definovány degradační módy; a
 - (4) specifikace zahrnuje interakci s prostředím;
 - b) požadavky na podporu bezpečnosti jsou uplatněny na změněné prvky a na prvky ovlivněné změnou;
 - c) projevy vyžadované požadavky na podporu bezpečnosti odpovídají úplnému chování vyjádřenému specifikací služby;
 - d) všechny požadavky na podporu bezpečnosti jsou sledovatelné ze specifikace služby na úroveň architektury, na které jsou splněny;
 - e) každá součást splňuje určené požadavky na podporu bezpečnosti; a
 - f) důkazy vycházejí ze známých verzí dotčených součástí a architektury a známých souborů výrobků, údajů a popisů, které byly použity při výrobě nebo ověřování těchto verzí.
- 3) **Stanovení specifikace změněné služby** (AMC3 ATM/ANS.OR.C.005(a)(2)) – posuzuje se, zda při určování změn ve specifikaci služby, které vyplývají ze změny funkčního systému jiní poskytovatelé služeb než ATSP zajistili, aby:
- a) vlastnosti určené pro službu bylo možné pozorovat a měřit buď přímo anebo nepřímo s úrovní jistoty požadovanou argumentem, a
 - b) specifikace změněné služby zahrnovala vše, co se změnilo ve službě poskytované při provozu v rámci deklarovaného provozního kontextu.
- 4) **Stanovení provozního kontextu změny** (AMC4 ATM/ANS.OR.C.005(a)(2)) – posuzuje se, zda při určování provozního kontextu změny jiní poskytovatelé služeb než ATSP zajistili, aby:
- a) bylo možné prokázat, že specifikace provozního kontextu platí pro všechny okolnosti a prostředí, ve kterých má být změněná služba určena k provozu,
 - b) provozní kontext je specifikován úplně a uspořádaně,
 - c) specifikace provozního kontextu je vnitřně konzistentní,
 - d) byl provozní kontext specifikován tak, aby jeho dodržování bylo pozorovatelné a měřitelné buď přímo, nebo nepřímo s úrovní jistoty požadovanou argumentem.
- 5) **Ověření** (AMC1 ATM/ANS.OR.C.005(b)(1)) – posuzuje se, zda poskytovatel služby jiný než ATSP zajistil, aby ověřovací činnosti procesu posuzování podpory bezpečnosti zahrnovaly ověření, že:
- a) v celém procesu hodnocení je zohledněn úplný rozsah změny, tj. jsou identifikovány všechny prvky funkčního systému nebo provozního prostředí, které změna změnila nebo ovlivnila, a nezměněné prvky, které na změněných prvcích závisí a na kterých jsou změněné prvky závislé,
 - b) způsob, jakým se služba projevuje, splňuje požadavky na změněnou službu a neodporuje jiným regulačním požadavkům nebo není v rozporu s podmínkami, připojenými k osvědčení poskytovatele služeb,
 - c) specifikace způsobu projevu služby a požadavků na podporu bezpečnosti jsou úplné a správné,

- d) specifikace provozního kontextu je úplná a správná,
 - e) specifikace byla analyzována v kontextu, v němž je zamýšleno ji provozovat,
 - f) argument je úplný s ohledem na prověření dle čl. 7.2.5 bod 2) Hlavy 1 této směrnice (AMC2 ATM/ANS.OR.C.005 (a) (2)),
 - g) požadavky na podporu bezpečnosti jsou správné a úplné s ohledem na specifikaci, a
 - h) implementace splňuje, se zamýšlenou úrovní důvěry, požadavky na podporu bezpečnosti a chová se pouze tak, jak je specifikováno v daném provozním kontextu.
- 6) Monitoring (AMC1 ATM/ANS.OR.C.005(b)(2))** – posuzuje se, zda poskytovatelé služeb jiní než ATSP zajistili, aby v rámci procesu posuzování podpory bezpečnosti pro změnu byla monitorovací kritéria, která mají být použita k prokázání platnosti studie na podporu bezpečnosti během provozu změněného funkčního systému, tj. změněné služby nadále splňovaly své specifikace, byla identifikována a zadokumentována. Tato kritéria by měla být taková, aby:
- a) indikovala, že předpoklady provedené ve studii na podporu bezpečnosti zůstávají v platnosti, a
 - b) pokud sledované vlastnosti či parametry změny/systému zůstanou v mezích stanovených těmito kritérii, potom i poskytování služby bude v souladu se schválenými specifikacemi.
- 7) Soustavné dodržování předpisů** – provádí se rámcové posouzení s cílem zjištění, zda je nezbytné ověřit soustavné dodržování předpisů poskytovatelem služeb.

V rámci přezkoumání studie bezpečnosti jsou posuzovány mimo dotčené studie také požadavky na provozní bezpečnost, dotčené specifikace a další podmínky provozu systémů a složek související se zvažovanou změnou, které byly stanoveny v prohlášeních o ověření systémů zpracovaných v souladu s čl. 45 a čl. 3 přílohy VIII, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139.

Vzor „Checklistu“ pro přezkoumání studie na podporu bezpečnosti je uveden v příloze 1 této směrnice.

7.2.6. Postup přezkoumání studie bezpečnosti

Při přezkoumávání studie bezpečnosti používá hodnotitel tzv. „Checklist“ obsahující kontrolní otázky pro posouzení následujících oblastí a přijatelnosti argumentu:

- 1) Rozsah změny (ATS.OR.205 (a) (1))** – posuzuje se, zda poskytovatel služby zajistil správné a úplné definování rozsahu změny, ve kterém bylo posouzení bezpečnosti provedeno, a které pokrývá:
 - a) zařízení, procedurální a lidské prvky, které se mění,
 - b) rozhraní a interakce mezi prvky, které se mění, a mezi zbytkem funkčního systému,

- c) rozhraní a interakce mezi prvky, které se mění, a kontextem, v němž má být systém provozován,
- d) životní cyklus změny od definice po provozní využití včetně uvedení do provozu,
- e) plánované degradační režimy.

Doporučení k provedení přezkumu popisu definice a rozsahu změny jsou uvedeny v příloze č. 4.

2) Úplnost argumentu (AMC2 ATS.OR.205(a)(2)), posuzuje se, zda argument předložený poskytovatelem lze považovat za úplný, tedy pokud prokazuje, že:

- a) posouzení bezpečnosti (ATS.OR.205 písm. b)) vytvořilo dostatečný soubor platných navzájem si neodporujících bezpečnostních kritérií (dle ATS.OR.210),
- b) bezpečnostní požadavky jsou uplatněny na změněné prvky a na prvky ovlivněné změnou,
- c) implementované bezpečnostní požadavky splňují bezpečnostní kritéria,
- d) všechny bezpečnostní požadavky jsou sledovatelné z úrovně bezpečnostních kritérií až na úroveň architektury, na které jsou splněny,
- e) každá součást splňuje příslušné bezpečnostní požadavky,
- f) každá součást funguje tak, jak je zamýšleno, aniž by to nepříznivě ovlivnilo bezpečnost, a
- g) důkazy vycházejí ze známých verzí součástí a architektury a známých souborů výrobků, údajů a popisů, které byly použity při výrobě nebo ověřování těchto verzí.

3) Úplnost identifikace nebezpečí a rizik (AMC1 ATS.OR.205(b)(1)) – posuzuje se, zda při identifikaci nebezpečí provedené poskytovatelem letových provozních služeb bylo zajištěno splnění následujících požadavků:

- a) proces identifikace nebezpečí se zaměřil na úplné pokrytí všech podmínek, událostí nebo okolností souvisejících se změnou, které by mohly, jednotlivě nebo v kombinaci, vyvolat škodlivý účinek,
- b) proces identifikace nebezpečí byl proveden osobami vyškolenými a příslušnými pro tento úkol,
- c) proces identifikace nebezpečí obsahuje pouze nebezpečí, která jsou obecně považována za věrohodná.

Nebezpečí, která musí být identifikována (AMC2 ATS.OR.205(b)(1)) – posuzuje se, zda poskytovatel letových provozních služeb identifikoval následující nebezpečí:

- a) nová nebezpečí, tj. ta, která byla způsobena změnou týkající se:
 - (1) selhání funkčního systému, a
 - (2) normálního provozu funkčního systému, a
- b) již existující nebezpečí, která jsou změnou ovlivněna a týkají se:
 - (1) stávající části funkčních systémů, a

(2) nebezpečí mimo funkční systém, například ta, která jsou letectví vlastní.

4) Určení bezpečnostních kritérií použitelných pro změnu (AMC1 ATS.OR.205(b)(2)) – posuzuje se, zda poskytovatel letových provozních služeb v souladu s ATS.OR.210 zajistil při určování bezpečnostních kritérií pro posuzovanou změnu, aby:

a) bezpečnostní kritéria podporovala analýzu rizik, která je:

(1) relativní nebo absolutní, tj. vztahuje se na:

- i. rozdíl v bezpečnostním riziku systému v důsledku změny (relativní), nebo
- ii. rozdíl v bezpečnostním riziku systému a podobného systému (může být absolutní nebo relativní), a
- iii. bezpečnostní riziko systému po změně (absolutní), a

(2) objektivní, kde je riziko vyjádřeno číselně nebo ne,

b) bezpečnostní kritéria byla měřitelná s přiměřeným stupněm jistoty,

c) soubor bezpečnostních kritérií byl plně reprezentován bezpečnostními riziky, jinými opatřeními, která se týkají bezpečnostního rizika nebo kombinace bezpečnostních rizik a těchto dalších opatření;

d) soubor bezpečnostních kritérií pokrýval změnu (vybraná bezpečnostní kritéria jsou v souladu s celkovými cíli bezpečnosti stanovenými poskytovatelem letových provozních služeb prostřednictvím jeho SMS a odpovídají jeho ročnímu a obchodnímu plánu a klíčovými ukazateli výkonosti bezpečnosti), a

e) není-li možné bezpečnostní riziko nebo proxy s přijatelnou jistotou porovnat s jeho souvisejícími bezpečnostními kritérii, bylo bezpečnostní riziko omezeno a z dlouhodobého hlediska byla podniknuta opatření k řízení bezpečnosti a zajištění toho, aby byly splněny celkové bezpečnostní cíle poskytovatele služeb.

Pokud poskytovatel letových provozních služeb specifikuje bezpečnostní kritéria s odkazem na jiný ukazatel opatření, který se týká bezpečnostního rizika, mělo být použito jedno nebo více z následujících případů (AMC1 ATS.OR.210 (a)):

a) proxy,

b) uznávané normy a / nebo kodexy (codes of practice)¹⁷, a

c) bezpečnostní výkonnost stávajícího funkčního systému nebo podobného systému jinde.

Proxy pro bezpečnostní riziko (AMC2 ATS.OR.210 (a)), používané jako bezpečnostní kritérium pro ty části funkčního systému, jež jsou ovlivněny změnou, lze použít pouze tehdy, když:

¹⁷ Jedná se o postup platný za definovaných předpokladů, kdy v případě jeho dodržení je zajištěna přijatelná úroveň bezpečnosti (např. dodržení technické normy).

- a) existuje oprávněný příčinný vztah mezi proxy a škodlivým účinkem, např. zvýšení / snížení způsobuje zvýšení / snížení rizika,
- b) proxy je dostatečně izolováno od jiných proxy, aby mohla být použita nezávisle, a
- c) proxy je měřitelné, kvantitativně nebo kvalitativně, s přiměřeným stupněm jistoty.

Hodnotitel ÚCL posuzuje, zda konkrétní bezpečnostní kritéria, určená poskytovatelem letových provozních služeb, jsou využitelná k posouzení přijatelnosti změny z hlediska bezpečnosti a jsou ověřitelná, přičemž každé kritérium musí být vyjádřeno z hlediska explicitní, množstevně vyjádřené úrovně bezpečnostního rizika či jiného opatření, které se týká bezpečnostního rizika (ATS.OR.210 (b)).

Dále hodnotitel ÚCL posoudí, zda poskytovatel letových provozních služeb zajistil, že jím určená bezpečnostní kritéria (ATS.OR.210 (c)):

- (1) jsou pro danou změnu odůvodněná, přičemž se zohlední typ změny,
- (2) jsou-li splněna, je předpoklad, že funkční systém po změně bude stejně bezpečný jako před změnou nebo zda poskytovatel letových provozních služeb poskytl argument, který zdůvodní, že:
 - i. jakékoli dočasné snížení bezpečnosti bude vykompenzováno budoucími zlepšeními bezpečnosti nebo
 - ii. jakékoli trvalé snížení bezpečnosti má jiné přínosné důsledky,
- (3) pokud jsou používána společně, zajistí, že změna nevytvoří nepřijatelné riziko pro bezpečnost služby,
- (4) podporují zlepšení bezpečnosti, kdykoliv je to v rozumné míře proveditelné.

5) Úplnost analýzy rizik účinků souvisejících se změnou (AMC1 ATS.OR.205(b)(3)) – posuzuje se, zda poskytovatel letových provozních služeb zajistil, aby analýza rizik byla prováděna personálem vyškoleným a kompetentním k plnění tohoto úkolu a zda také zajistil, aby:

- a) byl analyzován úplný seznam škodlivých účinků ve vztahu k identifikovaným:
 - (1) nebezpečím, pokud jsou bezpečnostní kritéria vyjádřena jako bezpečnostní riziko, nebo proxy, pokud jsou bezpečnostní kritéria vyjádřena pomocí proxy, a
 - (2) nebezpečím vzniklým důsledkem implementace změny, a
- b) bylo provedeno posouzení příspěvků všech nebezpečí k riziku a proxy; a
- c) analýza rizik byla provedena pomocí rizika nebo proxy nebo jejich kombinace s použitím příslušných měřitelných vlastností, které souvisejí s rizikem provozní bezpečnosti, a
- d) výsledky bylo možné porovnat s bezpečnostními kritérii.

Klasifikace závažnosti nehod vedoucí ke škodlivým účinkům (AMC2 ATS.OR.205(b)(3)) - posuzuje se, zda poskytovatel letových provozních služeb při provádění analýzy rizik zajistil, aby škodlivým účinkům všech

nebezpečí byla přidělena kategorie závažnosti a v případě, že existuje více než jedna kategorie závažnosti, schéma klasifikace závažnosti splňuje následující kritéria:

- a) schéma je nezávislé na příčinách nehod, které klasifikuje, tj. závažnost nejhorší nehody nezávisí na tom, zda byla způsobena poruchou zařízení nebo lidskou chybou,
- b) schéma umožňuje jedinečné zařazení každého škodlivého účinku do kategorie závažnosti,
- c) kategorie závažnosti jsou vyjádřeny jednou skalární hodnotou, a v pojmech relevantních pro oblast jejich použití,
- d) rozsah kategorií je vhodný pro oblast jejich použití,
- e) systém (schéma) je doplněno pravidly pro jednoznačné přiřazení škodlivého účinku ke kategorii závažnosti, a
- f) schéma je v souladu s pohledem poskytovatelů letových provozních služeb na závažnost uvažovaných škodlivých účinků a může v sobě zahrnovat společenský pohled na závažnost takových účinků.

Analýza rizik představovaných zavedením změny se může lišit podle typu provozu a případně tříd zúčastněných stran.

6) Hodnocení a zmírňování rizik (AMC1 ATS.OR.205(b)(4)) – posuzuje se, zda poskytovatel letových provozních služeb zajistil, aby hodnocení rizik zahrnovalo:

- a) hodnocení zjištěných nebezpečí a rizik souvisejících s oznámenou změnou, včetně možných prostředků ke zmírnění rizika, a to pomocí rizika nebo proxy nebo jejich kombinací,
- b) porovnání výsledků analýzy rizik s bezpečnostními kritérii, přičemž se zohlední nejistota při hodnocení rizik, a
- c) identifikaci potřeby zmírnění rizika nebo snížení nejistoty nebo obojí.

Pokud výsledky hodnocení rizika ukazují, že bezpečnostní kritéria nemohou být splněna, měl by poskytovatel letových provozních služeb buď od realizace této změny upustit, nebo navrhnout další prostředky pro zmírnění rizika. Pokud je navrženo zmírnění rizika, hodnotitel posoudí, zda poskytovatel letových provozních služeb zajistil (AMC2 ATS.OR.205(b)(4)), aby identifikoval:

- a) všechny prvky funkčního systému, např. výcvik (školení), postupy, které je třeba přehodnotit, a
- b) ty části hodnocení bezpečnosti, které je nutné provést znovu, aby bylo možné prokázat, že bezpečnostní kritéria jsou plněna, a to pro každou část upravené změny.

7) Ověření (AMC1 ATS.OR.205(b)(5)) – posuzuje se, zda poskytovatel letových provozních služeb zajistil, aby ověřovací činnosti procesu posuzování bezpečnosti odpovídaly rozsahu změny, a že změna splňuje bezpečnostní kritéria. Posuzuje se, zda ověření zahrnuje:

- a) celý rozsah změny je uvažován po celou dobu procesu hodnocení, tj. jsou identifikovány všechny prvky funkčního systému nebo prostředí, které se mění, a nezměněné prvky, které na změněných prvcích závisí a na kterých jsou změněné prvky závislé, jsou identifikovány (viz bod 1),
- b) způsob, jakým se služba projevuje, splňuje požadavky na změněnou službu a není v rozporu s jinými regulačními požadavky nebo s podmínkami připojenými k osvědčení poskytovatele služeb,
- c) specifikace způsobu projevu služby je úplná a správná,
- d) specifikace provozního kontextu je úplná a správná,
- e) analýza rizik je úplná podle AMC1 ATS.OR.205 písm. b) bodu 3 (bod 5 výše),
- f) požadavky bezpečnosti jsou správné a odpovídají analýze rizik,
- g) návrh (design) je úplný a správný s ohledem na specifikaci a správně plní požadavky bezpečnosti,
- h) návrh (design) je ten, jenž byl analyzován, a
- i) implementace odpovídá, se zamýšlenou mírou (úrovní) důvěry, tomuto návrhu (designu) a chová se pouze tak, jak je specifikováno v daném provozním kontextu.

8) Monitorování změny zavedené změny (AMC1 ATS.OR.205(b)(6)) – posuzuje se, zda poskytovatel letových provozních služeb zajistil, aby v rámci procesu posuzování bezpečnosti změny byla identifikována a zdokumentována monitorovací kritéria, která mají být použita k prokázání platnosti studie bezpečnosti během provozu změněného funkčního systému. Tato kritéria jsou specifická pro danou změnu a měla by být taková, aby prokazovala, že:

- a) předpoklady formulované v argumentu zůstávají platné,
- b) kritická proxy zůstávají taková, jak je předpokládáno ve studii bezpečnosti a nejsou již nadále neznámá, a
- c) další vlastnosti, které mohou být změnou ovlivněny, zůstávají v mezích předpokládaných studií bezpečnosti.

9) Soustavné dodržování předpisů – provádí se rámcové posouzení s cílem zjištění, zda je nezbytné ověřit soustavné dodržování předpisů poskytovatelem služeb.

Pokud je změna funkčního systému implementována poskytovatelem služeb, který poskytuje i jiné služby současně s poskytováním letových provozních služeb, musí být v případě, že změna zahrnuje změnu ve funkčních systémech poskytujících tyto služby, zajištěno, aby Studie bezpečnosti splňovala požadavky kladené na poskytovatele jiných než letových provozních služeb s ohledem na zpracování Studie na podporu bezpečnosti. Tento požadavek může být splněn například doplněním Studie bezpečnosti o specifikaci služby, doplněním kontextu služby apod., či připojením Studie na podporu bezpečnosti. Způsob, jakým je tento soulad splněn, definuje poskytovatel ve svých postupech.

V rámci přezkoumání studie bezpečnosti jsou posuzovány mimo dotčené studie také požadavky na provozní bezpečnost, dotčené specifikace a další podmínky provozu systémů

a složek související se zvažovanou změnou, které byly stanoveny v prohlášeních o ověření systémů zpracovaných v souladu s čl. 45 a čl. 3 přílohy VIII, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 (pokud nejsou součástí přezkumu studie na podporu bezpečnosti).

Vzor „Checklistu“ pro přezkoumání studie bezpečnosti je uveden v příloze 2 této směrnice.

7.3. Stanovení dalších podmínek provozní bezpečnosti

Hodnotitel může na základě provedeného přezkumu argumentu změny stanovit další podmínky provozní bezpečnosti související se zaváděním dotčené změny. Tyto další podmínky jsou součástí rozhodnutí ÚCL o schválení argumentu změny a poskytovatel služeb je povinen je zapracovat do příslušné dokumentace změny.

V případě, že je rozhodnutí o schválení argumentu změny součástí jiných procesů a postupů ÚCL, lze tyto dodatečné podmínky uplatnit v rámci těchto procesů anebo postupů (např. osvědčování provozní způsobilosti LPZ, schválení UTP, apod.). Dodatečné podmínky musí být vždy uvedeny ve výrokové části rozhodnutí ÚCL.

Podmínky jsou předmětem dalšího sledování až do jejich prokazatelného splnění. Za sledování dalších (dodatečně stanovených) bezpečnostních podmínek je odpovědný příslušný hodnotitel, který tyto podmínky stanovil, pokud jeho představený nerozhodne jinak.

O výsledcích sledování předává zprávu vedoucímu OI nebo určenému pracovníkovi OI, který je pověřený vedením evidence dalších podmínek provozní bezpečnosti související se zaváděním změn funkčních systémů, a který je zaznamenává do příslušné evidence.

V případě, že je v odůvodněných případech poskytovatelem služeb stanoveno prokázání splnění některých bezpečnostních podmínek až v průběhu provozního užívání změny, resp. až po termínu zavedení, a tedy i schválení argumentu změny, zaznamená tuto skutečnost hodnotitel do zprávy z hodnocení, vyžádá si od poskytovatele služeb relevantní informace a dále plnění podmínek monitoruje, a to až do jejich prokazatelného splnění. O splnění všech těchto bezpečnostních podmínek provede dodatečný záznam do spisu příslušné změny.

7.4. Další pravidla

Hodnotitel vypracovává závěrečnou zprávu z přezkumu argumentu změny. Rozsah zprávy je uveden v čl. 10 Hlavy 1 této směrnice.

Provedený přezkum se vztahuje na posuzovanou změnu a nelze jej použít jako precedens. Nicméně, provedený přezkum představuje určitý referenční dokument, a argumenty, které obsahuje, s přihlédnutím k jejich použitelnosti, mohou být použity hodnotitelem ÚCL pro následná hodnocení a přezkoumání změn funkčních systémů.

7.5. Změny funkčních systémů s dopadem na FAB CE (FAB-R)

7.5.1. Obecně

Posouzení notifikací a hodnocení změn, které jsou definovány jako „**FAB CE related changes**“, resp. FAB-R změny) je řešeno dle postupu „FAB CE NSA Coordination Committee“ (NSA CC).

Na úrovni NSA CC bylo dohodnuto, že přijetí FAB-R změn FS musí být řešeno na úrovni národních leteckých úřadů (CAA), resp. vnitrostátních dozorových orgánů (NSA). Nicméně, NSA CC musí sehrát klíčovou úlohu při usnadňování komunikace mezi jednotlivými NSA FAB CE k zajištění harmonizovaného přístupu k přijetí FAB-R změn FS, aby se zabránilo případům, kdy jeden NSA by akceptoval určitou změnu FS a další NSA již ne. NSA CC není rozhodovací orgán pro schválení FAB-R změn FS. NSA CC plní úlohu koordinační a poskytuje zpětnou vazbu a zajišťuje komunikaci názorů a stanovisek k oznámeným plánovaným FAB-R změnám FS.

7.5.2. Postup v případě FAB-R

Následující postup definuje doplňující zásady notifikace a hodnocení FAB-R změn:

- a) Poskytovatelé služeb při plánování změn funkčních systémů analyzují jejich dopad na FAB CE. Tato analýza je s ohledem na rozšířený rozsah notifikace v případě dopadu změny na FAB CE požadována provést co nejdříve tak, aby doba potřebná pro následné konzultace mezi NSA FAB CE neovlivnila požadovaný termín zavedení změny.
Poznámka: Podle úrovně plánování a záměru implementace změny (národní nebo FAB CE) je pravděpodobné, že v případě změny s dopadem na FAB CE bude do procesu realizace změny zapojeno více poskytovatelů služeb z několika členských států. Je proto vhodné, aby byla notifikace mezi těmito poskytovateli koordinována.
- b) Poskytovatel služeb provede formální notifikaci plánované změny příslušnému NSA (v členském státě, kde má své sídlo), v případě ČR dle postupu v čl. 3 Hlavy 1 této směrnice.
- c) NSA, v případě ČR ÚCL, provede překlad notifikace a zašle notifikaci v anglickém jazyce předsedovi NSA CC.
- d) Předsedající NSA CC seznámí členy NSA CC s navrženou změnou funkčního systému a s notifikovanými dopady na FAB CE a následně NSA CC rozhodne, zda bude požadováno provedení dalšího přezkoumání (hodnocení) FAB-R změny.
- e) V případě, že NSA CC rozhodne o dalším přezkoumání (hodnocení) změny, je k tomuto vytvořena ad-hoc pracovní skupina. V tomto případě členský stát, který notifikaci oznámil, zajistí cestou oznamujícího poskytovatele služeb předložení požadované dokumentace pro splnění úkolu ad-hoc pracovní skupiny. Konkrétní rozsah dokumentace bude upřesněn NSA CC podle konkrétního typu a rozsahu FAB-R změny FS.
- f) Ad-hoc pracovní skupina provede přezkoumání (hodnocení) změny, zejména studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti).

Poznámka: není předpokládáno provedení detailního přezkoumání jako na národní úrovni, ale zejména zaměření na dopady pro FAB CE.

- g) Závěr přezkoumání (hodnocení) FAB-R změny je oznámen členům NSA CC formou Závěrečné zprávy.
- h) NSA CC rozhodne o formě vyjádření pro dotčené notifikující NSA. Vyjádření může být učiněno nejrůznější formou, od stručného stanoviska k FAB-R změně FS, až po formální koordinovaný společný souhlas národních dozorových orgánů FAB CE.

7.6. Změny funkčních systémů s dopadem na přeshraniční poskytování LNS a s dopadem na poskytovatele služeb nebo letecké podniky jiného státu (CBO, CBC)

7.6.1. Obecně

Příslušné orgány obvykle při rozhodování o tom, jak vybírat a přezkoumávat posouzení bezpečnosti, jednájí nezávisle, avšak v případě změn s více aktéry, které přesahují státní hranice, je jediným způsobem, jak zajistit účinný výběr a přezkum oznámených změn, prostřednictvím koordinace s těmito příslušnými orgány. V případě potřeby je nezbytné stanovit koordinační opatření, která je však obtížné stanovit předem. Cílem koordinačních dohod by mělo být zajištění, aby celková změna byla bezpečná, tj. ujištění, že celková studie bezpečnosti je založena na úplném a správném souboru předpokladů a zmírnění a související posouzení rizik jsou platná.

Opatření by měla zajistit, aby:

- (1) zúčastněné příslušné orgány harmonizovaným způsobem vyhodnotily riziko, které tato změna představuje, a v důsledku toho existuje dohoda o tom, jaké posouzení (podpory) bezpečnosti bude každý příslušný orgán přezkoumávat; a
- (2) individuální přezkumy posouzení (podpory) bezpečnosti zajišťují, že jsou splněny nezbytné podmínky, tj. společné předpoklady a společná zmírnění jsou správně použita při každém hodnocení (podpory) bezpečnosti a identifikovaná rizika jsou platná.

Avšak ujištění, že soubor společných předpokladů a společných zmírnění je úplný a správný nelze někdy poskytnout v jednotlivé studii bezpečnosti. Argument pro toto ujištění by měl být uveden v celkové studii bezpečnosti a souhrnně přezkoumán příslušnými orgány zapojenými do celkové změny. Forma tohoto kolektivního přezkumu by měla být dohodnuta mezi těmito orgány.

V případě změn funkčních systémů s dopadem na přeshraniční poskytování LNS, zajistí vnitrostátní dozorový orgán, jež vydal osvědčení dotčenému poskytovateli letových navigačních služeb (certifikační NSA), aby tento poskytovatel zahrnul při posouzení rizik spojených s implementací příslušné změny funkčního systému také místní (lokální) požadavky, kontext, interakce, pravidla a možná nebezpečí vztahující se k vzdušnému prostoru jiného státu, kde jsou přeshraniční služby poskytovány. Zajištěním se v tomto případě rozumí prověření této skutečnosti v rámci schvalování postupů poskytovatelů pro řízení zavádění změn a v rámci dohledu nad uplatňováním těchto postupů. Sem také spadá

prověření, zda poskytovatel provádějící změnu má za povinnost koordinovat její zavedení s dotčeným sousedním poskytovatelem LNS (ve smyslu přeshraničního poskytování LNS).

7.6.2. Koordinační postupy ÚCL

ÚCL má sjednané postupy pro koordinaci a harmonizaci postupů s vnitrostátními dozorovými orgány (NSA) sousedních států ve formě pracovních ujednání. Tato pracovní ujednání jsou uzavřena s NSA Německa (Bundesaufsichtsamt für Flugsicherung – BAF), s NSA Polska (Urząd Lotnictwa Cywilnego - ULC) a s NSA členských států funkčního bloku vzdušného prostoru střední Evropy (FAB CE). Pracovní ujednání jsou uložena v kanceláři koordinátora FAB, který dle sjednaných postupů zajišťuje komunikaci a sdílení informací s dotčenými NSA.

Pracovní ujednání zahrnují:

- oznámení o změnách funkčního systému (ATM/ANS.OR.A.045),
- rozhodnutí o přezkumu oznámené změny funkčního systému (ATM/ANS.AR.C.035) a
- přezkum argumentu oznámené změny funkčního systému (ATM/ANS.AR.C.040).

Za účelem koordinace se zahraničními NSA je zřízena společná adresa nsa@caa.cz.

Za zajištění koordinace se zahraničními NSA odpovídá koordinátor FAB, v jeho nepřítomnosti zajišťuje koordinaci manažer rozvoje ONS.

Obecně platí, že NSA, který dohlíží na poskytovatele služeb, který iniciuje změnu, se stává koordinačním NSA a je odpovědný za koordinaci související s rozhodnutím o přezkumu a za samotný přezkum, pokud nebylo dohodnuto jinak.

Vedoucí OI, vedoucí ODO, koordinátor FAB (manažer rozvoje) se řídí při oznamování změn a koordinaci konkrétních činností sjednanými postupy s dotčenými zahraničními NSA a postupy uvedenými v čl. 3.3.2 písmeno e) a písmeno f) a čl. 7.6.3 hlavy 1 této směrnice. V případě potřeby řeší nejasnosti s ředitelem odboru.

7.6.3. Postup v případě notifikace změny s indexem CBC

V případě notifikace změny funkčního systému s indexem CBC (popř. také CBO v rámci notifikace do/z zahraničí, jedná se o stejný typ přívlastku změny, postupy pro CBC a CBO se navzájem neliší) informuje vedoucí OI nebo jím pověřený zaměstnanec o přijetí takovéto notifikace vedoucího ODO, koordinátora FAB, manažera rozvoje ONS a ředitele ONS.

V souladu s uzavřenými dohodami ÚCL s příslušnými úřady (NSA) sousedních států (dle čl. ATM/ANS.AR.A.005 c)) je vzájemně uznáván dohled nad změnami funkčních systémů.

Pro rozlišení úrovně koordinace změn s příznakem CBC (CBO) se využívá návod uvedený v příloze č. 7 této směrnice.

Vedoucí OI postupuje podle čl. 3.3.2 e) a f) Hlavy 1 této směrnice.

Koordinátor FAB (manažer rozvoje) zajišťuje koordinaci s příslušným úřadem s cílem zajištění dohody o tom, jaké posouzení (podpory) bezpečnosti bude každý příslušný orgán

přezkoumávat, popř. koordinaci přezkumu celkové studie bezpečnosti, pokud je to vhodné. Při tomto úzce spolupracuje s vedoucími OI a ODO a s určeným hodnotitelem.

7.6.4. Další postupy

Výše uvedeným postupem není ovlivněno právo teritoriálního NSA (NSA, které vykonává dohled nad poskytováním LNS ve vzdušném prostoru, kde jsou poskytovány přeshraniční služby poskytovatelem sousedního státu) na vyžádání informací týkajících se dohledu nad změnami, které se týkají přeshraničního poskytování LNS v dotčeném vzdušném prostoru, u certifikačního NSA.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

8. Schvalování argumentů změn funkčních systémů

8.1. Obecně

Zavedení změn funkčního systému, které jsou předmětem přezkumu argumentu, do praxe musí být schváleno ÚCL. Schválení argumentu změny nelze provést před ukončením jeho přezkumu. Součástí rozhodnutí o schválení argumentu změny mohou být stanoveny další případné připomínky dle čl. 7.3 Hlavy 1 této směrnice.

Výstupem provedeného přezkumu argumentu změny může být některá z následujících činností:

- a) schválení argumentu změny FS,
- b) schválení argumentu změny FS, doplněné o další bezpečnostní podmínky,
- c) požadavek na doplnění informací poskytovatelem služeb¹⁸,
- d) zamítnutí žádosti o schválení argumentu změny FS.

8.2. Forma schválení argumentu změny FS

Schválení argumentu změny funkčního systému je prováděno formálním způsobem v podobě:

- a) samostatného Rozhodnutí ÚCL o schválení argumentu změny FS,
- b) součásti jiného Rozhodnutí ÚCL, které je vydáváno současně se schválením změny FS dle jiného postupu ÚCL, např. Rozhodnutí o schválení UTP.

O formě schválení argumentu změny FS rozhoduje ÚCL. Ve všech případech Rozhodnutí ÚCL o schválení argumentu změny schvaluje určený hodnotitel, který přezkum argumentu dotčené změny FS provedl.

O provedeném Rozhodnutí je žadatel prokazatelně informován dle příslušných ustanovení Správního řádu.

8.3. Forma neschválení argumentu změny FS

Neschválení argumentu změny funkčního systému se oznamuje dotčenému poskytovateli také formou Rozhodnutí ÚCL, které je podloženo řádným odůvodněním.

V případě, kdy je žádost již od samého počátku zjevně právně nepřipustná nebo v případě, že žadatel ve stanovené lhůtě neodstraní podstatné vady žádosti o přezkum argumentu změny, je proces přezkumu argumentu změny zastaven vydáním Usnesení ÚCL. Tuto změnu nelze zavést.

¹⁸ Proces přezkumu argumentu není v tomto případě ukončen, řízení může být na nezbytně nutnou dobu přerušeno.

Rozhodnutí, resp. Usnesení ÚCL zpracovává hodnotitel, který přezkum argumentu dotčené změny provedl, resp. který byl k přezkumu určen.

O provedeném Rozhodnutí nebo Usnesení je žadatel prokazatelně informován dle příslušných ustanovení Správního řádu.

8.4. Odvolání se proti Rozhodnutí nebo Usnesení ÚCL

Postup odvolání se žadatele proti Rozhodnutí nebo Usnesení místně a věcně příslušného úřadu ve věci žádosti o přezkum argumentu změny funkčního systému musí být provedeno v souladu s příslušným ustanovením Správního řádu.

8.5. Vydání rozhodnutí

ÚCL vydává Rozhodnutí (dle čl. 8.2 nebo 8.3) ve vhodném termínu před plánovaným zavedením změny. Konkrétní termín může být předmětem koordinační dohody hodnotitele a kontaktního pracovníka poskytovatele služeb. Termín je hodnotitelem zaveden do Plánu přezkumu argumentu změny.

Požadavek na doplnění informací je oznamován poskytovateli služeb co nejdříve s ohledem na termín předložení dokumentů a v souladu s odsouhlaseným plánem přezkumu argumentu změny, pokud byl vypracován.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

9. Audity provozní bezpečnosti realizovaných změn

9.1. Obecně

Změny, které byly předmětem oznámení organizací o plánovaných změnách funkčních systémů, mohou být dále prověřovány v rámci auditů v souladu s čl. ATM/ANS.AR.C015, prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373. Audity jsou prováděny u poskytovatelů služeb inspektory ÚCL. Součástí týmu auditorů mohou být také inspektori jiných vnitrostátních dozorových úřadů (NSA) EU nebo inspektori EASA.

S ohledem na AMC1 ATM/ANS.AR.C.010(a) je také jedním z cílů auditů ÚCL v rámci dohledu nad změnami funkčního systému:

- a) ověření, že změny provedené ve funkčním systému:
 - 1) splňují požadavky ATM/ANS.OR.A.045;
 - 2) byly řízeny v souladu s postupy stanovenými v ATM/ANS.OR.B.010 a), které byly schváleny; a
 - 3) jsou ověřovány na základě monitorovacích kritérií, která byla stanovena v argumentu jistoty zpracované studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti) v důsledku splnění požadavků ATM/ANS.OR.C.005 (b) (2) nebo ATS.OR.205 (b) (6), podle potřeby; a
- b) ověření že v případě zjištění, jako výsledku činnosti uvedené v písmenu a) bodu 3, že argument (uvedený v ATM / ANS.OR.C.005 (a) (2)), resp. ATS.OR.205 písm. a) bodě 2) je neúplný a/nebo nesprávný, následně poskytovatel služeb zahájil změnu nebo upravil argument tak, že závěry nebo důkazy jsou nyní dostatečné k odůvodnění tvrzení v argumentu.

Přednostně jsou prověřovány změny, které nebyly předmětem přezkumu podle čl. ATM/ANS.AR.C.040 (Přezkum oznámené změny funkčního systému), prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373. Předmětem auditu je také seznam rutinních změn dokumentovaný u poskytovatele služeb dle čl. 3.3.1 g) hlavy 1 této směrnice.

V případě účelnosti nebo vhodnosti jsou plánovány audity ÚCL také na změny funkčního systému, které byly předmětem přezkumu argumentů. Žadoucí je zejména dohled nad plněním dalších podmínek provozní bezpečnosti souvisejících se zaváděním změn funkčních systémů, které byly stanoveny ÚCL ve výrokové části rozhodnutí a dohled nad monitorováním zavedené změny.

9.2. Plánování a příprava auditů realizovaných změn FS

Plánování, příprava a vlastní provedení auditů ÚCL jsou realizovány dle Směrnice SP „Postup inspektora SP při provádění auditů u poskytovatelů LNS“, ÚCL/S-SP-010-x/2019, kterou se pracovníci odboru navigačních služeb SP/ÚCL při provádění auditů u poskytovatelů služeb řídí.

V rámci přípravy auditu je vedoucím týmu auditorů, resp. určenými auditory, využívána evidence oznámených změn, popř. dokumentace z provedených přezkumů argumentů změn či evidence dalších podmínek provozní bezpečnosti souvisejících se zaváděním změn funkčních systémů, které byly stanoveny ÚCL ve výrokové části rozhodnutí.

Poznámka:

Vzhledem ke skutečnosti, že poskytovatelé služeb jsou odpovědni za ověření (verifikaci) celkového ATM/ANS systému i všech jeho částí, doporučuje se kombinovat rozsah auditu za účelem ověření postupu poskytovatele služeb při zavádění změn funkčních systémů s ověřením stavu implementace postupu poskytovatele služeb pro ověřování ATM/CNS systémů z hlediska jejich shody s požadavky interoperability nebo s posuzováním provozní způsobilosti LPZ.

9.3. Mimořádné audity realizace změn funkčních systémů

Mimořádné audity provozní bezpečnosti jsou organizovány, pokud je indikována možnost vzniku nebezpečí, které není poskytovatelem služeb patřičně řízeno anebo v případě, že je nutné mimořádně prověřit plnění stanovených regulatorních požadavků poskytovatelem služeb. O mimořádném auditu rozhoduje ředitel odboru navigačních služeb.

9.4. Výstupy z auditů realizovaných změn FS

Výstupy z auditů jsou definovány směrnicí ÚCL, uvedenou v čl. 9.2. V případě, že je prováděn audit, jehož předmětem je kontrola implementace změny funkčního systému, u které byl hodnotitelem proveden přezkum argumentu, je vhodné a účelné, aby se tohoto auditu zúčastnil i hodnotitel. V případě nemožnosti této účasti, doporučuje se, aby se hodnotitel seznámil se závěry provedeného auditu.

Výstupy z regulatorních auditů provozní bezpečnosti jsou archivovány dle čl. 10 Hlavy 1 této směrnice.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

10. Požadavky na vedení a archivaci dokumentace ÚCL

10.1. Obecně

ÚCL vede registr (databázi) změn funkčních systému, které byly oznámeny poskytovateli služeb. Do registru se zaznamenávají také všechny změny či dodatečná oznámení nebo informace, jak je popsáno dále. Databáze je vedena v elektronické formě za využití vhodných nástrojů a služební výpočetní techniky.

Zásady vedení spisové dokumentace související s přezkumem změn funkčních systémů, včetně její archivace, jsou popsány ve Směrnici SP „Vedení a ukládání záznamů při dohledu nad poskytovateli služeb ATM/ANS“, ÚCL/S-SP-015-x/2019. Správcem archivu této dokumentace je vždy vedoucí toho oddělení, ze kterého pochází hodnotitel, resp. vedoucí hodnotitel. Vedoucí dotčeného oddělení odpovídá za dodržování stanovených pravidel archivace, za přidělení čísla spisu hodnotiteli (vedoucímu hodnotiteli) a za zajištění řádné archivace spisu po jeho převzetí od hodnotitele.

10.2. Rozsah vedené dokumentace

10.2.1. Notifikace

Vedoucí oddělení interoperability (OI) je odpovědný za vedení následující dokumentace v rámci dohledu nad změnami funkčních systémů:

- a) Elektronická evidence oznámených změn ve formě tabulky dle čl. 3.2.3 Hlavy 1 této směrnice, rozšířené o následující pole:
 - přidělení změny hodnotiteli (uvádí se jméno a příjmení hodnotitele, v případě že se přezkum argumentu změny neprovádí, do pole se uvede „NEHODNOCENO“),
 - termín a číslo jednací provedeného Rozhodnutí nebo Usnesení ÚCL,
 - termín provedení auditu dotčené změny (zpravidla se uvádí u změn, které nepodléhaly schválení argumentu, resp. přezkumu ÚCL).
- b) Stanoviska ÚCL k předloženým notifikacím poskytovatelů služeb (oznámení o rozhodnutí o přezkumu argumentu změny, žádosti o doplnění dokumentace apod.), v případech, kdy jsou vydávána.
- c) Záznamy z koordinačních schůzek s organizacemi předkládajícími notifikace, pokud byly realizovány.

Data jsou uložena v dedikovaném adresáři úložného prostoru odboru navigačních služeb na serverech ÚCL.

10.2.2. Přezkum argumentu změny FS

Určený hodnotitel odboru navigačních služeb ÚCL zakládá spis, ve kterém vede:

- a) Žádost poskytovatele služeb o provedení přezkumu argumentu změny a jeho schválení.
- b) Referenční dokumenty, resp. soubor předkládané dokumentace dle čl. 6.2.3 Hlavy 1 této směrnice, včetně studie bezpečnosti.
- c) Plán přezkumu argumentu změny (dle čl. 7.1.2 Hlavy 1 této směrnice), pokud je vypracován, včetně záznamů z provedené koordinace s poskytovatelem služeb (žadatelem), jeli to vhodné.
- d) Jakékoliv připomínky hodnotitele a všechny relevantní dokumenty pro rozhodnutí o tom, zda lze argument změny schválit či nikoliv (např. výstupy z expertní podpory, popř. výstupy konzultací prováděných v rámci přezkumu argumentu změny, pokud jsou závazné, popř. detaily z přezkoumání studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti) apod.).
- e) Závěrečnou zprávu z přezkumu argumentu změny, včetně vyplněného Checklistu.
- f) Kopii Rozhodnutí nebo Usnesení ÚCL ve věci žádosti.

Minimálně výstupní dokument (Rozhodnutí ÚCL / Usnesení ÚCL) v elektronické verzi je uložen v dedikovaném adresáři úložného prostoru odboru navigačních služeb na serverech ÚCL. Za uložení elektronického dokumentu odpovídá hodnotitel, provedení kontroluje příslušný vedoucí oddělení.

Vedoucí OI (nebo jím pověřený státní zaměstnanec) je odpovědný za vedení elektronické evidence dalších podmínek provozní bezpečnosti souvisejících se zaváděním změn funkčních systémů, které byly stanoveny ÚCL ve výrokové části Rozhodnutí o schválení změny (viz 8.1 b).

10.2.3. Závěrečná zpráva

Návrh rozsahu Závěrečné zprávy:

- a) Předmět zprávy
 - Stručný popis změny.
 - Podmínky, termíny a stanovení LPA.
 - Účel a cíl, popř. souvislosti změny.
- b) Odůvodnění navrhovaného rozhodnutí
 - Shrnutí přezkumu argumentu změny (studie bezpečnosti / studie na podporu bezpečnosti).
 - Krátké odůvodnění schválení / zamítnutí argumentu změny.
- c) Závěry zprávy
 - Navrhovaná rozhodnutí (stanovisko hodnotitele).
 - Navrhovaná forma rozhodnutí (viz čl. 8.2 Hlavy 1 této směrnice).
 - Jakékoliv výhrady, omezení nebo podmínky.
- d) Přílohy
 - Příloha 1: Osoby zapojené do přezkoumání studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti).

- Příloha 2: Kontrolní listy (Checklist).
- Příloha 3: Seznam dokumentace spisu.

10.3. Výstupy z auditů realizovaných změn FS

Výstupy z auditů jsou evidovány v souladu se Směrnicemi SP „Postup inspektora SP při provádění auditů u poskytovatelů služeb a organizací pro výcvik“, ÚCL/S-SP-010-x/2019 a „Vedení a ukládání záznamů při dohledu nad poskytovateli služeb ATM/ANS“, ÚCL/S-SP-015-x/2019. Odpovědnost za vedení a archivaci výstupní dokumentace má vedoucí týmu auditorů. Spis se v tomto případě zakládá do registru ODO.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

11. Výjimky a odchylky využívané poskytovateli služeb

11.1. Zvláštní případy

Organizace jsou povinny zapracovat do svých vnitřních postupů možnost využití následujících výjimek, v případě, že je budou chtít použít.

- a) Ačkoliv jsou přednostně uplatňovány lhůty a postupy formálního podávání žádostí a požadované dokumentace poskytovateli služeb dle čl. 6.3 Hlavy 1 této směrnice a ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, s cílem objektivního a dostatečného seznámení ÚCL jako subjektu provádějícího přezkum dotčené změny v podobě finálních dokumentů, včetně výsledků hodnocení bezpečnosti nebo hodnocení podpory bezpečnosti, lze v dohodnutých případech povolit výjimku z formální validace předkládaných dokumentů. Tyto dokumenty však musí být již při prvotním předložení opatřeny identifikačním znakem. Jejich validace odpovědnými osobami může být provedena až v průběhu procesu přezkumu argumentů změny. V případě změny původně předložené studie bezpečnosti nebo studie na podporu bezpečnosti či potřeby doplnění i jiných důkazních dokumentů, lze s ohledem na správní řád tyto dokumenty doplnit oficiálním dodatečným podáním. V takovém případě však může být, s ohledem na správní řád, lhůta k vyřízení žádosti, resp. k přezkumu argumentů změny a jejich schválení prodloužena. Nejpozdějším termínem validace všech předložených dokumentů je **5 pracovních dnů před požadovaným termínem** schválení změny, pokud nebylo na pracovním jednání odpovědného pracovníka ÚCL za přezkum a zástupce žadatele dohodnuto jinak.
- b) U změn funkčních systémů, které byly již poskytovatelem služeb oznámeny a ÚCL neoznámil dle čl. 3.3.2 b), že budou předmětem přezkumu argumentů a jejich schválení ze strany ÚCL ani dle čl. 3.3.2 c) Hlavy 1 této směrnice toto rozhodnutí neodložil, lze následně formou nového oznámení změnit termín zavedení změny, včetně zkrácení doby implementace změny podle aktuálních potřeb organizace.

11.2. Odchylky

- a) Nejsou-li schválené postupy poskytovatele služeb (viz čl. 2.1 Hlavy 1 této směrnice) vhodné pro konkrétní změnu funkčního systému, poskytovatel služeb požádá ÚCL o výjimku, aby se mohl od schválených postupů odchýlit. Žádost o výjimku předkládá poskytovatel na podatelnu ÚCL **nejméně 30 dnů před požadovaným termínem jejího schválení**.
- b) V žádosti poskytovatel uvede podrobnosti o odchylce a zdůvodní její použití. Z žádosti musí být patrné, kterých ustanovení schválených postupů se odchylka bude týkat, jaký je požadovaný a obsah odchylky, resp. nový postup pro řízení konkrétní změny funkčního systému, vymezení použitelnosti odchylky (např. jedenkrát na jednom stanovišti, složce apod.), práva a odpovědnosti za rozhodnutí o jejím použití v rámci organizace poskytovatele, stejně jako odpovědnosti za zavedení změny funkčního systému tímto postupem (pokud se mění), postupy dokumentování (pokud se mění), včetně způsobu zajištění důkazní dokumentace a informací.

- c) ÚCL schvaluje odchylku cestou správního řízení na základě formálně podané žádosti ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a současně v souladu s čl. ATM/ANS.AR.C.030 (Schválení postupů řízení změn funkčních systémů) prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373.
- d) Poskytovatel služeb odchylku nepoužije, dokud není schválena ÚCL.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

HLAVA 2 ZMĚNY OBECNÉ

(ZMĚNY V POSKYTOVÁNÍ SLUŽBY, SYSTÉMU ŘÍZENÍ A/NEBO SYSTÉMU ŘÍZENÍ BEZPEČNOSTI POSKYTOVATELE SLUŽEB, KTERÉ NEMAJÍ VLIV NA FUNKČNÍ SYSTÉM)

1. Cíle a určení hlavy 2 směrnice

1.1. Tato část směrnice upřesňuje

- požadované postupy oznamování plánovaných obecných změn u poskytovatelů služeb na ÚCL,
- základní zásady a požadavky pro řízení, posuzování a pro zmírňování dopadu obecných změn na poskytovatele služeb,
- postupy pro přezkum navrhovaných změn inspektory ÚCL a související schvalovací proces,
- požadavky na evidenci změn u poskytovatelů služeb,
- odpovědnosti a povinnosti zaměstnanců ÚCL v rámci procesu dohledu nad řízením změn jiných než změn FS.

1.2. Tato část směrnice definuje

- formu a obsah povinné notifikace o zavádění plánovaných změn,
- požadavky na formu, rozsah a obsah předkládané dokladové dokumentace poskytovatelů služeb pro přezkum zaváděných změn, které jsou oznamovány poskytovateli služeb,
- činnosti ÚCL v rámci procesu dohledu nad provozní bezpečností změn.

2. Řízení změn (ATM/ANS.AR.C.025 b) c))

2.1. Notifikace změn poskytovateli služeb

Poskytovatelé služeb oznamují změnu v poskytování služby, systému řízení a/nebo systému řízení bezpečnosti poskytovatele služeb, která nemá vliv na funkční systém (ATM/ANS.OR.A.040 písm. a) podbod 2), ať vyžaduje před provedením předchozí schválení ÚCL či nikoliv, **nejméně 30 dnů před jejich provedením** na emailovou adresu podatelna ÚCL podatelna@caa.cz ve formátu tabulky stanovené v čl. 3.3 Hlavy 2 této směrnice.

S ohledem na skutečnost, že tato oznámení nejsou podanými žádostmi ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb. (Správní řád), není požadováno jejich dodatečné písemné potvrzení či

potvrzení v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Poskytovatelé služeb oznámí ÚCL emailovou adresu, ze které budou oznámení změn na úřad zasílána.

Poskytovatelé služeb obdrží obratem automatické potvrzení podatelny ÚCL o zaslaném oznámení.

2.2. Schvalování změn poskytovateli služeb (ATM/ANS.AR.C.025 b))

Žádost o schválení změny v poskytování služby, systému řízení a/nebo systému řízení bezpečnosti poskytovatele služeb, která nemá vliv na funkční systém (včetně všech relevantních dokumentů, které slouží jako průkaz shody), překládají poskytovatelé formálním podáním na podatelnu ÚCL **nejméně 30 dnů před plánovaným implementačním termínem** (datovou schránkou, písemně nebo osobně).

V tomto případě lze sloučit úkony stanovené v čl. 2.1 a 2.2 Hlavy 2 této směrnice a oznámit změnu a současně podat žádost o schválení formálním podáním na podatelnu úřadu ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb. (Správní řád).

ÚCL zahájí správní řízení za účelem schválení takové změny, pokud není oznámena a řízena v souladu s postupem, který schválil ÚCL. Z žádosti musí být zřejmé, jak takovou změnu poskytovatel služeb řídí, jak ji analyzuje a určuje její relevanci vůči provozní bezpečnosti.

2.3. Postup umožňující provést změny bez schválení (ATM/ANS.AR.C.025 c))

Aby poskytovatel služeb mohl provést změny v jeho systému řízení a/nebo systému řízení bezpečnosti, podle toho, co je nutné, bez předchozího schválení, musí ÚCL navrhnout postup, ve kterém změny nemají vliv na rozsah poskytování služeb (tj. všechny požadavky jsou i nadále plněny), nemá vliv v rámci změny systému řízení na poskytování služeb (všechny funkce, pravomoci a povinnosti jsou plněny v plném rozsahu beze změn) a systém řízení bezpečnosti dosahuje stejné úrovně jako před ohlášením změny.

Součástí takového postupu, schváleného ÚCL, může být i proces reakce poskytovatele služeb na neplánovanou změnu, která může nastat s potřebou pro naléhavé akce, které by za normálních okolností vyžadovaly předchozí souhlas příslušného orgánu. To je případ, kdy poskytovatel služeb okamžitě reaguje na bezpečnostní problém, nebo v okamžiku vzniku nouzové situace, ve které musí poskytovatel služeb přijmout okamžité kroky k zajištění bezpečnosti služeb. Schválení takto implementované změny je nutné vyžádat dodatečně.

V takovém výjimečném případě poskytovatel služeb může zavést změnu bez předchozího souhlasu, ale změnu neprodleně (nejpozději následující pracovní den) ohlásí formálně na ÚCL a vyžádá si dodatečné schválení. ÚCL si vyhrazuje právo takovou změnu zamítnout, případně vydat dodatečné podmínky k implementaci takové změny s ohledem na vzniklou situaci. V těchto případech musí poskytovatel služeb vypracovat nový návrh na změnu a tuto předložit ke schválení na ÚCL.

Pokud ÚCL takový postup schválí, tyto změny budou poskytovatelem služeb oznamovány dle čl. 2.1 výše.

Poskytovatel služeb v oznamovací tabulce (čl. 3.3, Hlavy 2) uvádí, jak vyhodnotil, zda změna podléhá schválení či nikoliv.

3. Postupy řízení změny u poskytovatele služeb

3.1. Postupy a záznamy

Poskytovatelé služeb používají postupy řízení změn v souladu s článkem ATM/ANS.OR.B.005 písm. a) odst. (4) a čl. ATM/ANS.OR.A.040 prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373, včetně dotčených AMC.

Poskytovatelé služeb vedou jako součást postupů řízení změn evidenci záznamů o všech provedených změnách v poskytování služby, ve svém systému řízení a/nebo ve svém systému řízení bezpečnosti, které nemají vliv na funkční systém. Tato evidence obsahuje:

- (1) stav provádění změny (tj. plánovaná, v revizi, v realizaci, implementovaná nebo zrušena);
- (2) oznámení;
- (3) odkaz na umístění skutečného záznamu, včetně odkazu na všechny předané informace ÚCL.

Kromě toho, pokud se jedná o změny schvalované ÚCL, měl by rovněž obsahovat:

- (1) rozhodnutí o schválení od ÚCL; a
- (2) odkaz na záznamy schválení změny ÚCL.

3.2. Identifikátor změny

X / YYYY / ANSP / O

X – pořadové číslo změny oznamované konkrétním ANSP v kalendářním roce,

YYYY – kalendářní rok,

ANSP – identifikátor poskytovatele služeb (např. RLP ČR, s. p., LV a.s., AI, a.s., apod.)

O - obecná změna

Identifikátor se uvádí při oznámení změny ve sloupci „ID změny“ (viz čl. 3.3 Hlavy 2 této směrnice) a při každém oznámení na ÚCL, týkajícího se oznámené změny.

3.3. Forma oznámení

Oznámení je předkládáno formou vyplněné tabulky, dle níže uvedeného formátu.

ÚCL pro civilní letectví K letišti 1149/23 160 08 Praha 6	ODBOR NAVIGAČNÍCH SLUŽEB		E-mailová adresa: podatelna@caa.cz
	SEKCE PROVOZNÍ		Telefonní číslo: +420225421111
OZNÁMENÍ ZMĚN (mimo změn funkčního systému)			
dle PNK (EU) 2017/373			
Název poskytovatele letových navigačních služeb (např. Řízení letového provozu ČR s.p.)			
Adresa:	IČO:	Osoba, která oznámení předkládá a která je oprávněna poskytovatelem služeb toto činit:	Datum zaslání oznámení:*
ID změny	X / YYYY / ANSP / O		
Verze oznamované změny			
Název změny (definuje oznamovatel)			
Stručný popis změny			
Předpokládané dopady změny na služby PS			
Termín plánovaného zavedení (dd.mm.rrrr)			
Kontaktní pracovník (email, tel. spojení)			
Změna schvalovaná (A/N)			
Doplňující informace PS (volitelné)			

* Datum zaslání oznámení je datum, kterým byla příslušná verze oznámení notifikována ÚCL.
(Např. : Verze 1.0 oznamované změny notifikována dne 2. 1. 2020 a verze 2.0 oznamované změny notifikována na ÚCL dne 4. 4. 2020).

Jeli to vhodné, je možné některé informace týkající se stručného popisu konkrétní změny uvést v samostatné příloze, předkládané společně s oznámením.

Předpokládané dopady změny na služby např. jaká se předpokládají dočasná omezení, dopady na výcvik, strukturu atd.

4. Postupy dohledu ÚCL nad řízením změn

Za dohled nad změnami dle čl. ATM/ANS.AR.C.025 (b) prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373 odpovídá vedoucí oddělení dohledu (ODO).

4.1. Přijatá Oznámení

ÚCL vede registr (databázi) změn dle čl. ATM/ANS.AR.C.025 (b), které byly oznámeny poskytovateli služeb. Do registru se zaznamenávají také všechny změny oznámení nebo dodatečná oznámení či dodatečně obdržené informace. Určený inspektor oznámení o takových změnách přijme a založí do seznamu změn na portálu intranetu ÚCL/ONS, který je veden odděleně od seznamu změn FS. Databáze je vedena v elektronické formě za využití vhodných nástrojů a služební výpočetní techniky. Za vedení databáze je odpovědný vedoucí ODO.

Potvrzení ÚCL o zaslaném oznámení je odesíláno poskytovatelům služeb (oznamovatel) automaticky podatelnu ÚCL po obdržení oznámení o navrhované změně (AMC1 ATM/ANS.AR.C.025 (b) – bod (a)(1))¹⁹.

V případě, že oznámená změna podléhá schválení ÚCL vedoucí ODO přiřazuje hodnotitele pro přezkum této změny.

4.2. Změny, které vyžadují předchozí schválení

Postupy ÚCL po obdržení žádosti o schválení změny, která vyžaduje předchozí schválení (AMC1 ATM/ANS.AR.C.025 (b))

- a) určený inspektor (resp. hodnotitel) po obdržení žádosti o schválení navrhované změny:
 - (1) přezkoumá do 30 pracovních dnů od přijetí formální žádosti a veškerých podpůrných důkazů na podatelnu ÚCL navrhovanou změnu ve vztahu k certifikátu poskytovatele služby nebo připojených podmínek nebo jeho systému řízení a plnění příslušných požadavků Part-ATM/ANS.OR, jakož i veškeré další použitelné požadavky;
 - (2) v případě, že oznámení není úplné, anebo v případě, že ÚCL požaduje doplnění dodatečných informací, určený inspektor ÚCL vyžádá doplnění informací nejpozději do 10 pracovních dnů od obdržení žádosti; Limit 30 pracovních dnů se následně odvíjí od doby získání požadovaných informací.
 - (3) vyhodnotí opatření navržená poskytovatelem služeb k průkazu shody; a
 - (4) neprodleně informuje poskytovatele služeb o jeho schválení/zamítnutí formou Rozhodnutí ÚCL ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb. (Správní řád).
- b) Dokumentace v rámci správního řízení musí obsahovat informace o tom, kdy ÚCL obdržel žádost o schválení změny a kdy byla schválena.
- c) ÚCL (hodnotitel) ve stanovené lhůtě ověří shodu poskytovatele služeb, a v závislosti na změně, zhodnotí nutnost stanovení jakékoliv podmínky pro provoz během změny.
- d) U změn, které vyžadují předchozí schválení, může ÚCL provést audit u poskytovatele služeb s cílem ověřit, zda poskytovatel služby dodržuje platné předpisy a požadavky.
- e) V rámci Rozhodnutí ÚCL je rovněž poskytovatel služby informován o právu na odvolání ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb. (Správní řád).
- f) Na základě kladného výsledku přezkumu obdržené žádosti na změnu jména poskytovatele služeb a příslušných částí dokumentace poskytovatele služby, podle

¹⁹ Pro uplatnění tohoto postupu je požadováno, aby ho i poskytovatel služeb měl uveden ve svých interních postupech.

požadavků části ATM/ANS.OR prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373, ÚCL pře-vydá osvědčení poskytovatele služeb (AMC2 ATM/ANS.AR.C.025 (b)).

Zásady vedení spisové dokumentace související s přezkumem změn, včetně její archivace, jsou popsány ve Směrnici SP „Vedení a ukládání záznamů při dohledu nad poskytovateli služeb ATM/ANS“, ÚCL/S-SP-015-x/2019. Správcem archivu této dokumentace je vedoucí ODO. Vedoucí ODO odpovídá za dodržování stanovených pravidel archivace, za přidělení čísla spisu hodnotiteli a za zajištění řádné archivace spisu po jeho převzetí od hodnotitele.

4.3. Další požadavky na ÚCL v rámci řízení ke změně, která vyžaduje předchozí souhlas

- (1) před schválením změny ověří, zda poskytovatel služeb splňuje příslušné požadavky;
- (2) pokud poskytovatel služeb provede změny, které vyžadují předchozí schválení, aniž od příslušného úřadu obdržel schválení uvedené v bodě 1, přijme ÚCL okamžitá příslušná opatření, aniž by tím byla dotčena jakákoli další vynucovací opatření.

ÚCL může standardním postupem ve správním řízení pozastavit, omezit nebo zrušit osvědčení poskytovatele služeb, jako následek neřízených změn.

V případě postupu dle čl. 4.3 odstavce (2) Hlavy 2 této směrnice je uvedená skutečnost projednána na úrovni vedoucích oddělení a ředitele odboru, a přijatá opatření jsou realizována v souladu s ustanovením §46 (zahájení řízení z moci úřední) zákona č. 500/2004 Sb. (správní řád).

4.4. Změny, které nevyžadují předchozí schválení

Po obdržení oznámení o plánované změně, která nevyžaduje předchozí schválení (AMC1 ATM / ANS.AR.C.025 (c)) a dále viz čl. 2.3 výše), vedoucí ODO (nebo jím určený inspektor):

- (1) zkontroluje, zda změna nepodléhá požadavku na schválení, a pokud ne,
- (2) zavede informace do evidence (písemné potvrzení o přijetí oznámení bylo odesláno automaticky podatelnou ÚCL),
- (3) pokud inspektor zjistí, že změna podléhá schválení (i přesto, že byla označena jako změna nepodléhající schválení), neprodleně, nejpozději do 10 dnů, tuto skutečnost oznámí poskytovateli služeb a dále postupuje v souladu s postupem pro „Změny, které vyžadují předchozí schválení“.

Také u změn, které nevyžadují předchozí schválení, může ÚCL ověřit v rámci auditu u poskytovatele služeb, zda poskytovatel služby dodržuje platné předpisy a požadavky.

4.5. Průběžný dohled nad změnami, které nevyžadují předchozí schválení

V rámci procesu průběžného dohledu ÚCL posoudí informace uvedené v oznámení a ověří, zda přijatá opatření v rámci implementace změny poskytovatelem služeb dodržují schválené postupy a platné požadavky. Pokud některý z těchto požadavků není splněn, ÚCL:

- (1) oznámí poskytovateli služeb, že daný požadavek nesplňuje, a požádá jej o provedení dalších změn;
- (2) v případě nálezů úrovně 1 a úrovně 2 postupuje v souladu s bodem ATM/ANS.AR.C.050.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

HLAVA 3

ZMĚNY V ORGANIZACI PRO VÝCVIK ATCO - TO

1. Cíle a určení hlavy 3 směrnice

1.1. Tato část směrnice upřesňuje

- požadované postupy oznamování změn v organizaci pro výcvik, které mají vliv na osvědčení nebo podmínky schválení organizace pro výcvik nebo kterýkoli důležitý prvek systémů řízení organizace pro výcvik na ÚCL,
- základní zásady pro rozhodování ÚCL pro schválení postupu pro provádění změn v organizaci pro výcvik bez předchozího souhlasu ÚCL.

1.2. Tato část směrnice definuje

- formu a obsah žádosti o schválení změn v organizaci pro výcvik,
- činnosti ÚCL v rámci procesu dohledu nad organizací pro výcvik.

2. Řízení změn

2.1. Postupy TO a ÚCL

Postupy TO i ÚCL ve vztahu k řízení, oznamování, zmírňování dopadu změn v TO, stejně jako postupy dohledu ÚCL ve smyslu přezkumu a schvalování postupů TO musí být v souladu s následujícími články nařízení Komise (EU) 2015/340 a souvisejícími způsoby průkazu (AMC), popř. se schválenými alternativními způsoby průkazu (AltMoC)

- Příloha II, Hlava E, čl. ATCO.AR.E.001 c)
- Příloha II, Hlava E, čl. ATCO.AR.E.010
- Příloha III, Hlava B, čl. ATCO.OR.B.015

2.2. Postupy pro řízení zavádění změn

Povinnosti TO v rámci řízení zavádění změn (ATCO.OR.B.015 Změny v organizaci pro výcvik, nařízení Komise 2015/340), které získaly osvědčení ÚCL k poskytování jednoho nebo více druhů výcviku, zahrnují:

- vyžadovat od ÚCL souhlas se změnami v TO mající vliv na osvědčení nebo podmínky schválení TO nebo kterýkoli důležitý prvek systému řízení TO,
- dohodnout s ÚCL, které další změny vyžadují předchozí souhlas,

- mít ze strany ÚCL schválený postup pro řízení a oznamování změn, které předchází souhlas nevyžadují,
- oznamovat ÚCL všechny změny personálu uvedeného v příloze III (Část ATCO.OR), které mohou ovlivnit osvědčení nebo schválení výcviku, které je k němu připojeno (AMC1 ATCO.AR.E.010 a), AMC1 ATCO.OR.B.015), a
- oznamovat ÚCL každou změnu systému řízení - změna dokumentace, včetně změn, které nevyžadují předchozí schválení ze strany ÚCL (AMC1 ATCO.AR.E.010 c), AMC1 ATCO.OR.B.015).

Žádosti o schválení změn a postupů podávají TO formálně na podatelnu ÚCL ve smyslu odst. (4) §37 zákona č. 500/2004 Sb. (správní řád). Žádost se podává spolu s přesným popisem změny, vyhodnocením jejího vlivu na osvědčení nebo podmínky schválení, nebo spolu s postupem, který je předmětem rozhodnutí o schválení. Pokud jsou změny nebo postupy TO k řízení a oznamování změn součástí rozsáhlejší dokumentace nebo více dokumentů, je požadováno tyto změny nebo postupy přesně specifikovat a vymezit.

Schválení ÚCL podléhají také změny již schválených postupů k řízení a oznamování. Žádosti o jejich schválení jsou předkládány stejným způsobem jako žádosti o schválení nového postupu.

K provádění změny přikročí TO teprve po obdržení formálního souhlasu ÚCL.

Pokud ÚCL nerozhodne, že změnu nelze provést, schválí podmínky, za jakých TO smí po dobu provádění změny provozovat svou činnost. Během těchto změn bude TO svou činnost provozovat v souladu s platnými podmínkami, které jí ÚCL stanovil.

Změna, která byla implementována v důsledku nepředvídatelných okolností (např. k zajištění bezpečnosti letového provozu), a která nebyla v souladu s postupy schválena před jejím zavedením, musí být neprodleně²⁰ oznámena ÚCL a musí být TO vyžádán dodatečný souhlas s takovou změnou.

Pokud TO provádí změny vyžadující předchozí souhlas ÚCL a tento souhlas nezískala, přijme ÚCL okamžitá a přiměřená opatření, aniž jsou tím dotčena jakákoli další donucovací opatření stanovená v části ATCO.AR.E.015.

2.3. Notifikace změn TO (dle ATCO.OR.B.015(e), AMC1 ATCO.OR.B.015)

TO oznamují změny v TO, které mají vliv na osvědčení nebo podmínky schválení TO nebo kterýkoli důležitý prvek systémů řízení TO, ať vyžaduje před provedením předchozí schválení ÚCL či nikoliv, **nejméně 30 dnů před jejich provedením** na emailovou adresu podatelny ÚCL podatelna@caa.cz ve volném formátu s uvedením následujících bodů:

- stručný popis a rozsah změny TO, včetně předpokládaných dopadů,
- plánovaný termín zavedení změny TO,
- popř. úprava již oznámené změny TO s uvedením, v čem byla provedena změna původní notifikace (např. změna termínu provedení)
- kontaktní osoba.

²⁰ Nejpozději následující pracovní den.

S ohledem na skutečnost, že tato oznámení nejsou podanými žádostmi ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb. (Správní řád), není požadováno jejich dodatečné písemné potvrzení či potvrzení v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem.

TO obdrží obratem automatické potvrzení podatelny ÚCL o zaslaném oznámení.

2.4. Postup pro změny bez předchozího souhlasu

Aby dotyčná TO mohla provádět změny bez předchozího souhlasu ÚCL v souladu s částmi ATCO.OR.B.015 a ATCO.AR.E.010 písm. c), schválí ÚCL po přezkumu postup navržený dotyčnou TO, ve kterém je vymezen rozsah těchto změn a popsán způsob jejich řízení a oznamování.

Pokud inspektor ÚCL zjistí, že oznámená změna podléhá schválení (i přesto, že byla označena jako změna nepodléhající schválení), neprodleně, nejpozději do 10 dnů, tuto skutečnost oznámí TO a dále se postupuje v souladu s postupem pro „Změny, které vyžadují předchozí schválení“.

3. Vyžadování souhlasu se změnou

3.1. Stanovení požadavků ke schválení změny v TO

TO je povinna vyžádat předchozí souhlas se změnou, která má vliv na osvědčení nebo podmínky schválení TO nebo kterýkoli důležitý prvek systémů řízení TO. Za takovou to změnu se považuje:

- změna názvu organizace pro výcvik;
- změna právní subjektivity;
- změna místa činnosti, včetně rozšíření míst, kde je výcvik poskytován;
- změna druhu poskytovaného výcviku;
- změna odpovědného vedoucího, vedoucího TO nebo změna osob určených pro komunikaci s ÚCL;
- změna postupu pro řízení změn, jež nevyžadují souhlas ÚCL a změna postupu jejich oznamování na ÚCL;
- změna v procesu systému řízení;
- změna výcvikových zařízení – např. simulátory.

K těmto změnám se zařazují další změny TO, na kterých se TO s ÚCL dohodla, že vyžadují předchozí souhlas.

TO je povinna oznámit ÚCL ukončení činnosti.

3.2. Rozsah předkládaných dokumentů při podání žádosti

Požadavkem na předkládání dokumentů při podání žádosti o schválení změny TO nejsou dotčeny požadavky jiných závazných postupů (směrnic) ÚCL pro předkládání dokladové dokumentace. V případě předložení požadované dokumentace v rámci plnění jiného závazného postupu ÚCL lze předložení dotčené dokumentace nahradit odkazem na již dříve nebo současně předloženou dokumentaci za předpokladu, že rozsah a aktuální stav předkládané dokumentace odpovídá požadavku této směrnice a pokud nebylo ÚCL stanoveno jinak.

a) Kontrola dokumentace

Kontrola dokumentace je nedílnou součástí procesů v rámci dozoru nad změnami v TO. Dokumentace, předkládaná žadatelem v rámci správního řízení, resp. jako součást formálního podání na ÚCL, musí být aktuální a postihovat činnosti, procesy a kontext, které jsou v přímém či nepřímém vztahu k předmětné změně.

V rámci přezkumu změny je požadováno předložení kompletní dokumentace ve finální podobě, aby bylo možno, před schválením změny, zjistit její dopad na poskytované služby a činnosti a vazeb se změnou související v celkovém kontextu. Členění dokumentace, její úrovně ani jednotná forma nejsou striktně předepsány. Pro bezproblémový průběh schválení změny ze strany ÚCL je však doporučováno zachovávat určitou strukturu dokumentace, viz níže.

Dokumentaci, která je vyžadována ze strany ÚCL, je možno zařadit do několika úrovní. Za dokumentaci, ve smyslu úplnosti, přesnosti a aktuálnosti vždy odpovídá TO.

b) Požadavky na rozsah dokumentace²¹

Žadatel je povinen předložit dokumentaci v tomto rozsahu:

1. Identifikace poskytovatele, včetně kontaktní osoby.
2. Identifikace změny.
3. Identifikace dotčené předpisové základny.
4. Identifikace dotčených postupů a směrnic poskytovatele.
5. Dokumentované posouzení plnění platných požadavků na TO.

3.3. Závazné termíny předkládání žádostí a postup ÚCL

3.3.1. Organizace pro výcvik jsou povinny

- a) postupovat v souladu čl. 2.2 Hlavy 3 této směrnice a provést formální podání na podatelnu ÚCL předložením žádosti o schválení změny, doplněné o povinně předkládané dokumenty ve finální verzi, a to s ohledem na

²¹ Rozsah může být na základě rozhodnutí ÚCL upraven dle charakteru změny.

termínové požadavky správního řádu, **nejpozději 30 dnů před plánovaným zavedením změny.**

- b) Formálním podáním žádosti na podatelnu ÚCL je žádost vyřizována z hlediska správního podle dotčených ustanovení zákona č. 500/2004 Sb. (Správní řád) v platném znění a příslušných postupů ÚCL. Proto je nutno do požadované doby schvalovacího procesu kalkulovat i dobu na podání odvolání, stanovenou tímto zákonem.

3.3.2. Postup ÚCL

ÚCL postupuje v případě žádosti o schválení změny takto:

- a) potvrdí přijetí žádosti o změnu (provedeno automaticky systémem ISDS);
- b) posoudí do 30 pracovních dnů navrhovanou změnu ve vztahu k certifikátu TO nebo připojených podmínek nebo jeho systému řízení a plnění příslušných požadavků Part-ATCO/OR, jakož i veškeré další použitelné požadavky po obdržení veškerých důkazů podporujících navrhovanou změnu;
- c) v případě, že oznámení není úplné, anebo v případě, že ÚCL požaduje doplnění dodatečných informací, ÚCL vyžádá doplnění informací nejpozději do 10 pracovních dnů od obdržení žádosti;
- d) vyhodnotí opatření navržená poskytovatelem služeb k průkazu shody, a
- e) změnu schválí či zamítne.

Další pravidla postupu ÚCL

- Dokumentace v rámci správního řízení obsahuje informace o tom, kdy ÚCL obdržel žádost o změnu a kdy byla schválena.
- ÚCL zváží na základě posouzení shody s požadavky nutnost předepsání jakékoliv podmínky pro provoz během změny.
- U změn, které vyžadují předchozí schválení, může ÚCL provést audit TO s cílem ověřit, zda TO dodržuje platné předpisy a požadavky.
- V rozhodnutí ÚCL rovněž informuje TO o právu na odvolání, jak vyplývá z platných vnitrostátních právních předpisů.

4. Evidence změn

4.1. Evidence změn u TO

TO jsou povinny vést evidenci všech plánovaných a realizovaných změn. Současně jsou povinny evidovat a uchovávat dokladovou dokumentaci po celou dobu životního cyklu změny s cílem sledování trendů a vlivu okolního prostředí na stanovenou úroveň zajištění bezpečnosti.

Všechny změny TO dle ATCO.OR.B.015 se notifikují ÚCL (schvalované i neschvalované). TO vede evidenci všech zaslaných notifikací na ÚCL.

4.2. Evidence změn TO u ÚCL

ÚCL vede registr (databázi) změn, které byly oznámeny TO. Do registru se zaznamenávají také všechny změny oznámení nebo dodatečná oznámení či dodatečně obdržené informace. Databáze je vedena v elektronické formě za využití vhodných nástrojů a služební výpočetní techniky.

Za evidenci všech oznámení a plánovaných změn TO je na ÚCL odpovědný vedoucí ODO. Ten je také odpovědný za přidělení schválení změny konkrétnímu inspektorovi ÚCL v rámci správního řízení.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Tato směrnice je v souladu se zněním dotčených článků prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373 a nařízení Komise (EU) 2015/340 závazným postupem ÚCL a současně konzultovaným postupem s poskytovateli služeb pod dohledem ÚCL a vstupuje v platnost dnem účinnosti, který je uveden na titulním listě směrnice a současně v části „Účinnost směrnice, změn a oprav“ na straně 4.

Poskytovatelé služeb a organizace pro výcvik řídicích letového provozu, které byly certifikovány (získaly osvědčení) od ÚCL nebo o certifikaci usilují anebo jejichž poskytování služeb je dozorováno ÚCL jsou povinny implementovat požadavky této směrnice do svých vnitropodnikových procesů a postupů a dnem účinnosti směrnice se jimi řídit.

V souladu s články ATM/ANS.AR.C.025, ATM/ANS.AR.C.025, ATM/ANS.OR.A.040 a ATM/ANS.OR.A.045 prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373 a v souladu s čl. ATCO.AR.E.001 c) a ATCO.AR.E.010 Přílohy II, Hlava E, a čl. ATCO.OR.B.015 Přílohy III, Hlava B, nařízení Komise (EU) č. 2015/340 jsou organizace, v případě, že se změny ustanovení provedené ve 3. vydání této směrnice dotknou jejich vnitřních postupů v takové míře, že je bude nutné upravit, povinny předložit své aktualizované vnitřní postupy pro řízení změn dle Hlavy 1 až Hlavy 3 této směrnice ke schválení na ÚCL.

Poskytovatelé služeb, kteří využívají v rámci managementu změn automatizované softwarové nástroje (aplikace), které není možné do termínu účinnosti verze 3 této směrnice upravit tak, aby byly ve shodě s novými požadavky této směrnice, dohodnou s ÚCL náhradní způsob notifikace nově požadovaných informací a dobu přechodného období, po které bude náhradní způsob uplatňován.

Tato směrnice nahrazuje dnem účinnosti směrnicí CAA/S-SP-009-1/2019 (2.vydání).

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 (neveřejná příloha – kontrolní seznam pro přezkum studie na podporu bezpečnosti)

Příloha č. 2 (neveřejná příloha – kontrolní seznam pro přezkum studie bezpečnosti)

Příloha č. 3 Schéma procesu dohledu ÚCL nad změnami FS

Příloha č. 4 Poradní materiál pro hodnotitele argumentů změn FS

Příloha č. 5 Oblasti zvýšeného zájmu a další doporučení pro hodnotitele změn FS

Příloha č. 6 Poradní materiál pro hodnotitele změny obecné

Příloha č. 7 Poradní materiál pro posouzení úrovně koordinace změn s příznakem CBC (CBO)

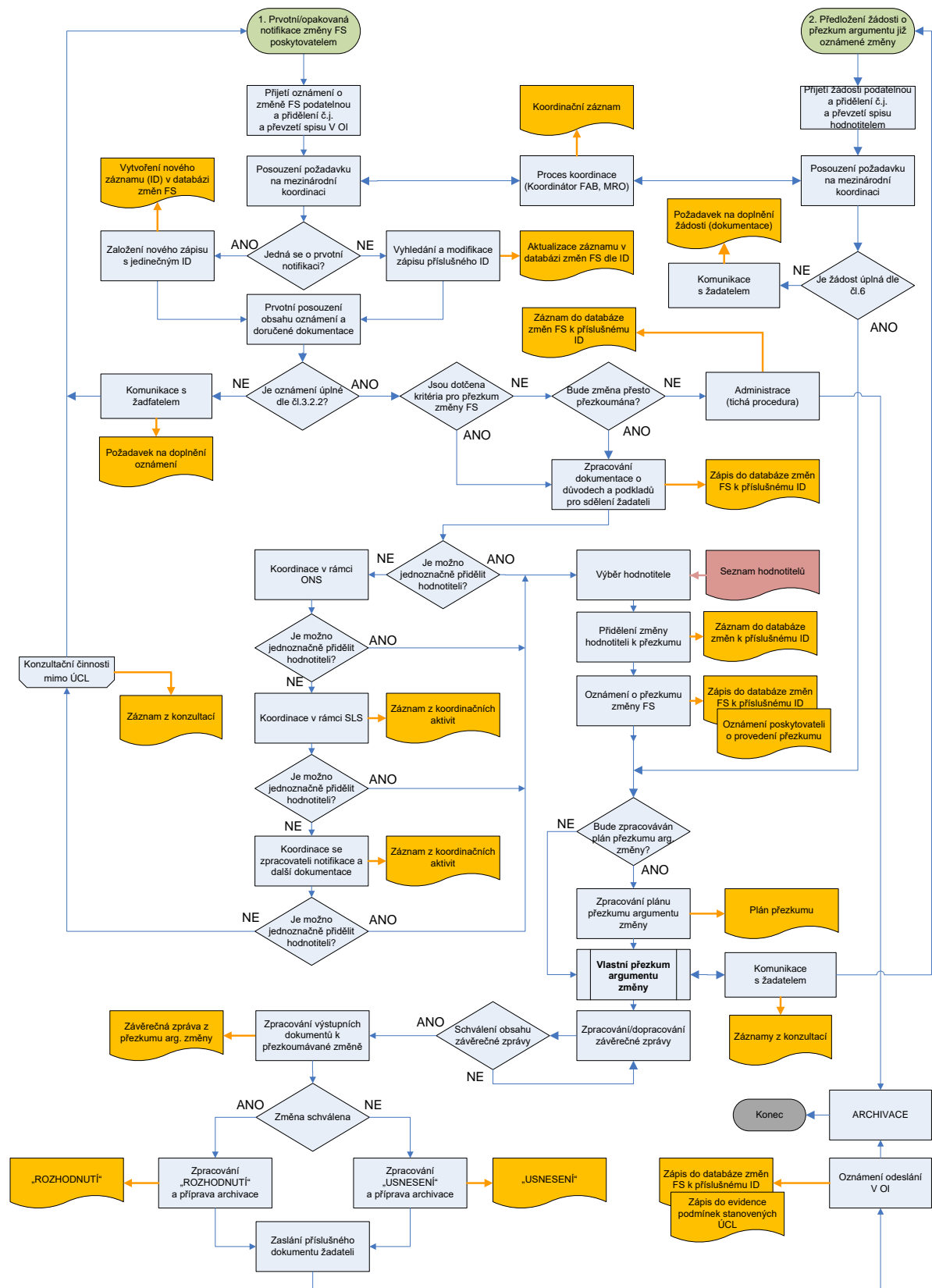
Poznámka:

Elektronicky publikováno bez příloh č. 1 a č. 2

(přílohy č. 1 a č. 2 jsou dostupné pro vnitřní potřebu ÚCL v datovém úložišti odboru navigačních služeb SP/ÚCL).

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

Příloha č. 3 - Schéma procesu dohledu ÚCL nad změnami FS

Příloha č. 4 - Poradní materiál pro hodnotitele argumentů změn FS

- 1) Popis rozsahu změny (GM4 ATM/ANS.OR.C.005(a)(1)) - provádí se posouzení dostatečnosti a přesnosti popisu rozsahu změny, s důrazem na jeho ohraničení, definici vazeb (interakcí), podmínek provozu či poskytování služby, daného kontextu, okolního prostředí a možného vlivu na ostatní systémy:
 - a) Popis změněných prvků by měl zahrnovat, pokud je to možné, povahu, funkčnost, umístění, výkonnost, úkoly údržby, školení a odpovědnost těchto prvků. Popis rozhraní a interakcí mezi zařízeními (systémy/složkami) a mezi lidmi a zařízeními by měl zahrnovat komunikační prostředky, např. jazyk, frazeologii, protokoly, formáty, pořadí a časování a prostředky přenosu. Kromě toho by měl popis a rozsah změny obsahovat popis kontextu, ve kterém působí.
 - b) Při posuzování rozsahu změny je potřebné posoudit, zda poskytovatel služeb zvážil dva hlavní aspekty:
 - i. Interakce v rámci změněného funkčního systému,
 - ii. interakce v rámci měnícího se funkčního systému, tj. Interakce v průběhu přechodu z aktuálního funkčního systému na změněný systém. Během těchto přechodů jsou komponenty nahrazovány / instalovány ve funkčním systému. Tyto instalační činnosti jsou interakce v rámci měnícího se funkčního systému a musí být zahrnuty do rozsahu změny.
 - c) Rozsah změny by měl být definován jako soubor změněných komponent a ovlivněných (dotčených) komponent. Aby bylo možné identifikovat dotčené součásti a změněné součásti, je třeba:
 - (1) vědět, které součásti budou změněny;
 - (2) vědět, které chování komponent (složek) by mohlo být ovlivněno změněnými komponentami, ačkoli se (samy) nezměnily; a
 - (3) detekovat nepřímo postižené složky identifikací:
 - i. nové interakce zavedené změněnými nebo přímo ovlivněnými složkami;
 - ii. interakce se změněnými nebo přímo ovlivněnými komponenty prostřednictvím kontextu.
 - d) Rozsah změny by měl být definován včetně nových interakcí zavedených změněnými nebo přímo ovlivněnými složkami a interakcí se změněnými nebo přímo ovlivněnými komponenty prostřednictvím kontextu. Je proto vhodné prověřit, zda byla poskytovatelem služeb posouzena možnost přímého a nepřímého ovlivnění komponentů, které budou následkem výše uvedených aplikací na jakékoli přímo a nepřímo ovlivněné komponenty, které byly dříve identifikovány.
 - e) V rámci posuzování kontextu je nutné mít na paměti, že kontext, v němž má být změněná služba poskytována (viz ATM/ANS.OR.C.005 (a) (1) (iii)) zahrnuje rozhraní, jehož prostřednictvím bude služba poskytována jiným poskytovatelům služeb.

- 2) Výcvik (GM5 ATM/ANS.OR.C.005(a)(1)) - pokud změna mění způsob, jakým lidé interagují se zbytkem funkčního systému, budou potřebovat výcvik předtím, než bude změna zavedena. Při přípravě provozních pracovníků před zavedením změny je třeba dbát na to, že trénink může změnit chování provozních pracovníků při interakci s existujícím funkčním systémem předtím, než se uskuteční jakákoli jiná část změny, a proto by měl být výcvik považován za přechodnou fázi změny. Například v důsledku školení mohou ATCO očekávat, že informace nebo výstrahy budou prezentovány jinak. Personál také vyžaduje pravidelný udržovací výcvik, aby bylo zajištěno, že jejich výkonnost nebude časem degradovat. Výcvik (školení) potřebný před zavedením změny do provozního užívání je součástí návrhu změny, zatímco udržovací výcvik je součástí udržování funkčního systému po změně v provozu.
- 3) Interakce (GM6 ATM/ANS.OR.C.005(a)(1)) - Identifikace změněných interakcí je nezbytná ke správnému určení rozsahu změny, protože jakékoli změněné chování v systému přichází prostřednictvím změněné interakce. Změna interakce probíhá prostřednictvím interakce na rozhraní funkčního systému a kontextu, ve kterém působí. Proto je potřebné posoudit, zda poskytovatel služeb identifikovat jak rozhraní, tak interakce, aby bylo zajištěno, že všechny interakce identifikovaly rozhraní a všechna rozhraní identifikovala interakce. Na základě posouzení lze dovodit, zda poskytovatel identifikoval všechny interakce a rozhraní, které budou změněny.
- 4) Úplnost argumentu (GM1 to AMC2 ATS.OR.205(a)(2)) – v rámci přezkumu argumentu hodnotitel může zohlednit následující doporučení či upřesnění:
 - a) Dostatečnost bezpečnostních kritérií,
 - (1) Dostatečný soubor bezpečnostních kritérií spočívá v tom, že bezpečnostní cíl změny je validně reprezentován souborem jednotlivých bezpečnostních kritérií, z nichž každé kritérium musí být samo o sobě platné a není v rozporu s jiným kritériem nebo jinou podmnožinou kritéria. Platným kritériem je správné, úplné a jednoznačné vyjádření požadované vlastnosti. Jednotlivé platné kritérium nemusí nutně představovat úplné bezpečnostní kritérium. Příkladem neplatného kritéria je, že maximální vzletová hmotnost nesmí překročit 225 tun, protože váha je měřena v Newtonech a ne v tunách. Příklad neúplného kritéria je, že přesnost musí být 5 m, protože není k dispozici žádný atribut spolehlivosti. To znamená, že musí být vždy v rozmezí 5 m, což v praxi není možné.
 - (2) Optimální je, aby dostatečný soubor kritérií sestával z minimálního souboru nepřekrývajících se platných kritérií a ze souboru překrývajících se kritérií.
 - (3) Kritéria, která nejsou relevantní, tj. ta, která se vůbec nezabývají bezpečnostním cílem změny, by měla být ze souboru odstraněna, neboť k ničemu nepřispívají, mohou být v rozporu s jinými platnými kritérii a mohou zmaát.
 - (4) Existují dvě formy překrytí: úplné překrytí a částečné překrytí.
 - i. v prvním případě může být jedno nebo více kritérií odstraněno a soubor by zůstal dostatečný, tj. existují zbytná kritéria.
 - ii. ve druhém případě (částečně překrývajících se kritéria), pokud by bylo potřeba některé kritérium odstranit, soubor by nebyl dostačující. Proto jsou

všechna kritéria nezbytná; ovšem ověření souboru by bylo mnohem obtížnější. Ukazuje se, že soubor kritérií s výrazným překrýváním, která nejsou navzájem v rozporu, je velmi obtížný a v důsledku toho je náchylný k chybám.

- (5) Ve skutečnosti může být jednodušší rozvíjet architekturu, která podporuje kritéria, která se nepřekrývají než pokusit se ověřit částečně se překrývající soubor kritérií.

b) Bezpečnostní požadavky

- (1) Bezpečnostní požadavky jsou konstrukční charakteristiky / položky funkčního systému, aby bylo zajištěno, že systém pracuje tak, jak je specifikováno. Na základě ověření / prokázání těchto vlastností / položek lze dospět k závěru, že jsou splněna bezpečnostní kritéria.
- (2) Nejvyšší úroveň bezpečnostních požadavků představuje požadované bezpečnostní chování změny na rozhraní s provozním kontextem.
- (3) Ve většině případů nelze ověřit, že se systém chová podle specifikací, na přijatelnou úroveň spolehlivosti, na jeho rozhraní s jeho provozním prostředím. Za tímto účelem by ověření systému mělo být rozloženo do ověřitelných částí s přihlédnutím k těmto zásadám:
- i. Ověření se opírá o požadavky kladené na tyto součásti prostřednictvím hierarchického rozložení požadavků nejvyšší úrovně v souladu s omezeními, které daná architektura zvolila.
 - ii. Na nejnižší úrovni tento rozklad klade požadavky na prvky, kde ověření, že implementace změny splňuje požadavky, lze dosáhnout testováním.
 - iii. U vyšších úrovní v architektuře se během integrace ověřují prvky různých typů, které jsou kombinovány do subsystémů / komponent, aby se ověřily části systému ve větším celku.
 - iv. V případě, že nemohou být plně testovány, mohou být použity jiné ověřovací techniky, které poskytují dostatečnou úroveň důvěry, že tyto subsystémy / komponenty provádějí to, co mají dělat.
 - v. Protože rozklad systému na ověřitelné části se opírá o stanovení požadavků na tyto části, potom jsou bezpečnostní požadavky nezbytné.
- (4) Architektura nemusí mít požadavky. Nutnost argumentovat splnění bezpečnostních kritérií během vývoje, která nelze provést prakticky na systémové úrovni pro každý systém, usměrňuje architekturu a to proto, že ověřitelnost závisí na rozložení systému na ověřitelné součásti.

c) Splnění bezpečnostních kritérií

- (1) Koncept stanovený v AMC2 ATS.OR.205 (a) (2) spočívá v tom, že za předpokladu, že každý prvek splňuje bezpečnostní požadavky, bude systém splňovat bezpečnostní kritéria. To platí, pokud jsou splněny níže uvedené odstavce (2) a (3).
- (2) Činnost potřebná k dosažení tohoto cíle spočívá v získání dostatečné jistoty, že soubor bezpečnostních požadavků je úplný a správný, tj. že:

- i. rozklad architektury na prvky vede k úplnému a správnému souboru bezpečnostních požadavků přidělených každému dílčímu prvku,
- ii. každý bezpečnostní požadavek je správné, úplné a jednoznačné prohlášení o požadovaném chování a není v rozporu s jiným požadavkem nebo jinou podmnožinou požadavků, a
- iii. bezpečnostní požadavky přidělené prvku vyžadují úplné požadované bezpečnostní chování prvku v cílovém prostředí.

(3) Měly by se zohlednit specifické aspekty, jako jsou:

- i. možná přítomnost funkcí uvnitř prvku, které způsobují zbytečné chování. Například v případě, kdy byl použit dříve vyvinutý prvek, měly by být prováděny činnosti k identifikaci všech možných chování prvku. Pokud je některý z těchto způsobů chování nepotřebný pro předpokládané použití, mohou být potřebné další požadavky, aby se zajistilo, že tyto funkce nebudou v provozu požadovány nebo neúmyslně aktivovány, nebo že by se snížily účinky jakéhokoli výsledného chování.
- d) Jiné požadavky, které přímo nesouvisí s požadovaným chováním funkčního systému - Tyto požadavky se často týkají technických aspektů systému nebo jeho součástí. Činnosti by měly zajistit, aby každý z těchto požadavků neohrozil bezpečnost systému, tzn., že neodporuje bezpečnostním požadavkům nebo kritériím.
- e) Sledovatelnost požadavků - Požadavek na sledovatelnost lze splnit výsledováním prvku nejvyšší úrovně v hierarchii architektury, který prokázal, že splňuje požadavky, tím, že je ověří izolovaně.
- f) Splnění bezpečnostních požadavků
- (1) Zohlednění součásti musí umožnit podporu ověření, tzn., že součást musí být ověřitelná.
 - (2) Při výběru subsystémů, které se mají považovat za součásti pro ověření, je třeba dbát na to, aby byly dostatečně malé a jednoduché, aby mohly být ověřitelné.
- g) Nepříznivé dopady na bezpečnost
- (1) Interakce všech změněných součástí nebo komponent ovlivněných změnou, které fungují v jejich definovaném kontextu, musí být identifikovány a posouzeny z hlediska bezpečnosti, aby bylo možno prokázat, že nemají nepříznivý vliv na bezpečnost. Toto posouzení musí zahrnovat podmínky selhání pro všechny součásti a chování služeb poskytovaných dotčenému komponentu, včetně poruch v těchto službách.
 - (2) Interakce mezi součástmi, které se mění, jak jsou instalovány během přechodů do provozu, a kontext, v němž pracují, musí být identifikovány a posuzovány z hlediska bezpečnosti, aby bylo možno prokázat, že nemají nepříznivý vliv na bezpečnost. Toto posouzení musí zahrnovat podmínky selhání pro všechny činnosti instalace.

V některých případech může instalace součástí během přechodu do provozu způsobit narušení jiných služeb, než je služba, která se změnila. Tyto služby spadají do rozsahu změny (viz GM1 ATM / ANS.OR.A.045 (c) (d)) a následné selhání těchto služeb z důvodu selhání instalačních činností musí být, včetně jejich dopadů, zmírněny.

(3) Interakce v komplexních systémech jsou řešeny v ATM/ANS.OR.A.045(e) (1).

h) identifikace konfigurace

(1) AMC2 ATS.OR.205 (a) (2) bod f) se týká pouze konfigurace důkazů a neměl by být interpretován jako správa konfigurace změněného funkčního systému. Vzhledem k tomu, že studie bezpečnosti je založena na souboru prvků a způsobu jejich vzájemného propojení, studie bezpečnosti zůstane platná jen tehdy, pokud konfigurace zůstane tak, jak je popsáno ve studii bezpečnosti.

(2) Důkazy pro použití součásti by se měly spoléhat na testovací činnosti s ohledem na skutečné oblasti použití a kontexty. Pokud se stejná součást používá v různých částech systému nebo v různých systémech, nemusí být možné spoléhat se na testování v jediném kontextu, protože je nepravděpodobné, že kontexty pro každé použití budou stejné nebo budou pokryty jediným souborem zkušebních podmínek. To platí stejně pro opětovné použití důkazů shromážděných z testovacích subsystémů.

Další doporučení jsou uvedena v dokumentu **Easy Access Rules for ATM-ANS (Regulation (EU) 2017/373)**, který je dostupný na webových stránkách EASA.

Tato část směrnice (Poradní materiál pro hodnotitele) se předpokládá postupně doplňovat a aktualizovat podle potřeb hodnotitelů.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

Příloha č. 5 - Oblasti zvýšeného zájmu a další doporučení pro hodnotitele změn FS

- 1) Nebezpečí spojené s určitými fázemi změny – doporučováno přezkoumat provedenou identifikaci nebezpečí, která musí postihovat celý životní cyklus dané části funkčního systému (integrace změny do systému, implementace změny do provozních postupů, přechodové plány, „backtracking“ postupy, popř. nemožnost použití postupu „krok zpět“, včetně identifikace ve studii bezpečnosti (studii na podporu bezpečnosti) apod.).
- 2) Sledovatelnost vazeb mezi různými částmi studie (na podporu) bezpečnosti (resp. fázemi bezpečnostní analýzy, tedy např. studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti), včetně další předkládané a odkazované dokumentace) – zde je doporučováno posouzení koexistence posuzované části s předcházející, včetně zajištění konfiguračního managementu.
- 3) Závěr studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti) - zvláštní pozornost by měla být věnována přezkumu závěrů studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti). Tyto závěry, vypracované poskytovatelem služeb, musí být založeny na hypotézách podložených výsledky získanými v rámci realizace studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti).
- 4) Nedostatek kredibility použitých statistik – je doporučováno, aby hodnotitel v rámci přezkumu prověřil, zda jsou statistiky použité předkladatelem studie bezpečnosti (studii na podporu bezpečnosti) reprezentovány dostatečným počtem dat, popř. zda jsou použítá data reprezentativní pro požadovaný účel statistiky.
- 5) Použití aktuálních dat – je doporučováno, aby hodnotitel v rámci hodnocení posoudil možný negativní dopad na bezpečnost v případě, že poskytovatel služeb použil v rámci studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti) pro hodnocení budoucí situace pouze aktuální data, bez uvážení rozvoje leteckého provozu nebo provozního prostředí (např. použití starého systému jako zálohy pro nový systém apod.).
- 6) Nedostatečná analýza lidského faktoru - technické příčiny nebezpečí jsou v rámci studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti) obecně nejsnadněji identifikovatelné. Nicméně, ve většině případů jsou to lidské faktory, které jsou hlavními příčinami nehody nebo havárie. Zohlednění lidského faktoru musí být tudíž efektivní, relevantní a konzervativní. Je doporučováno, aby hodnotitel vzal v rámci přezkoumání studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti) tyto skutečnosti v úvahu.
- 7) Použití přesných kvantitativních argumentů bez analýzy citlivosti - pokud se poskytovatel služeb rozhodne stanovit kvantitativní tvrzení v rámci studie bezpečnosti, je třeba vzít v úvahu citlivost použitých hypotéz (do jaké míry jsou získané výsledky ovlivněny rozdíly v hodnotách používaných v hypotézách) Je doporučováno provedení kontroly, zda jsou v těchto případech provedeny poskytovatelem služeb analýzy citlivosti.
- 8) Použití obecného posouzení v případě, kdy by měly být brány v úvahu také lokální charakteristiky a podmínky. V mnoha případech je plánovaná změna uvažovaná realizovat v několika centrech (stanovištích) a poskytovatelé služeb vytvářejí pro tento

účel obecnou studii bezpečnosti (studii na podporu bezpečnosti), kterou je požadováno přejímat na lokálních úrovních. Pokud byla použita obecná studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti) pro zavedení změny na více místech, je doporučováno, aby hodnotitel zjistil, zda jsou brány v úvahu specifické lokální charakteristiky a podmínky (např. z hlediska dopravy, provozního prostředí, zátěž řídicích letového provozu apod.).

- 9) Použití prostředků pro zmírnění rizika – je doporučováno, aby hodnotitel věnoval zvýšenou pozornost vhodnému využívání prostředků pro zmírnění rizika v rámci studie bezpečnosti. Podle určení, preventivní prostředek pro zmírnění rizika (nacházející se v příčinném řetězci nebezpečí) působí na četnost výskytu nebezpečí, a prostředek pro zmírnění rizika (umístěný ve směru toku nebezpečí) působí na úrovni závažnosti dotčeného nebezpečí.
- 10) Zapojení pracovníků poskytovatele služeb s významnými zkušenostmi systému do bezpečnostní analýzy a tvorby studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti). Studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti) nepředstavuje výhradní doménu specialistů pro provozní bezpečnost. Stejně jako budoucí uživatelé, tak i ostatní pracovníci se zkušenostmi s dotčeným systémem, by měli být ve vhodné míře přizváni, pokud jsou k dispozici, k účasti na tvorbě studie bezpečnosti (studie na podporu bezpečnosti). Jejich znalosti jsou užitečné zejména pro stanovení nebezpečí a prostředků pro zmírnění rizika. Je doporučováno, aby hodnotitel ÚCL prověřil odbornou účast při revizi dokumentace předkládané společně se studií bezpečnosti (studii na podporu bezpečnosti) nebo popř. dodatečně vyžádané ÚCL, resp. při revizi bezpečnostního souboru.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

Příloha č. 6 - Poradní materiál pro hodnotitele změny obecné

1) Příklady změn vyžadující předchozí schválení

a) Změna názvu poskytovatele služeb

Po obdržení oznámení a příslušné dokumentace poskytovatele služby požadované podle části ATM/ANS.OR, ÚCL znovu vydá certifikát. Samotná změna jména nevyžaduje, aby ÚCL auditoval organizaci, pokud se jiné aspekty organizace nezměnily.

b) Změna vlastnictví a/nebo lokality

Změna vlastnictví poskytovatele služby a/nebo umístění jeho zařízení je změna, která podléhá posouzení ÚCL.

c) Změna rozsahu služeb

ATM/ANSP, kteří získali osvědčení, jsou povinni hlásit:

- i. Plánované změny poskytování služeb, které mohou mít vliv na plnění použitelných společných požadavků nebo na podmínky uvedené nebo přiložené k osvědčení.
- ii. Plánované změny funkčního systému týkající se provozní bezpečnosti. Po obdržení oznámení o změně funkčního systému nebo změně, která má vliv na funkční systém ÚCL postupuje v souladu s Hlavou A této směrnice.

Poskytovatelé služeb přikládají k oznámení týkající se odst. c) výše uvedených změn důkazní dokumentaci, která potvrzuje plnění:

- (1) použitelných společných požadavků a/nebo,
- (2) podmínek uvedených nebo přiložených k osvědčení a/nebo
- (3) provozní bezpečnost poskytovaných služeb s ohledem na oznámenou změnu.

ÚCL postupuje obdobně jako při žádosti o vydání osvědčení, pouze rozsah činností a zapojení zdrojů odpovídá rozsahu změny. Po ukončení posouzení změny rozsahu služeb musí určený inspektor (u rozsáhlých změn AOP ve spolupráci s vedoucím týmu auditorů nebo i s certifikačním týmem) přezkoumat všechny relevantní dokumenty žadatele/ poskytovatele, které se vztahují na požadovanou změnu, včetně již vydaného platného osvědčení.

Žádosti o změnu osvědčení poskytovatele služeb jsou realizovány opět v rámci správního řízení. Další podrobnosti jsou uvedeny ve směrnici CAA/S-SP-013-x/2019.

d) Změna v prohlášení poskytovatele letových informačních služeb (ATM/ANS.OR.A.015)

Poskytovatel letových informačních služeb, který činí prohlášení o svých činnostech, oznámí příslušnému úřadu veškeré změny ve svém prohlášení nebo ve způsobech průkazu, jež používá, předložením upraveného prohlášení. Notifikace změny je řízena v souladu s postupem uvedeným v bodu 2.1.

Změna v prohlášení poskytovatelů letových informačních služeb podléhá posouzení ÚCL, který ověří, zda změněné prohlášení obsahuje všechny informace požadované v bodě ATM/ANS.OR.A.015, a potvrdí tomuto poskytovateli služeb, že prohlášení přijal.

Pokud prohlášení požadované informace neobsahuje nebo obsahuje informace, z nichž je patrné, že nejsou splněny použitelné požadavky, oznámí ÚCL dotčenému poskytovateli letových informačních služeb, že daný požadavek není splněn, a požádá jej o další informace. Potvrdí-li se nesplnění požadavků, přijme příslušný úřad opatření stanovená v bodě ATM/ANS.AR.C.050.

2) Příklady změn nevyžadující předchozí schválení:

a) Změna personální

Poskytovatel služeb jmenuje odpovědného vedoucího pracovníka, který má pravomoc k zajištění toho, aby veškeré činnosti mohly být financovány a prováděny v souladu s použitelnými požadavky.

Současně poskytovatel služeb definuje pravomoc, povinnosti a odpovědnosti jmenovaných představitelů (do úrovně divize nebo sekce, podle organizační struktury poskytovatele), zejména členů řízení s funkcemi v oblasti bezpečnosti, kvality, ochrany, financí a lidských zdrojů, podle toho, co je použitelné.

V oblasti personálu poskytovatel služeb mimo jiné jmenuje vedoucí pracovníky pro bezpečnost (Safety Manager), který odpovídá za zavedení a údržbu účinného systému řízení bezpečnosti.

Poskytovatel služby předloží v rámci změny jména nominovaného personálu (viz výše) v souladu s AMC2 ATM/ANS.OR.A.040 (b) a ÚCL zvaží jeho nebo její kvalifikace.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

Příloha č. 7 - Poradní materiál pro posouzení úrovně koordinace změn s příznakem CBC (CBO)

A. Proces filtrování změn

V rámci přípravy pracovních ujednání s NSA sousedních států byly dohodnuty aktivní procesy filtrování změn, u kterých je předpokládán přívlastek CBC (CBO), a tedy jejich následný koordinovaný dohled (ať už pasivně, pouze sdílením informací, či aktivně v rámci společného přezkumu).

Základní rysy procesu filtrování jsou popsány v této příloze.

Proces filtrování odráží vzájemný záměr vnitrostátních dozorových orgánů omezit počet „relevantních“ oznámení, která je třeba sdílet. V žádném případě nemá toto filtrování vliv na rozhodování poskytovatelů služeb, které informace budou oznamovat, sdílet či koordinovat se svými koordinačními partnery a dotčenými leteckými podniky (organizacemi).

Při posuzování změn a jejich filtrování se uvažují následující změny s přívlastkem CBC/CBO:

- **Jednoduchá přeshraniční změna** - změna FS, která přesahuje národní hranice, ale její dopad je omezen pouze na jednoho nebo více SP v rámci ČR,
- **Vícečlenná přeshraniční změna** - změna funkčního systému (systémů) navržená nebo ovlivňující více než jednoho poskytovatele služeb nebo letecký podnik ve dvou nebo více státech.

B. Sjednaná pravidla filtrování se zahraničními NSA:

- 1) Informace o vícečlenných přeshraničních změnách je nezbytné notifikovat / vyměňovat ve všech případech.
- 2) Jednoduché přeshraniční změny se oznamují NSA dotčeného státu v případech:
 - změny rozsahu a/nebo obsahu služeb poskytovaných v přeshraničních oblastech (např. Změny trasy nebo nová sektorizace/hranice sektoru, změny struktury vzdušného prostoru atd.);
 - změny výkonnostních parametrů poskytované služby (dostupnost, kontinuita, integrita) a/nebo změna kvality služeb poskytovaných v přeshraničních oblastech, nebo které, pokud budou provedeny, mohou negativně ovlivnit služby poskytované v sousedních FIR / UIR;
 - technické změny, které zahrnují úpravy datových formátů, komunikačních protokolů nebo uživatelského aplikačního profilu (UAP) konkrétního datového toku (komunikačního kanálu); tyto změny jsou obvykle doprovázeny změnami SLA;
 - změny nebo zavedení nových SID / STAR pro letiště ovlivňující sousední FIR / UIR; tyto změny obvykle vyžadují změnu LoA;
 - změny vedoucí k možnému snížení kapacity vzdušného prostoru v sousedních FIR / UIR.
 - změny, které přidávají nová identifikovaná bezpečnostní rizika nebo negativně modifikují stávající identifikovaná bezpečnostní rizika v sousedních FIR / UIR.

3) Jednoduché přeshraniční změny, které není nutné notifikovat:

- změny, které nesplňují výše uvedené podmínky; tyto změny se považují za národní místní změny, které jsou pod dohledem příslušného odpovědného NSA.

DODATKY

POZNÁMKY